

PAŃSTWOWA INSPEKCJA SANITARNA

**POWIATOWA STACJA
SANITARNO - EPIDEMIOLOGICZNA
W PIŁE**

**INFORMACJA
O STANIE BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO
NA TERENIE GMINY PIŁA
W 2021 ROKU**

**PIŁA
KWIECIEŃ, 2022 ROK**

Spis treści

Wstęp.....	3
I. Sytuacja epidemiczna w zakresie chorób zakaźnych	6
II. Jakość wody przeznaczonej do spożycia	13
III. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej i kąpielisk	16
IV. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą.....	26
V. Stan sanitarny zakładów żywności, żywienia, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.....	30
VI. Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy oraz nadzoru nad chemikaliami..	45
VII. Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych..	54
VIII. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny.....	64
IX. Oddział Laboratoryjny.....	68
X. Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia.....	71
XI. Zakończenie.....	87

WSTĘP

Głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2021 roku było działanie na rzecz zapobiegania powstawaniu chorób, szczególnie chorób zakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie zdrowia publicznego w oparciu o analizę ryzyka zagrożenia zdrowia i życia, a także promowanie zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem zdrowotnym wody oraz chemikaliami.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny (PPIS) w Pile realizuje zadania określone w przepisach prawa, w szczególności ustawie z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r., poz. 195).

Rok 2021 był rokiem pełnym wyzwań związanych z epidemią zarówno w Gminie Piła jak i w całym kraju. Pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej (PIS) byli i nadal są zaangażowani w działania przeciwepidemiczne związane z walką z wirusem SARS-CoV-2 przy wykorzystaniu narzędzi informatycznych jak:

System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS) – jest to program przygotowany dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej, wykorzystywany do zapobiegania rozprzestrzenianiu się pandemii COVID-19. Obecnie system służy do wprowadzania danych związanych z zakażeniami wywołanymi wirusem SARS-Cov-2, który zapewnia cyfrową obsługę procesów związanych z epidemiologią, ze szczególnym uwzględnieniem COVID-19. Do systemu trafiają informacje od obywateli, którzy zgłaszają się za pomocą elektronicznych formularzy (*poprzez stronę gov.pl*) lub telefonicznie (*pod numerem całodobowej infolinii +48 222 500 115*). Korzyści tego systemu dla obywatela, to:

- sprawniejsza i szybsza obsługa zgłoszenia;
- możliwość skorzystania z usługi online, bez konieczności dzwonienia na infolinię;
- wygodna obsługa 24 h / 7, za pomocą różnych narzędzi (komputera, tabletu, a także telefonu komórkowego typu smartfon);
- system jest zintegrowany z systemem Ewidencji Wjazdu do Polski (EWP).

Kolejnym systemem informatycznym usprawniający pracę m.in. inspekcji sanitarnej jest **system Ewidencji Wjazdu do Polski (EWP)**, który obsługuje całość procesu zlecenia badań w kierunku COVID-19 i sprawdzania ich wyników, obsługi kwarantanny oraz izolacji.

Dane dotyczące sytuacji epidemicznej w zakresie zakażeń wywołanych wirusem SARS-CoV-2 dostępne są na rządowej stronie internetowej gov.pl (Raport zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2).

Podejmowano działania edukacyjne, promocyjne, przeciwepidemiczne prowadzące do zmniejszenia zakażeń na terenie Gminy Piła. Priorytetem działań Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest dbanie o dobro społeczeństwa, by zapewnić szeroko rozumiane bezpieczeństwo zdrowotne mieszkańców.

Jednocześnie w dalszym ciągu sprawowano zapobiegawczy i bieżący nadzór sanitarny w zakresie zdrowia publicznego w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobieganiu powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Realizując podstawowe obowiązki objęto nadzorem 1926 obiektów na terenie Gminy Piła, co stanowi 65 % wszystkich obiektów nadzorowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w powiecie pilskim.

Oprócz bieżącego nadzoru, Państwowa Inspekcja Sanitarna realizowała na terenie Gminy Piła kontrole wypełnienia zasad bezpieczeństwa ograniczających rozprzestrzenianie się wirusa SARS-CoV-2, wprowadzonych przepisami dotyczącymi ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii. Kontrolowano działalność różnych branż świadczących usługi dla obywateli:

- usługi gastronomiczne, fryzjerskie i kosmetyczne, hotelowe;
- z obszaru kultury i rozrywki (kina, muzea, domy i ośrodki kultury, koncerty i widowiska, kluby nocne i dyskoteki);
- z obszaru handlu (centra handlowe, sklepy mało- i wielkopowierzchniowe);
- z obszaru sportu i rekreacji (siłownie, kluby fitness, baseny, pilski aquapark);
- z obszaru transportu (środki komunikacji publicznej – autobusy/busy miejskie, podmiejskie, ogólnopolskie);
- dodatkowo miejsca kultu religijnego.

Kontrole prowadzono samodzielnie oraz z udziałem funkcjonariuszy policji, straży miejskiej, inspekcji transportu drogowego, służby celnej, od poniedziałku do niedzieli, w godzinach porannych i popołudniowych.

Ocenę stanu bezpieczeństwa sanitarnego Gminy Piła za rok 2021 opracowano na podstawie wyników przeprowadzonych kontroli, pobranych do badań laboratoryjnych próbek żywności i wody, a także na podstawie zgłoszeń chorób zakaźnych i zawodowych oraz przeprowadzonych wywiadów epidemiologicznych i ich analizy.

Działalność kontrolno-represyjną Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pile na terenie Gminy Piła w latach 2020 i 2021 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Działalność kontrolno-represyjna na terenie Gminy Pila w latach 2020 i 2021 roku

L.p.	Działalność kontrolno-represyjna	2020 rok	2021 rok
1.	Obiekty pod nadzorem sanitarnym PPIS w Pile (stan na 31.12)	2029	1926
2.	Liczba przeprowadzonych kontroli i wizytacji	857	1958
3.	Liczba decyzji administracyjnych	312	629
4.	Liczba postanowień	190	96
5.	Liczba opinii sanitarnych	121	381
6.	Liczba skarg i interwencji	63	59
7.	Liczba mandatów / kwotę	20/13 500 zł.	42/5850 zł.
8.	Liczba pobranych próbek, w tym:	581	774
	Wody	330	501
	produktów spożywczych	244	268
	kosmetyków i przedmiotów użytku	7	5
9.	Liczba wykonanych badań laboratoryjnych, w tym :	2401	3030
	Wody	586	627
	kału w kierunku obecności pałeczek Salmonella i Shigella	1815	2403

I. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŻNYCH

Działania podejmowane przez Sekcję Epidemiologii w 2021 roku wynikały z aktualnej sytuacji epidemicznej Gminy Piła i skierowane były na ochronę zdrowia i życia ludzkiego, ze szczególnym uwzględnieniem działań związanych z zapobieganiem rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2 oraz zwalczaniem skutków epidemii COVID-19. Ponadto prowadzono działania w zakresie:

- wczesnego wykrywania i zwalczania chorób zakaźnych, ognisk chorób zakaźnych, zakażeń zakładowych oraz ognisk zatruc pokarmowych w ramach zabezpieczenia przeciwepidemicznego mieszkańców;
- szczegółowego opracowywania dochodzeń epidemiologicznych dotyczących zachorowań na choroby zakaźne celem wdrożenia działań profilaktycznych i przeciwepidemicznych;
- nadzoru nad osobami pokąsanymi przez zwierzęta;
- nadzoru nad nosicielami zakaźnych schorzeń jelitowych;
- nadzoru nad realizacją programu eradykacji wirusa Polio, Odry i Różyczki;
- nadzoru nad epidemią grypy w oparciu o program SENTINEL;
- prowadzenia rejestrów chorób zakaźnych;
- podejmowania działań związanych z systemem wczesnego ostrzegania przed zagrożeniami oraz atakami biologicznymi, obejmujący kraje UE;
- sporządzania raportów o zgonach, zachorowaniach i podejrzeniach zachorowań na wybrane choroby zakaźne;
- nadzoru nad właściwą realizacją Programu Szczepień Ochronnych oraz prowadzenia działań wobec osób uchylających się od wykonywania obowiązku szczepień ochronnych;
- poprawy jakości udzielanych świadczeń medycznych w ramach kontroli nad obiektami lecznictwa zamkniętego i otwartego.

I.1. Nadzór nad chorobami zakaźnymi

Analizę sytuacji epidemicznej przeprowadzono w oparciu o zgłoszone i zarejestrowane zakażenia i choroby zakaźne, zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2021 r., poz. 2069 ze zm). Liczbę zachorowań i współczynnik zapadalności (obliczony na 100 tys. mieszkańców gminy Piła) dla

poszczególnych chorób zakaźnych w 2021 roku w porównaniu do roku 2020 przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 2. Liczba zachorowań i współczynniki zapadalności dla poszczególnych chorób zakaźnych w latach 2020 - 2021

Zachorowanie	Liczba zachorowań 2020	zapadalność *	Liczba zachorowań 2021	zapadalność *	
Salmonelozy – zatrucia pokarmowe	2	2,7	5	6,9	
Salmonelozy – posocznica	0	0	1	1,3	
Salmonelozy – zakażenia pozajelitowe	1	1,3	1	1,3	
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez Clostridium difficile	1	1,3	0	0	
Wirusowe zakażenia jelitowe	wywołane przez rotawirusy	3	4,1	5	6,9
	wywołane przez inne określone	2	2,7	4	5,4
Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	7	9,5	5	6,9	
Krztusiec	1	1,3	0	0	
Płonica (szkarlatyna)	3	4,1	2	2,7	
Inwazyjna Choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae	2	2,7	3	4,1	
Róża	2	2,7	3	4,1	
Borelioza z Lyme	42	57,2	38	52,6	
Ospa wietrzna	71	96,7	227	314,5	
Giardioza (lamblioza)	0	0	1	1,3	
WZW typu B	7	9,5	6	8,2	
WZW typu C	6	8,2	7	9,5	
Zapalenie mózgu inne i nieokreślone	0	0	1	1,3	
Gruźlica	8	10,9	6	8,2	
Kiła	4	5,4	1	1,3	
Pokąsania przez zwierzęta bez podjętych szczepień	39	53,1	35	48,4	
Styczność i narażenie na wścieklicznę / potrzeba szczepień	10	13,6	8	10,9	
Grypa	1	1,3	0	0	
Covid-19	dane dostępne na rządowej stronie internetowej gov.pl				
RAZEM	212	293,7	318	440,5	

* współczynnik zapadalności liczony na 100 tys. mieszkańców

W 2021 roku wśród mieszkańców Gminy Piła zarejestrowano 318 zakażeń i chorób zakaźnych (bez zakażeń wirusem SARS-CoV-2), w tym 43 pokąsania przez zwierzęta (2020 r. – 212 zakażeń i chorób zakaźnych, w tym 49 pokąsań przez zwierzęta).

I.2. Choroby szerzące się drogą pokarmową

W roku sprawozdawczym zarejestrowano 5 zatruc pokarmowych wywołanych przez pałeczki *Salmonella*, współczynnik zapadalności wyniósł 6,9 (2020 r. - 2 zachorowania, współczynnik zapadalności 2,7). Wszystkie zachorowania zostały potwierdzone badaniami laboratoryjnymi. Z przeprowadzonych wywiadów epidemiologicznych, podobnie jak w latach poprzednich wynikało, że domniemanym źródłem zakażenia w przeważającej liczbie zachorowań były jaja oraz mięso drobiowe. Miejscem spożycia zakażonych produktów były mieszkania prywatne – żywienie indywidualne.

Wśród *wirusowych zakażeń jelitowych* wystąpiło 5 zachorowań wywołanych przez rotawirusy, 4 zachorowania wywołane przez inne określone wirusy .

Ponadto zarejestrowano 5 *biegunek i zapaleń żołądkowo – jelitowych bliżej nieokreślonych o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu*.

W roku 2021, tak samo jak w 2020 r., nie zarejestrowano *ognisk choroby przenoszonej drogą pokarmową* .

I.3. Choroby w zakresie, których prowadzi się szczepienie ochronne

W roku 2021 zgłoszono 6 zachorowań na *wirusowe zapalenie wątroby typu B*, współczynnik zapadalności wyniósł 8,2. Wszyscy chorzy byli leczeni ambulatoryjnie, a osoby szczególnie narażone w wyniku styczności z osobą zakażoną, zostały zaszczepione przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typu B.

W roku 2021 r. nie zarejestrowano podejrzeń i zachorowań na *krztusiec, odrę, świnkę i różyczkę oraz nagminne porażenie dziecięce* .

I.4. Neuroinfekcje – w roku 2021 r. zgłoszono 3 zachorowania na *Inwazyjną chorobę wywołaną przez Streptococcus pneumoniae*. Pierwsze zachorowanie przebiegało pod postacią posocznicy i dotyczyło 72-letniej kobiety. Chora została hospitalizowana. Zejściem choroby był zgon pacjentki. Dwa zachorowania przebiegały pod postacią zapalenia płuc i dotyczyły mężczyzn w wieku 96 lat i 68 lat, którzy byli hospitalizowani. Zejściem choroby u 96-letniego mężczyzny był zgon pacjenta. Ponadto zarejestrowano 1 zachorowanie na *nieokreślone zapalenie mózgu* u 14-letniej dziewczynki. Chora została hospitalizowana , zejściem choroby było wyzdrowienie.

I.5. Choroby przenoszone drogą płciową – zarejestrowano 1 zachorowanie na *kiłę*, współczynnik zapadalności 1,3. Zachorowanie dotyczyło 44-letniej kobiety, leczonej ambulatoryjnie. (2020 r.- 4 zachorowania na kiłę, współczynnik zapadalności 5,4).

I.6. Wścieklizna i choroby odzwierzęce - w roku sprawozdawczym 43 mieszkańców Piły zostało *pokąsanych przez zwierzęta*. Z powodu styczności i narażenia na wściekliznę u 8 osób podjęto szczepienia przeciw wściekliznie (2020 r.- 49 pokąsań, u 10 osób podjęto szczepienia po ekspozycji). We wszystkich przypadkach doszło do pokąsań przez zwierzęta domowe (psy, koty). Podobnie jak w latach ubiegłych nie stwierdzono zachorowań na *wściekliznę u ludzi i zwierząt oraz zachorowań na włośnicę, leptospirozę, tasiemczyce w tym bąblowice oraz toksoplazmozę*.

I.7. Inne choroby zakaźne

Ponadto w roku 2021 zarejestrowano :

- 227 zachorowań na *ospę wietrzną*, współczynnik zapadalności 314,5 (2020 r. -71 zachorowań, współczynnik zapadalności wyniósł 96,7);

- 2 zachorowania na *plonicę*, współczynnik zapadalności 2,7 (2020 r.- 3 zachorowania, współczynnik zapadalności 4,1);
- 3 zachorowania na *różę*, współczynnik zapadalności 4,1 (2020 r.- 2 zachorowania, współczynnik zapadalności 2,7);
- 38 zachorowań na *boreliozę*, współczynnik zapadalności 52,6 (2020 r. - 42 zachorowania, współczynnik zapadalności 57,2). Wszyscy chorzy leczeni byli ambulatoryjnie. Analiza przeprowadzonych wywiadów wykazała, że większość osób chorych zostało ukąszonych przez kleszcze, podczas przebywania na terenie kompleksów parkowo-leśnych na terenie powiatu pilskiego;
- 7 zachorowań na *wirusowe zapalenie wątroby typu C*, z tego 6 zakwalifikowano jako przewlekłe i bliżej nieokreślone WZW typu C (BNO) oraz wystąpiło jedno zachorowanie na ostre WZW typu C. Hospitalizowanych zostało 3 chorych (2020 r.- 6 zachorowań WZW typu C);
- 2 zakażenia *pozajelitowe pałeczkami Salmonella* . Zakażenie pod postacią posocznicy wystąpiło u 59-letniej kobiety. Natomiast u 77 - letniego mężczyzny rozpoznano zakażenie układu moczowego wywołane przez pałeczki Salmonella. Pacjenci zostali hospitalizowani, a zejściem choroby było wyzdrowienie;
- 1 zachorowanie na *giardiozę (lambliozę)* u 22-letniej kobiety, leczonej ambulatoryjnie;
- 6 zachorowań *na gruźlicę płuc*, współczynnik zapadalności 8,2. Zachorowania dotyczyły mężczyzn w przedziale wiekowym 37-70 lat zamieszkałych w Pile (w tym jeden obywatel Ukrainy). Wśród osób chorych: 1 osoba przebywała na rencie oraz 1 osoba na emeryturze; 2 osoby były bezrobotne i 2 osoby pracujące. (W roku 2020 – 8 zachorowań , współczynnik zapadalności 10,9).

I.8. COVID-19

Dane dotyczące sytuacji epidemicznej w zakresie zakażeń wywołanych wirusem SARS-CoV-2 na terenie Gminy Piła w roku 2021, dostępne są na rządowej stronie internetowej gov.pl (Raport zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2).

I.9. Nadzór nad zakażeniami szpitalnymi

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Pile na terenie Gminy Piła sprawowała nadzór nad czterema podmiotami lecznictwa stacjonarnego: Szpital Specjalistyczny w Pile, Ars Medical sp. z o. o. w Pile z oddziałami szpitalnymi oraz dwa szpitale udzielające świadczeń zdrowotnych w ramach chirurgii jednego dnia z możliwością czasowego pobytu pacjenta (do 24 godzin). W szpitalach funkcjonują Zespoły i Komitety Kontroli Zakażeń Zakładowych.

I.10. Nadzór nad szczepieniami ochronnymi

Obowiązkowi poddawania się szczepieniom ochronnym podlegają osoby przebywające na terenie Polski przez okres dłuższy niż 3 miesiące. Obowiązek ten wynika z art. 5 ust. 1 pkt 1 lit b i ust. 2 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2021 r., poz. 2069 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 18 sierpnia 2011 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 753 ze zm.). Rozporządzenie to określa wykaz chorób zakaźnych objętych obowiązkiem szczepień ochronnych od dnia urodzenia do 19 roku życia (dzieci i młodzież) oraz osób dorosłych przeciwko 13 chorobom zakaźnym. Obowiązkiem szczepień ochronnych są objęte następujące choroby zakaźne:

- 1) błonica,
- 2) gruźlica,
- 3) inwazyjne zakażenie *Haemophilus influenzae* typu b,
- 4) inwazyjne zakażenia *Streptococcus pneumoniae*,
- 5) krztusiec,
- 6) nagminne zapalenie przyusznic (świnka),
- 7) odra,
- 8) ospa wietrzna,
- 9) ostre nagminne porażenie dziecięce (poliomyelitis),
- 10) różyczka,
- 11) tężec,
- 12) wirusowe zapalenie wątroby typu B,
- 13) wścieklizna,
- 14) zakażenia wywołane przez rotawirusy.

Program Szczepień Ochronnych (PSO) jest jednym z najważniejszych programów profilaktycznych mających wpływ na stan zdrowia publicznego. Szczegółowe wskazania dotyczące stosowania poszczególnych szczepionek w ramach Programu Szczepień Ochronnych (PSO) są opublikowane w formie komunikatu Głównego Inspektora Sanitarnego na podstawie art. 17 ust. 11 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2021 r. poz. 2069 ze zm.) Program Szczepień Ochronnych uwzględnia choroby zakaźne objęte obowiązkiem szczepień ochronnych, osoby i grupy osób obowiązane do poddawania się szczepieniom ochronnym oraz jednolity schemat stosowania poszczególnych preparatów szczepionkowych oraz uwzględnia wskazania do szczepień obowiązkowych i zalecanych.

Corocznie w PSSE w Pile dokonywana jest analiza wykonania szczepień ochronnych oraz sporządzane jest sprawozdanie roczne. Analiza uwzględnia stan zaszczepienia przeciwko poszczególnym chorobom zakaźnym dzieci z poszczególnych roczników oraz osób z określonych

grup zawodowych i grup ryzyka podlegających obowiązkowi szczepień. Procent realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych podobnie jak w roku poprzednim kształtował się na poziomie ok. 99%. Wprowadzenie obowiązkowych szczepień ochronnych przeciw wybranym chorobom zakaźnym zmniejsza społeczne skutki związane z ciężkimi zdrowotnymi następstwami chorób zakaźnych, w tym związanych z kosztami leczenia chorób zakaźnych oraz ich powikłań.

Nalożenie przez ustawodawcę powszechnego obowiązku poddawania się szczepieniom ochronnym przeciw wybranym chorobom zakaźnym, zapewnia odpowiednio wysoki odsetek osób poddających się szczepieniom i skutecznie zmniejsza ryzyko epidemicznego szerzenia się chorób zakaźnych w populacji. Uzyskanie wysokiego odsetka osób uodpornionych (sięgającego dla poszczególnych chorób 95-98%) w wyniku powstania odporności zbiorowiskowej, zapewnia bowiem ochronę przed zakażeniem również osobom nieszczepionym, osobom, które pomimo szczepień ochronnych, nie uzyskały odporności przeciwko tym chorobom, lub które nie mogły być szczepione z powodu trwałych przeciwwskazań do wykonania szczepień. Dla uzyskania wysokiego stopnia uodpornienia populacji znaczenie ma przekazanie rodzicom i opiekunom dzieci wyczerpujących informacji o wskazaniach, korzyściach i zasadach prowadzenia szczepień oraz o możliwości wystąpienia niepożądanych odczynów poszczepiennych, co może być znaczącą przeciwwagą dla ruchów antyszczepionkowych, prowadzących nie zawsze rzetelną, społeczną dyskusję wokół znaczenia szczepień ochronnych dla zdrowia ludzi.

W 2021 roku na terenie Gminy Piła 29 podmiotów medycznych realizowało Program Szczepień Ochronnych (26 Podstawowej Opieki Zdrowotnej, Oddział Noworodkowy i Szpitalny Oddział Ratunkowy Szpitala Specjalistycznego w Pile, ENEL-MED w Pile).

Do PSSE w Pile w 2021 roku, tak samo jak w roku 2020, nie zgłoszono dzieci zamieszkałych na terenie Gminy Piła, których rodzice uchylają się od obowiązku szczepień ochronnych. Obecnie w rejestrze prowadzonym przez PSSE w Pile znajduje się ogółem 36 dzieci zamieszkałych na terenie Gminy Piła, których rodzice lub opiekunowie prawni w liczbie 45 osób (2020 r. – 45 osób) uchylają się od obowiązkowych szczepień ochronnych.

W roku 2021 zarejestrowano 8 niepożądanych odczynów poszczepiennych (NOP) po szczepieniu szczepionką przeciw Covid-19, w tym 2 ciężkie, 2 poważne i 4 łagodne.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Pile posiada Elektroniczny System Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek, który został opracowany w celu zapewnienia jednolitego obiegu dokumentacji dotyczącej realizacji szczepień ochronnych, usprawnienia obrotu szczepionkami zakupionymi do realizacji PSO oraz uzyskania bieżących danych o ich dostępności i rozmieszczeniu

Transport szczepionek z PSSE w Pile do placówek medycznych organizują świadczeniodawcy z zabezpieczeniem łańcucha chłodniczego (termotorby z wkładami chłodzącymi). W placówkach POZ szczepionki są prawidłowo przechowywane w urządzeniach

chłodniczych z zapewnieniem ciągłości łańcucha chłodniczego w temp. od +2 do +8 stopni C. Każdego dnia kontrolowane są wskazania termometrów a ich wartości są rejestrowane.

PSSE w Pile dysponuje odpowiednią liczbą urządzeń chłodniczych. Istnieje system ciągłego monitorowania temperatury w urządzeniach chłodniczych w magazynie szczepionek. Jest to system elektroniczny do monitoringu całodobowego z funkcją odczytu temperatury, rejestracji i powiadamiania alarmowego (w przypadku odchylenia od normy) na telefon komórkowy Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pile, Zastępcy Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, kierownika Sekcji Epidemiologii oraz 4 wyznaczonych pracowników PSSE w Pile. Urządzenia chłodnicze w przypadku przerw w dostawie prądu zasilane są przez agregat prądotwórczy.

Podsumowanie

Sytuacja epidemiologiczna w Gminie Piła w roku 2021 w porównaniu z rokiem 2020 kształtowała się następująco:

1. Nastąpił *wzrost* ogólnej liczby zakażeń i zachorowań na choroby zakaźne, z uwagi na znaczny wzrost zachorowań na ospę wietrzną.
2. W roku 2021 zarejestrowano 8 niepożądanych odczynów poszczepiennych (NOP) po szczepieniu szczepionką przeciw Covid-19, w tym: 2 ciężkie (po szczepionce Pfizer), 2 poważne (jeden po szczepionce Pfizer i jeden po szczepionce Astra Zeneca) i 4 łagodne (trzy po szczepionce Pfizer i jeden po szczepionce Astra Zeneca). W roku 2020 zarejestrowano 2 niepożądane odczyny poszczepienne o charakterze łagodnym po szczepionkach: 1. Infanrix HEXA; 2. BEXERO.
3. Do PSSE w Pile w 2021 podobnie jak w 2020 r. żaden z podmiotów leczniczych nie zgłosił dzieci, których rodzice uchylają się od obowiązku szczepień ochronnych wobec powyższego w rejestrze prowadzonym przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Pile znajduje się, analogicznie jak w roku 2020 ogółem 36 dzieci zamieszkałych na terenie Gminy Piła, których rodzice lub opiekunowie prawni w liczbie 45 osób, uchylają się od obowiązkowych szczepień ochronnych.

II. JAKOŚĆ WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA

W 2021 roku Gminę Piła zamieszkiwało około 72,5 tys. mieszkańców, blisko 99 % mieszkańców korzysta z wody dostarczanej przez wodociągi publiczne. Woda przeznaczona do zbiorowego zaopatrzenia ludności jest ujmowana z ujęć podziemnych czwarto i trzeciorzędowych, zlokalizowanych na terenach oddalonych od zabudowań, w obszarze lokalizacji ujęć nie występują źródła zanieczyszczenia mogące powodować pogorszenie jakości wody, grunty są użytkowane wyłącznie do celów związanych z eksploatacją ujęć wody. Wyznaczone strefy ochrony bezpośredniej są ogrodzone, zagospodarowane, zamykane i oznakowane tablicą informacyjną o ujęciu wody i o zakazie wstępu osób nieupoważnionych, w pojedynczych przypadkach zainstalowany jest monitoring elektroniczny, czujniki dotykowe lub dozór fizyczny. Studnie są szczelnie zamykane pokrywami, wentylacja ujęć zabezpieczona jest w każdym przypadku daszkiem. Urządzenia wodne są na bieżąco konserwowane, studzienki kontrolne utrzymane czysto, włazy i obudowy szczelne w dobrym stanie technicznym.

Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2020 r., poz. 2028) zbiorowe zaopatrzenie w wodę jest zadaniem własnym gminy.

II.1. Ocena jakości wody

W 2021 roku ocenie podlegała woda z wodociągów publicznych produkujących wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi i wodociągów zakładowych produkujących wodę do celów własnej działalności gospodarczej związanej z m.in. produkcją żywności, przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz na zaopatrzenie budynków służby zdrowia.

Badania próbek wody przeprowadzane były w akredytowanym laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Pile lub w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez zarządców wodociągów w akredytowanych laboratoriach, które posiadają zatwierdzenie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego. Na podstawie uzyskiwanych wyników kontroli urzędowej oraz kontroli wewnętrznej jakości wody prowadzonych na bieżąco stwierdza się, że woda spełnia wszystkie warunki mikrobiologiczne, chemiczne i fizyczne określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia.

II.2. Charakterystyka urządzeń zaopatrujących ludność w wodę

II.2.1. Wodociągi o produkcji 10 000 – 100 000 m³/dobę

Wodociągiem o największej wydajności na terenie powiatu pilskiego jest wodociąg zaopatrujący miasto Piłę, który zaopatruje miasto Piłę oraz osiedla włączone w granice miasta tj.: Osiedle Motylewo i Kalina, jedynie Osiedle Gładyszewo posiada swój własny wodociąg.

Tabela 3. Próbki pobrane do badań w pilskim wodociągu

Zakres badania	Liczba próbek kontroli urzędowej	Liczba próbek kontroli wewnętrznej	Liczba ludności zaopatrywanej w tys.	
			odpowiadającej wymaganiom	nie odpowiadającej wymaganiom
Monitoring grupy A*	72	72	70,375	0
Monitoring grupy B**	8	8		
Nadzór	0	2		

Ocena roczna jakości wody - przydatna do spożycia.

II.2.2. Wodociągi o produkcji poniżej 1000 m³/dobę

W ewidencji wodociąg publiczny Gładyszewo – produkcja wody 168 m³/dobę

Tabela 4. Próbki pobrane do badań w tej grupie wodociągów

Zakres badania	Liczba próbek kontroli urzędowej	Liczba próbek kontroli wewnętrznej	Liczba ludności zaopatrywanej w tys.	
			odpowiadającej wymaganiom	nie odpowiadającej wymaganiom
Monitoring grupy A*	8	8	0,880	0
Monitoring grupy B**	2	2		

Ocena roczna jakości wody - przydatna do spożycia.

II.2.3. Inne podmioty zaopatrujące w wodę

W grupie tej ujęto 4 wodociągi należące do:

1. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Pile:

- wodociąg lokalny Płotki - produkcja 6 m³/dobę, ujęcie własne Ośrodka Turystyczno– Wypoczynkowego „Płotki” k/Piły, działającego sezonowo;
- wodociąg lokalny Piaszczyste - produkcja 1,6 m³/dobę, ujęcie własne Ośrodka Wypoczynkowego „Piaszczyste” k/Piły, działającego sezonowo.

2. Wodociąg lokalny w Ars Medical w Pile; produkcja 17,1 m³/dobę.

3. Wodociąg lokalny w Szpitalu Specjalistycznym im. S. Staszica w Pile; produkcja 258,0 m³/dobę.

Pobrane próbki wody zarówno w ramach kontroli urzędowej i kontroli wewnętrznej wykazały, iż woda spełnia wymogi cytowanego na wstępie rozporządzenia.

Ogólna ocena roczna jakości wody dobra.

Podsumowanie

Mieszkańcy korzystający z wody wodociągowej na terenie Gminy Piła głównie przez podmioty do tego celu powołane, a dostarczana woda spełnia wymogi obowiązującego rozporządzenia Ministra Zdrowia, co jest wynikiem dobrej współpracy z producentami wody.

Dane dotyczące pilskiego wodociągu są corocznie raportowane do komisji Unii Europejskiej. Dane te za pośrednictwem Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego trafiają do Narodowego Instytut Zdrowia Publicznego PZH - Państwowego Instytutu Badawczego w Warszawie, który przygotowuje informacje dla ministerstw oraz komisji europejskich o jakości wody przeznaczonej do spożycia na terenie Polski. Dane dotyczące wszystkich pozostałych wodociągów raportowane są raz na 3 lata.

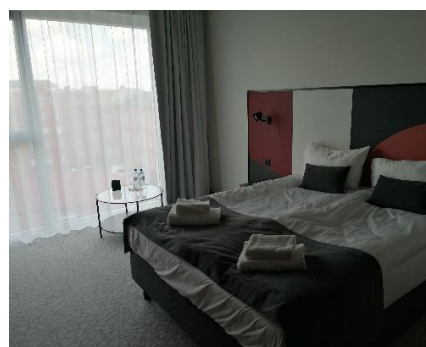
III. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ I KĄPIELISK

III.1. Domy pomocy społecznej

W ewidencji znajduje się jeden obiekt, skontrolowany w roku sprawozdawczym. W ramach działań profilaktycznych personel oraz mieszkańcy DPS podjęli szczepienia ochronne p/COVID-19. W związku z epidemią wirusa SARS-CoV-2 pracownicy DPS zabezpieczeni są w odzież ochronną: fartuchy jednorazowe, kombinezony ochronne, maseczki ochronne (chirurgiczne, stosowane również maski FFP2), rękawice jednorazowe. W Domu Pomocy Społecznej opracowano i wdrożono procedury odwiedzin, uwzględniające aktualną sytuację epidemiczną związaną z transmisją wirusa SARS-CoV-2, m.in. odwiedziny rodzin na terenie DPS odbywają się w wydzielonym miejscu, zgodnie z wyznaczonym dniem oraz godziną, czas odwiedzin nie może przekraczać 30 minut, wizytę poprzedza wypełnienie oświadczenia, pomiar temperatury ciała oraz obowiązkowa dezynfekcja rąk, dostęp do płynu dezynfekującego o szerokim spektrum działania (wiruso-, bakterio- i grzybobójczym), każda osoba musi używać maseczki ochronnej w sposób prawidłowy, po zakończeniu odwiedzin każdorazowo pomieszczenie jest dezynfekowane (szczególnie powierzchnie dotykowe) oraz wietrzone lub ozonowane. W obecnej sytuacji związanej z COVID-19 spotkania terapii zajęciowej odbywały się indywidualnie. W DPS zapewniono opiekę pielęgniarską. Odpady medyczne gromadzone i oznakowane we właściwy sposób. Pranie bielizny i odzieży mieszkańców odbywa się na miejscu, we własnej pralni. Koce, poduszki oraz kołdry prane w pralni zewnętrznej. Postępowanie z czystą i brudną bielizną prawidłowe, z zachowanym rozdziałem czasowym obiegu bielizny. Stosowane ogólnodostępne środki piorące oraz o właściwościach dezynfekujących. Wyznaczone miejsca przechowywania środków czystościowych oraz miejsca gromadzenia odpadów komunalnych we właściwym stanie sanitarno-porządkowym. Źródłem zaopatrzenia w wodę jest wodociąg publiczny, który pozostaje pod stałym nadzorem PPIS w Pile. Nieczystości płynne odprowadzane są do kanalizacji miejskiej. Otoczenie utrzymane we właściwym stanie sanitarno-porządkowym oraz technicznym. W placówce prowadzone są sukcesywnie prace remontowe oraz naprawcze.

W systemie 2-tygodniowym przekazywano raporty dotyczące ilości osób /pensjonariuszy i pracowników, którzy mieli pobierane wymazy w kierunku wirusa SARS-CoV-2.

III.2. Hotele – w ewidencji 8, przybyły 2 hotele - Hotel KWANT w Pile wznowił działalność i przekształcił się w hotel robotniczy oraz 1 nowo wybudowany - Hotel Arche w Pile. W 2021 r. kontrolom sanitarnym poddano 6 obiektów. W grupie tej wykonywane były systematycznie kontrole tematyczne związane z przestrzeganiem zasad określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii. Wszystkie zaopatrzone w wodę bieżącą z wodociągu publicznego. Posiadają umowy na odbiór odpadów komunalnych, postępowanie z bielizną brudną i czystą prawidłowe, pranie odbywa się w pralniach własnych lub zewnętrznych; kołdry i poduszki – postępowanie, jak z bielizną– najczęściej prane i dezynfekowane 1 x w roku, materace są na bieżąco po kliencie, natomiast dezynfekcja termiczna odbywa się 1 x w roku. Zaopatrzenie w środki czystości i dezynfekcyjne wystarczające. Stan sanitarny pokoi hotelowych, ciągów komunikacyjnych, sanitariatów i zaplecza dobry.

Rys. 1 i 2 Hotel Arche w Pile

III.3. Motele – 2 zlokalizowane w Pile, stan bez zmian, skontrolowano 1. Zaopatrzenie w wodę bieżącą z wodociągu publicznego, odprowadzenie do sieci kanalizacyjnej publicznej, posiadają umowy na odbiór odpadów komunalnych. Postępowanie z bielizną brudną i czystą prawidłowe, pranie odbywa się w pralniach zewnętrznych; kołdry i poduszki – postępowanie, jak z bielizną – najczęściej prane i dezynfekowane 1 x w roku, materace są dezynfekowane 1 x w roku. Zaopatrzenie w środki czystości i dezynfekcyjne dostateczne, dodatkowe środki do dezynfekcji rąk ustawiono w miejscach ogólnodostępnych dla klientów i personelu. Stan sanitarny pokoi hotelowych, ciągów komunikacyjnych, sanitariatów i zaplecza dobry. W grupie tej wykonywane były systematycznie kontrole tematyczne związane z przestrzeganiem zasad określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

III.4. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej

W 2021 roku pod nadzorem pozostawało 225 zakładów fryzjersko–kosmetycznych, tatuażu i odnowy biologicznej. Skontrolowano 21 obiektów w zakresie oceny stanu sanitarno-

porządkowego i technicznego pomieszczeń obiektu. Stan sanitarno-porządkowy zakładów dobry. Ponadto w grupie tej wykonywane były systematycznie kontrole tematyczne związane z przestrzeganiem zasad określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

Tabela 5. Ilość zakładów w porównaniu z rokiem poprzednim

Typ zakładu		Liczba obiektów w ewidencji stan na 31.12.		Liczba obiektów skontrolowanych		Liczba przeprowadzonych kontroli	
		2020r.	2021r.	2020r.	2021r.	2020r.	2021r.
Fryzjerskie		66	63	39	0	51	0
Kosmetyczne		93	89	37	10	43	10
Odnowy biologicznej	solaria	4	3	4	3	4	3
	siłownie	1	1	1	0	1	0
	fitness club	8	8	5	0	6	0
	gabinety masażu	8	7	1	0	1	0
	Inne: Roletic, fizjoterapia*	1	4	1	2	1	2
Tatażu		3	2	0	0	0	0
Inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna usługa		48	48	28	6	31	6
SUMA		232	225	116	21	138	21

III.5. Obiekty komunikacji publicznej

Do tej grupy zaliczono dworce i stacje kolejowe, dworce autobusowe.

III.5.1. Dworce autobusowe – w ewidencji 1 obiekt, skontrolowany. Obiekt dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Na parterze budynku znajdują się kasy biletowe oraz poczekalnia dla podróżnych, natomiast na piętrze pomieszczenia biurowe wraz z zapleczem sanitarnym. Przy stanowiskach odjazdowych autobusów ustawiono ławki dla podróżnych oraz zapewniono pojemniki na odpady. Odpady komunalne odbierane na podstawie podpisanej umowy. Stan sanitarno – porządkowy i techniczny dobry.

W związku z występującym zagrożeniem epidemicznym zwiększono częstotliwość dezynfekcji powierzchni dotykowych – poręcze, klamki, przyciski, uchwyty środkami na bazie 70 % alkoholu, ustawiono także środki do dezynfekcji rąk dla pasażerów, wywieszono informacje i instrukcje dotyczące zakrywania ust i nosa przy użyciu maseczki ochronnej oraz higieny rąk – dezynfekcja lub rękawiczki.

III.6. Transport publiczny i specjalistyczne środki transportu

Skontrolowano łącznie 30 środków transportu publicznego, tj:

- 8 autobusów komunikacji miejskiej MZK w Pile; zwracając szczególną uwagę na stosowanie zasad określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie

ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii; nie stwierdzano uchybień, pasażerów przewożono zapewniając wymagany dystans, kierowca na każdej pętli dokonywał dezynfekcji części dotykowych – poręczy, uchwytów, przycisków środkami na bazie alkoholu 70 %. Każdy kierowca posiada w autobusie środek do dezynfekcji rąk oraz powierzchni o szerokim spektrum działania (wiruso-, bakterio- i grzybobójczym). Stan sanitarno – porządkowy i techniczny ocenianych środków transportu dobry. Gruntowne sprzątanie, czyszczenie i dezynfekcja odbywa się po zjeździe z linii na terenie bazy przy ul. Łącznej. Odkurzanie tapicerek odbywa się 2 razy w miesiącu, pranie 1 raz w roku lub częściej w razie potrzeby. Mycie zewnętrzne autobusów odbywa się codziennie na myjni od 16:30 do 24:00. Każdy autobus, który jeździ w trasę w czasie przerwy przechodzi tzw. zamgławianie na bazie obiektu. Dla potrzeb kierowców na pętlach autobusowych ustawiono toalety typu Toy-Toy, są one opróżniane i dezynfekowane przez firmę zewnętrzną 1 x w tygodniu.

Rys. 3 i 4 autobusy należące do MZK Piła

- 4 autobusy PKS komunikacji międzymiastowej; sprzątanie i dezynfekcja (m. in. uchwyty, przyciski, poręcze) autobusów odbywa się na bieżąco po powrocie z trasy przez zatrudnionego pracownika, na terenie dworca, ten sam pracownik odpowiada również za sprzątanie pomieszczeń biurowych. Autokary zaopatrzone w apteczki pierwszej pomocy oraz worki na odpady komunalne. Mycie zewnętrzne autobusów odbywa się na myjniach automatycznych znajdujących się na terenie głównej bazy PKS przy ul. Przemysłowej 23. Tapicerki foteli w autobusach prane są co najmniej co pół roku. W użyciu środki do dezynfekcji rąk.
- 17 środków transportu do przewozu zwłok i szczątków ludzkich; w tym 3 odbiory nowych środków transportu oraz 14 środków transportu skontrolowanych podczas przeprowadzonych kontroli zakładów pogrzebowych oraz ekshumacji nadzorowanych.

Rys. 5 Środek transportu do przewozu zwłok

- 1 tramwaj wodny Gordalina; jednostka pływająca po rzece Gwda. Rejsy po odbywają się w sezonie letnim od 15 maja do 15 września - w bieżącym roku rozpoczęto rejsy 17 czerwca 2021r. W ofercie MZK jest również czarterowy wynajem Gordaliny. Opracowany jest „regulamin wykonywania usług przewozu osób w żegludze na rzece Gwdzie w rejsach regularnych”. Jednorazowo tramwaj może zabrać 12 pasażerów, przystosowany również dla osób niepełnosprawnych- zapewniony trap. Obowiązują obostrzenia, jak w innych środkach komunikacji publicznej. Nad bezpieczeństwem turystów czuwa kierownik statku oraz marynarz. Gordalina posiada toaletę dla załogi zaopatrzoną w umywalkę, miskę ustępową. Opróżnianiem zbiornika zajmuje się wyspecjalizowana firma. W kabinie ustawiony pojemnik na odpady komunalne. Odpady ze statku zabierane są do kontenerów MZK Piła. Po sezonie tramwaj jest ściągany z wody i przechowywany na terenie MZK.

Rys. 6 i 7 Tramwaj wodny Gordalina

III.7. Ustępy publiczne i ogólnodostępne

Ustępy publiczne – ogółem 18 ustępów. Stan sanitarno-porządkowy i techniczny zachowany.

III.7.1. Stałe – skanalizowane – 4 ustępy, skontrolowano 4, przeprowadzono 4 kontrole sanitarne, stan sanitarny dobry.

III.7.2. Tymczasowe nieskanalizowane – 14 ustępów (przenośnych kabin ustępowych), ustawionych na terenach zielonych. Serwisowaniem kabin zajmuje się wyspecjalizowana firma. Opróżnianie toalet odbywa się dwa razy w tygodniu w poniedziałki i piątki (kabiny na parkingu TIR-ów - jeden raz w tygodniu, w poniedziałki). Nieczystości płynne są wypompowywane z pojemnika znajdującego się w kabinie, która jest oczyszczona urządzeniem

wysokociśnieniowym, wysuszana i spryskiwana preparatem odkażającym. Po zakończonej dezynfekcji uzupełniany jest papier toaletowy. Stan sanitarno – porządkowy i techniczny dobry, obiekty kontrolowane podczas kontroli obiektów, przy których są ustawione.

III.7.3. Ustępy ogólnodostępne – w ewidencji 17, skontrolowano 5, przeprowadzono 5 kontroli sanitarnych. Stan sanitarno-porządkowy i techniczny dobry. Przestrzegano zasad dotyczących profilaktyki COVID -19.

III.8. Kąpieliska śródlądowe

W sezonie kąpielowym w ewidencji znajdowały się 2 kąpieliska raportowane do UE: „Płotki” (działało w okresie od 15 czerwca do 31 sierpnia 2021r.) i „Piaszczyste” (działało w okresie od 19 czerwca do 31 sierpnia 2021r.), organizatorem kąpielisk jest Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Pile, klasyfikowane są jako doskonałe. Łącznie z kąpielisk zbadano 8 próbek wody: w ramach kontroli urzędowej przed sezonem – 2 próbki; w ramach kontroli wewnętrznej w sezonie – 6 próbek. Jakość wody w kąpieliskach doskonała.

Kąpieliska są raportowane, informacje o jakości wody i infrastrukturze zamieszczane są corocznie w Serwisie kąpieliskowym Głównego Inspektora Sanitarnego oraz na stronie europejskiej: <http://www.eea.europa.eu/themes/water/interactive/bathing/state-of-bathing-waters>

III.9. Pływalnie

W 2021 roku w ewidencji znajdowała się 1 pływalnia kryta, skontrolowana w roku sprawozdawczym.

Park wodny - Centrum Rekreacji Wodnej AQUA-PIL w Pile, ul. Grottgera 4, który jest właścicielem obiektu. Obiekt był wyłączony z eksploatacji od 24 października 2020 r. – 28 maja 2021r., zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.

Tabela 6. Liczba pobranych próbek wody

Rodzaj kontroli	Liczba próbek			
	2020r.		2021r.	
	bakteriologia	fizykochemia	bakteriologia	fizykochemia
Kontrola urzędowa	17	0	22	10
Kontrola wewnętrzna	110	74	145	94
Razem	127	74	167	104

Wszystkie pobrane próbki spełniały wymogi rozporządzenia.

Tabela 7. Liczba pobranych próbek wody w kierunku Legionella sp.

Rodzaj kontroli	Liczba próbek w kierunku Legionella sp.	
	2020r.	2021r.
Kontrola urzędowa	0	6
Kontrola wewnętrzna	29	34
Razem	29	40

Wszystkie pobrane próbki spełniały wymogi rozporządzenia.

III.10. Tereny rekreacyjne – 19, stan bez zmian. Ogółem skontrolowano 4 obiekty, przeprowadzono 6 kontroli sanitarnych, stan sanitarno-porządkowy i techniczny dobry. Zarejestrowane w tej grupie są m.in. tereny wypoczynkowe z plażami nad dwoma kąpieliskami, przeprowadzono w roku sprawozdawczym 4 kontrole sanitarne. Obiekty w dobrym stanie sanitarnym i technicznym, w związku z epidemią zastosowano dodatkowe procedury higieniczne, zwiększono ilość stosowanych środków dezynfekcyjnych do rąk – ustawione w wielu punktach na terenie.

III.10.1. Ośrodek Turystyczno – Wypoczynkowy „Płotki” koło Piły z kąpieliskiem nad jeziorem Płocie, czynny od 15 czerwca do 31 sierpnia 2021r. Na terenie Ośrodka: murowana wiata z grillem i miejscem na ognisko, boisko do koszykówki, park linowy dla dzieci, ogrodzony plac zabaw dla dzieci, fitness na świeżym powietrzu, 2 boiska do piłki siatkowej plażowej, wypożyczalnia sprzętu wodnego, stacjonarne toalety damskie, męskie i dla niepełnosprawnych, uzupełnione toaletami tymczasowymi typu TOY-TOY oraz 34 domki, w tym 10 prywatnych. Plaża: ratownicy mają do dyspozycji torbę ratunkową, łódź motorową i 2 łódki wiosłowe; plaża bronowana jest 2 razy w tygodniu. Czyszczenia dna dokonali strażacy przed sezonem. Obiekt dobry.

Rys. 8 i 9 Informacje, dotyczące stanu epidemii w Ośrodku Turystyczno-Wypoczynkowym „Płotki”

III.10.2. Ośrodek Wypoczynkowy „Piaszczyste” nad jeziorem Piaszczyste zlokalizowane w granicach miasta Piły czynny od 19 czerwca do 31 sierpnia 2021 r. Na terenie kąpieliska plaża strzeżona, wc, boisko do siatkówki plażowej, plac zabaw dla dzieci, wypożyczalnia sprzętu wodnego. W czerwcu 2021r. oddany został do użytku nowy pomost pływający; stan sanitarno – techniczny dobry.

III.10.3. Park Miejski im. Stanisława Staszica w Pile jest jednym z najstarszych istniejących parków miejskich w Wielkopolsce. Środkową część zajmuje sztuczny staw z dwiema wyspami, nad stawem wznosi się secesyjna żelazna altana. W parku mieszczą się 2 place zabaw, labirynt

z żywoplotu dla dzieci, dwie fontanny. W okresie wiosenno – letnim na terenie parku ustawiono 4 toalety typu TOY-TOY. Obiekt bardzo dobry.

III.10.4. Park na Wyspie w Pile położony jest na rozległej wyspie otoczonej rzeką Gwdą. Na terenie parku znajduje się plac zabaw dla dzieci. Przez wyspę prowadzą ścieżki spacerowe oraz rowerowe, które są częściowo utwardzone. Na terenie parku w okresie wiosenno – letnim ustawiono 2 toalety typu Toy – Toy. Teren obiektu utrzymany w czystości i porządku.

III.11. Zakłady pogrzebowe

Liczba zakładów według ewidencji: – 4, skontrolowano 4. Wszystkie samochody oznakowane trwale w sposób wskazujący na ich przeznaczenie. W dowodach rejestracyjnych znajduje się wpis dotyczący przeznaczenia samochodów. We wszystkich środkach transportu kabina kierowcy odizolowana od części przeznaczonej na umieszczenie zwłok albo szczątków ludzkich.auta wyposażone w pasy zabezpieczające przed przesuwaniem się trumny. Podłoga wyłożona materiałem łatwo zmywalnym i odpornym na działanie środków dezynfekcyjnych. Na wyposażeniu samochodów znajdują się worki na zwłoki, worki na trumnę oraz rękawice jednorazowe, środki dezynfekcyjne posiadające aktualne daty ważności. Wnętrze środków transportu do przewozu zwłok dezynfekowany jest po każdym przewozie zwłok - zapisy prowadzone na bieżąco. W wyniku kontroli wydano 15 zaleceń pokontrolnych, dotyczących m.in. procedur postępowania z odpadami potencjalnie niebezpiecznymi, kart odbioru odpadów, stosowanych procedur higieniczno-sanitarnych oraz stwierdzono 8 nieprawidłowości w zakresie oceny realizacji przepisów, określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczące warunków zdrowotnych środowiska pracy, a zwłaszcza zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami prac.

Na czas trwania epidemii wirusa SARS-CoV-2 sporządzono procedurę – Postępowanie ze zwłokami osób zmarłych z podejrzeniem lub potwierdzeniem zakażenia wirusem SARS-CoV-2 (COVID-19), która uwzględnia sposób zabezpieczenia personelu medycznego na każdym etapie postępowania ze zwłokami. Pomieszczenia, w których przebywała osoba zmarła jest poddawane zabiegowi zamgławiania, powierzchnie dotykowe – dezynfekowane preparatami o działaniu wirusobójczym.

III.12. Postępowanie ze szczątkami i zwłokami ludzkimi

Nie stwierdza się uchybień w postępowaniu ze zwłokami i szczątkami, w związku z aktualną sytuacją epidemiczną, wynikającą z transmisji wirusa SARS-CoV-2. W 2021 r. wystawiono 241 decyzji określających warunki ekshumacji (237 decyzji o wyrażeniu zgody na ekshumację oraz 4 decyzje odmawiające); oraz 25 postanowień opiniujących sprowadzenie zwłok

z zagranicy (w tym jedno postanowienie prostujące z urzędu decyzję, określającą warunki ekshumacji - oczywisty błąd pisarski).

III.13. Inne obiekty użyteczności publicznej

W ewidencji 46 obiektów; skontrolowano 12, wykonano w nich 12 kontroli sanitarnych.

Tabela 8. Inne obiekty użyteczności publicznej w latach 2020 – 2021

Typ zakładu	Liczba obiektów w ewidencji stan na 31.12.		Liczba przeprowadzonych kontroli	
	2020 r.	2021 r.	2020 r.	2021 r.
Sklepy medyczne – sprzęt ortopedyczny	5	5	2	0
Domy kultury i kina	2	2	3	2
Parkingi przydrożne	1	1	0	1
Pralnie wodne i chemiczne	5	5	2	0
Stacje paliw	13	14	16	5
Stadiony i hale sportowe	2	2	0	0
Targowiska	2	2	1	0
Zakłady pogrzebowe	4	4	2	4
Różne*	11	11	4	0
SUMA	45	46	30	12

*Różne to, m.in.:

Laboratoria występujące do PPIS w Pile o zatwierdzenie badań próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, studio tańca, zakłady zajmujące się usuwaniem nieczystości stałych i ciekłych, Miejski Zakład Komunikacji w Pile, Baza PKS w Pile, gdzie dokonuje się generalnego sprzątnia autobusów, wymiany pokrowców na zagłówkach itd. Wystawiono 2 decyzje administracyjne zatwierdzające laboratoria do badania próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, tj.: Laboratorium SGS Sp. z o. o. ul. Na Leszku w Pile i Laboratorium Miejskich Wodociągów i Kanalizacji w Pile przy ul. Waleckiej.

Ponadto w grupie tej wykonywane były kontrole związane z transmisją wirusa SARS-CoV-2 obiektów nieumieszczonych w ewidencji z uwagi na różnorodność prowadzonej działalności (m.in. sklepy odzieżowe, obuwnicze, apteki i inne obiekty, gdzie istniało zagrożenie przeniesienia wirusa SARS-CoV-2). W roku 2021r. łącznie przeprowadzono 819 kontroli COVID-19. Wystawiono 16 mandatów karnych, w tym 15 za brak stosowania osłony ust i nosa w postaci maseczki ochronnej i 1 za brak środków dezynfekcyjnych do rąk i powierzchni (15 mandaty przyjęte, łączna kwota wyniosła 1050 zł., 2 osoby odmówiły przyjęcia mandatu, w związku z powyższym PPIS w Pile skierował 2 wnioski do sądu o ukaranie; nałożono 1 grzywnę w wysokości 300 zł., 1 postępowanie w trakcie).

Tabela 9. Wybrane obiekty użyteczności publicznej pod stałym nadzorem PPIS w Pile oraz inne obiekty spoza nadzoru PPIS w Pile – kontrole w związku z wystąpieniem stanu epidemii w 2021r.

Typ zakładu	Liczba przeprowadzonych kontroli COVID-19	Liczba nałożonych mandatów	Kwota nałożonych mandatów
	2021r.		
Hotele	99	0	0
Motele	14	0	0
Inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie	63	0	0
Fryzjerskie	35	4	300 zł
Kosmetyczne	37	3	200 zł
Odnowy biologicznej	solaria	5	100 zł
	fitness club	87	0
	Inne: roletic, fizjoterapia*	15	0
Inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna usługa	10	0	0
Transport publiczny	Autobusy komunikacji publicznej	12	0
	Samochody do przewozu zwłok i szczątków ludzkich	17	0
Stacje paliw	5	0	0
Ustępy publiczne	4	0	0
Ustępy ogólnodostępne	6	0	0
Pływalnie kryte	9	0	0
Dworce autobusowe	1	0	0
Tereny rekreacyjne	1	0	0
Inne obiekty użyteczności publicznej	14	0	0
Obiekty niebędące pod stałym nadzorem	385	8	450 zł
SUMA	819	16	1050 zł

III.14. Interwencje ludności, mieszkańców Gminy Piła

W 2021 r. rozpatrywano 22 interwencje złożone przez mieszkańców Gminy Piła, dotyczących m.in. niewłaściwego stanu techniczno-sanitarnego mieszkań, toalety na klatce schodowej, obecności insektów oraz gryzoni, padłych zwłok zwierząt, nieprzyjemnych zapachów – przekazano zgodnie z kompetencją do właściwego rzeczowo organu, niewłaściwych warunków higieniczno-sanitarnych w zakładach fryzjerskich, kosmetycznych, środkach transportu miejskiego, obecności zanieczyszczeń w piaskownicy, nieprzestrzegania określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii – przeprowadzono kontrole interwencyjne.

Podsumowanie

W 2021 r. wystawiono 241 decyzji, określających warunki ekshumacji, 6 decyzji administracyjnych, dotyczących nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli sanitarnych, 2 decyzje, prolongujące terminy wykonania nakazów oraz 2 decyzje, zatwierdzające laboratorium. Ponadto wystawiono 16 opinii sanitarnych, w tym dotyczących: uchwał w zakresie odbioru odpadów, warunków organizacji imprez masowych, warunków technicznych prowadzonej działalności gospodarczej, zmiany prowadzonej działalności, środków transportu. W 2021 roku wystawiono także 25 postanowień, w tym 24 opiniujące warunki sprowadzenia zwłok lub prochów z zagranicy oraz 1 prostującą z urzędu decyzję, określającą warunki ekshumacji.

IV. STAN SANITARNY PODMIOTÓW WYKONUJĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ

IV. Stan sanitarny zakładów służby zdrowia

Nadzór sanitarny sprawowany przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Pile nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą wiąże się z oceną warunków, w jakich udzielane są świadczenia profilaktyczno-lecznicze, jednak sytuacja spowodowana pandemią i restrykcyjne przestrzeganie zasad bezpieczeństwa pacjentów, personelu medycznego oraz pracowników Inspekcji Sanitarnej spowodowało znaczne ograniczenie ilości kontroli sanitarnych w 2021r. w celu ograniczenia transmisji wirusa SARS-CoV-2. Skontrolowano 63 placówki służby zdrowia prowadzących działalność.

Tabela 10. Podmioty wykonujące działalność leczniczą w latach 2020 - 2021

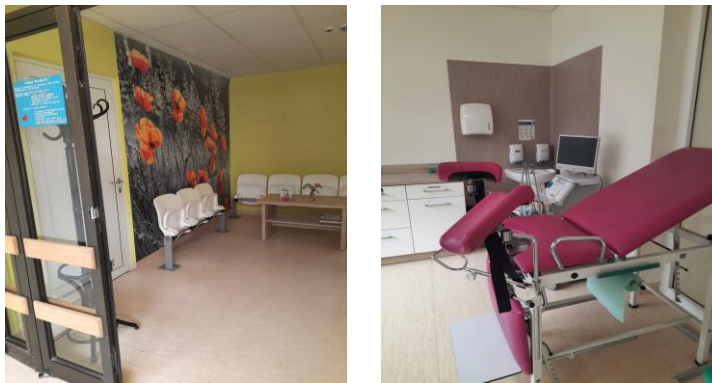
Rodzaj placówki	Liczba obiektów w ewidencji stan na 31.12.		Liczba obiektów skontrolowanych		Liczba obiektów ze stwierdzonym złym stanem higieniczno-sanitarnym	
	2020r.	2021r.	2020r.	2021r.	2020r.	2021r.
Podmioty lecznicze	62	65	13	25	0	4
Praktyki lekarskie	163	154	16	31	0	4
Praktyki pielęgniarskie	50	49	3	5	0	0
Inne usługi lecznicze	20	20	2	2	0	0
SUMA	295	288	34	63	0	8

IV.1. Zakłady lecznicze prowadzące stacjonarną działalność

Na terenie Gminy Piły działalność lecznicza wykonywana jest w 65 placówkach prowadzonych przez podmioty lecznicze - przedsiębiorstwa; w roku sprawozdawczym skontrolowano 25 obiekty, w 4 stwierdzono zły stan sanitarno-techniczny.

IV.1.1. Szpitale – 4 obiekty w ewidencji, skontrolowano 3, przeprowadzając 3 kontrole sanitarne, w 1 obiekcie stwierdzono zły stan sanitarno-techniczny. W wyniku kontroli stwierdzono 62 nieprawidłowości w zakresie oceny stanu sanitarno-porządkowego i technicznego pomieszczeń obiektu oraz oceny realizacji przepisów, określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczące warunków zdrowotnych środowiska pracy, a zwłaszcza zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy. Poprawę stanu egzekwowano poprzez wszczęcie postępowania administracyjnego i wydanie nakazów w drodze decyzji. Postępowanie z czystą i brudną bielizną oraz odpadami medycznymi i komunalnymi

prawidłowe. Otoczenie utrzymane we właściwym stanie sanitarno-porządkowym oraz technicznym.

Rys. 10 i 11 Oddział Ginekologiczno-Położniczy (Izba Przyjęć) Szpitala Specjalistycznego im. S. Staszica w Pile

Rys. 12 i 13 Oddział Chirurgii Dziecięcej Szpitala Specjalistycznego im. S. Staszica w Pile

IV.1.2. Zakład opiekuńczo – leczniczy – w ewidencji 1 obiekt, przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną. Obiekt składa się z 3 skrzydeł; według planu skrzydło zakład opiekuńczo – leczniczy, skrzydło hospicjum, skrzydło – hospicjum dla dzieci, obecnie część dziecięca nie jest eksploatowana. Obiekt prowadzony przez Towarzystwo Pomocy Chorym im. Sługi Bożej Stanisławy Leszczyńskiej. W części centralnej część rehabilitacyjna, (sala gimnastyczna i fizjoterapia) świetlica, gabinet zabiegowy, gabinet lekarski i pielęgniarski, magazyny pościeli, odpadów medycznych i pomieszczenie pro morte. W 2 skrzydłach łącznie 23 sale z 45 łózkami (część z węzłami sanitarnymi przy pokojach), izolatka ze służą. Na piętrze pomieszczenia administracyjno - biurowe i sala konferencyjna. Catering zapewnia firma z Piły, dostarczając posiłki zgodnie z wymaganą dietą. Stan sanitarno – porządkowy bardzo dobry.

IV.2. Zakłady lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne

W tej grupie ujęte są przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, medyczne laboratoria diagnostyczne, zakłady rehabilitacji leczniczej i inne – łącznie to 59 obiektów, które są przedsiębiorstwami. Dwa obiekty zmieniły formę organizacyjną- z indywidualnej praktyki lekarskiej- na działalność leczniczą. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pile wydał dwie opinie sanitarne, opiniujące pozytywnie ww. pomieszczenia. W roku sprawozdawczym skontrolowano 39 obiektów, w 3 obiektach – stwierdzono nieprawidłowości, dotyczące

niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego podłogi i listew przypodłogowych. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pile wydał 3 decyzje administracyjne.

Tabela 11. Działania kontrolno-represyjne w podmiotach wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne w 2021r.

Wyszczególnienie			Liczba urządzeń i obiektów				
			według ewidencji na 31.12.2021	skontrolowanych			
				ogółem	ze stwierdzonym złym stanem		
		higieniczno-sanitarnym i technicznym	tylko higieniczno-sanitarnym		tylko technicznym		
Działalność lecznicza wykonywana przez podmioty lecznicze	ambulatoryjne świadczenia zdrowotne	Przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria z izbą chorych, lecznice	8	1	0	0	0
		Zakłady badań diagnostycznych i medyczne laboratoria diagnostyczne	3	1	0	0	0
		Zakłady rehabilitacji leczniczej	4	0	0	0	0
		Inne ogółem	44	19	3	0	0
	Razem	59	21	3	0	0	

IV.3. Praktyki lekarskie

Ogółem w ewidencji ujęto 154 placówki, z czego skontrolowano 31. Są to praktyki lekarzy rodzinnych i lekarzy dentystów oraz praktyki lekarzy specjalistów i dentystów specjalistów. W roku sprawozdawczym stwierdzano 4 uchybienia natury sanitarno-technicznej, wydano 2 decyzje nakazujące doprowadzenie do właściwego stanu sanitarno-technicznego podłogę oraz listwy przypodłogowe. W przypadku 2 obiektów postępowanie administracyjno-egzekucyjne w toku.

Tabela 12. Działania kontrolno-represyjne wykonane w podmiotach leczniczych, wykonujących praktykę lekarską w 2021r.

Wyszczególnienie		Liczba urządzeń i obiektów				
		według ewidencji na 31 XII	skontrolowanych			
			ogółem	ze stwierdzonym złym stanem		
		higieniczno-sanitarnym i technicznym		tylko higieniczno-sanitarnym	tylko technicznym	
Działalność lecznicza wykonywana przez praktykę zawodową	Indywidualne praktyki lekarskie ogółem	57	17	2	0	0
	Indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie ogółem	97	14	2	0	0
	Razem	154	31	4	0	0

IV.4. Praktyki pielęgniarskie

W ewidencji zarejestrowano 49 praktyk pielęgniarskich, skontrolowano 5 gabinetów pielęgniarskich. Stan sanitarno-techniczny dobry.

IV.5. Inne obiekty świadczące usługi medyczne

W ewidencji 20 obiektów, skontrolowano 2 działalności. W grupie tej znajdują się placówki zajmujące się rehabilitacją, badaniem słuchu, optyczne, zakłady rtg i rtg zębów, poradnie dietetyczne. Stan sanitarno-porządkowy i techniczny dobry.

Podsumowanie

Mając na uwadze wydane przez Ministra Zdrowia rozporządzenie w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, nastąpiła zmiana zakresu obowiązków i priorytetów w działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej. W dużym stopniu zrezygnowano z bieżącej działalności kontrolnej, mając na uwadze ograniczenie transmisji wirusa SARS-CoV-2, co z kolei zdeterminowało ograniczenie liczby przeprowadzonych kontroli sanitarnych w 2021r. w zakresie oceny stanu sanitarno-porządkowego i technicznego pomieszczeń obiektów, będących pod stałym nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pile.

V. STAN SANITARNY ZAKŁADÓW ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA, MATERIAŁÓW I WYROBÓW PRZEZNACZONYH DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ

V.1. Nadzór nad zakładami żywności i żywienia

V.1.1. Zestawienie danych

Nadzór nad jakością i bezpieczeństwem żywności oraz materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością opiera się na kontrolach urzędowych, polegających na czynnościach przeprowadzanych przez organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej, który wykonuje zadania w ramach kontroli urzędowych, podejmując weryfikacje przestrzegania przez podmioty wymogów określonych przepisami prawa.

Działalność Sekcji Higieny Żywności i Żywienia w 2021 roku miała za zadanie sprawowanie nadzoru nad bezpieczeństwem żywności, żywienia, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz produktami kosmetycznymi, poprzez prowadzenie efektywnej działalności kontrolnej w podległych zakładach, zmierzającej do wyegzekwowania przestrzegania obowiązujących przepisów prawa krajowego i europejskiego w zakresie bezpieczeństwa żywności i żywienia. W roku sprawozdawczym w związku z wystąpieniem w kraju epidemii pracownicy Sekcji brali czynny udział w realizacji zadań związanych z zapobieganiem i przeciwdziałaniem epidemii COVID-19. W 2021 r. pod nadzorem sanitarnym znajdowało się ogółem 894 obiektów (2020 r. – 942), w tym:

- 53 obiekty produkcji żywności (m.in. przetwórnice owocowo-warzywne, lodziarnie, piekarnie, ciastkarnie, cukiernie, zakłady garmażeryjne, producenci pierwotni);
- 492 obiektów obrotu żywnością (m.in. kioski, sklepy spożywcze/markety, magazyny hurtowe, obiekty ruchome i tymczasowe);
- 195 zakładów żywienia zbiorowego typu otwartego (m.in. zakłady małej gastronomii, restauracje);
- 89 zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego (m.in. bloki żywienia w szpitalach, stołówki szkolne, stołówki przedszkolne, bloki żywienia w domach opieki społecznej);
- 41 miejsc obrotu przedmiotami użytku;
- 26 zakładów wprowadzających do obrotu kosmetyki.

W nadzorowanych zakładach przeprowadzono ogółem 574 kontrole sanitarne (2020 r. - 427).
Wydano 327 decyzje administracyjne (2020 r. - 243), wyszczególnione w poniższej tabeli.

Tabela 13 – Zestawienie ilości wydanych decyzji

Decyzje administracyjne w tym:	2021	2020
nakazujące doprowadzenia zakładu do właściwego stanu sanitarno-technicznego	1	2
umorzenia wszczęcia postępowania	1	3
poszerzające działalność produkcyjno-handlową	19	22
wygasające	15	21
prolongaty	1	1
warunkowego zatwierdzenia zakładu	1	1
uchylenia	1	0
zakazu	1	0
RAZEM	40	50
Pozostałe decyzje		
zatwierdzające zakład do prowadzenia działalności	120	76
zatwierdzające – czasowe z określonym terminem działalności	1	3
wykreślające zakład - zaprzestanie prowadzenia działalności	67	40
płatnicze obciążające podmioty gospodarcze kosztami przeprowadzonych kontroli	99	74
RAZEM	287	193

Ponadto wydano 150 zaświadczeń o wpisie do rejestrów zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w tym 29 niewymagające decyzji zatwierdzenia tj. podmioty prowadzące sprzedaż artykułów spożywczych opakowanych trwałych mikrobiologicznie oraz sprzedaż żywności „na odległość”.

Stan sanitarny nadzorowanych obiektów oceniany był zgodnie z jednolitymi procedurami urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością uwzględniającymi przepisy w zakresie wymagań higienicznych.

Zgodnie z wymaganiami prawa żywnościowego, przedsiębiorcy branży spożywczej są zobowiązani do zapewnienia bezpieczeństwa produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności, poprzez stosowanie zasad dobrej praktyki higienicznej (GHP), dobrej praktyki produkcyjnej (GMP) oraz wdrożenie i utrzymanie kontroli wewnętrznej w zakładach w oparciu o zasady systemu HACCP – Analiza Zagrożeń i Krytycznych Punktów Kontroli).

Za zaniedbania sanitarne nałożono 26 mandatów karnych (2020 r. - 19), na łączną kwotę 4800 zł. (2020 r. - 3800 zł.).

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano do badań laboratoryjnych 273 (2020 r. - 251) próbek środków spożywczych oraz próbek materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Uwagami opatrzone 5 próbek środków spożywczych, które dotyczyły błędnego oznakowania oraz przekroczenia kryteriów mikrobiologicznych, natomiast 6 próbek

zdyskwalifikowano również z uwagi na obecność przekroczeni parametrów mikrobiologicznych oraz chemicznych. Pobieranie próbek prowadzone było zgodnie z procedurą pobierania próbek w ramach nadzoru bieżącego. Większość próbek pobrano z miejsc obrotu żywnością.

W 2021 r. na prośbę producenta rozpatrzono 15 pism związanych z wystawieniem Health Certificate na eksportowaną skrobię ziemniaczaną zgodnie z art. 217 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania, wystawiono 15 certyfikatów. Rozpatrzono również 12 wniosków o dokonanie granicznej kontroli sanitarnej, w związku z importem z Wielkiej Brytanii (kawy ziarnistej, materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością – bibuły filtracyjnej do herbaty i kawy w kapsułkach, folii polipropylenowej) oraz importem osłonek poliamidowych do wędlin (reklamacja, zwrot eksportowy z Mołdawii – podczas kontroli nie wydano świadectwa jakości).

Ponadto rozpatrzono 45 wniosków o dokonanie granicznej kontroli sanitarnej, w związku z eksportem (herbaty, kawy palonej mielonej, kawy w kapsułkach, kawy rozpuszczalnej i skrobi ziemniaczanej), do różnych krajów świata (Republiki Białorusi, Macedonii Północnej, Egiptu, Wielkiej Brytanii, Omanu, Hong Kongu, Bahrain, Ukrainy, Malezji, Chille, Turcji, Maroka).

Przeprowadzono 57 kontroli obejmujących sprawdzenie dokumentacji i oględziny partii produktów. Wydano 56 świadectw spełnienia wymagań zdrowotnych, przez środki spożywcze (48) i przez materiały i wyroby do kontaktu z żywnością (8).

W 2021 roku przyjęto 26 interwencji konsumentów w sprawie m.in.:

- wprowadzania do obrotu artykułów spożywczych po upływie daty terminu przydatności do spożycia, z ciałami obcymi (śruba w mięsie) oraz zasuszonymi szkodnikami w chlebie;
- brak zachowania bieżącego stanu sanitarno-higienicznego w zakładzie;
- nie przestrzegania zasad określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii tj. brak zabezpieczenia ust i nosa przez obsługę zakładów, objawy chorobowe u sprzedawców;
- niewłaściwa jakość serwowanych dań gastronomicznych;
- brak wyszczególnionych alergenów w karcie menu.

Potwierdziły się interwencje dotyczące: wprowadzania do obrotu artykułów spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia. Niewielka ilość interwencji związanych z nieprzestrzeganiem obostrzeń i nakazów wynikających z obecnej sytuacji epidemicznej w kraju.

We wszystkich przypadkach prowadzono w trybie pilnym postępowanie ustawowe, zgodnie z posiadanymi kompetencjami. Osobom wnoszącym interwencje z podaniem danych osobowych udzielano każdorazowo pisemnej odpowiedzi. W związku ze zgłoszonymi interwencjami nałożono 2 mandaty karne na kwotę 350 zł.

Nadto prowadzone były kontrole tematyczne i akcyjne przeprowadzane w związku z poleceniami rekomendowanymi przez GIS/WPWIS, obejmowały różne zakresy tematyczne, m.in.:

- wystąpienie w Polsce sytuacji epidemicznej wynikającej z zagrożenia wirusem SARS CoV-2, przeprowadzono kontrole dotyczące przestrzegania ograniczeń, nakazów i zakazów wynikających z obowiązującego rozporządzenia Rady Ministrów. Kontrolowano sklepy, miejsca sprzedaży z punktów otwartych (stragany, kramy na wolnej przestrzeni), restauracje;
- pracę w dni wolne od pracy, dotyczących warunków produkcji, przechowywania i sprzedaży żywności, w tym w okresie letnim;
- ocenę placówek, w których żywione były dzieci i młodzież wypoczywająca w okresie letnim i zimowym;
- dotyczące przeglądu stron internetowych będących pod nadzorem PPIS w Pile w zakresie sprzedaży suplementów diety zawierających w składzie zakazaną substancję - johimbinę;
- unijnej akcji kontrolnej dotyczącej materiałów i wyrobów z tworzyw sztucznych przeznaczonych do kontaktu z żywnością zawierających niedozwolony składnik – bambus, przeprowadzono kontrole sanitarne, podczas których nie stwierdzono w obrocie ww. produktów;
- w związku z zorganizowanym w okresie przedświątecznym Pilskim Jarmarkiem Bożonarodzeniowym;
- związanych ze sprzedażą ryb żywych;
- zwracano szczególną uwagę podczas bieżących kontroli na prawidłowość doboru wkładek absorpcyjnych oraz spełnienie przez nich odpowiednich wymagań, w tym zapewnienie zdolności absorpcji oraz braku bezpośredniego kontaktu z żywnością absorbera;
- z wprowadzaniem do obrotu towaru, w związku występowaniem przypadków afrykańskiego pomoru świń (ASF) oraz prowadzeniem wzmożonego nadzoru nad sprzedażą mięsa wieprzowego i dziczyzny. Podczas niektórych kontroli uczestniczyli również przedstawiciele Inspekcji Weterynaryjnej;
- związanych ze stanem sanitarno-higienicznym koszy zakupowych w sklepach.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w ww. zakresach dotyczyły: przerwania ciągłości łańcucha chłodniczego, niewłaściwego przechowywania żywności niezgodnie z deklaracją producenta, brak zachowanego bieżącego stanu sanitarno – higienicznego, brak źródła pochodzenia na wprowadzane do obrotu mięso mielone, stwierdzenia artykułów spożywczych po upływie terminów przydatności do spożycia/dat minimalnej trwałości, niewłaściwym magazynowaniu żywności, która była narażona na zanieczyszczenia, brak prowadzonych rejestrów wynikających z monitorowania parametrów krytycznych punktów kontroli.

V.2. Stan sanitarny określonych grup obiektów

Stan sanitarny nadzorowanych obiektów oceniany był zgodnie z jednolitymi procedurami urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością uwzględniającymi przepisy w zakresie wymagań higienicznych.

Do grupy obiektów, w których nie stwierdzono zakładów niezgodnych ocenionych z arkuszem oceny stanu sanitarnego należą: piekarnie, wytwórnie lodów, automaty do lodów, ciastkarnie, przetwórnice owocowo-warzywne, wytwórnie wyrobów cukierniczych, wytwórnie koncentratów spożywczych, wytwórnie chrupek, inne wytwórnie żywności, kioski, inne obiekty obrotu żywnością, wytwórnie i miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

Rysunek 14. Zakład – manufaktura lodów tradycyjnych

Do grupy obiektów sklasyfikowanych, w których stwierdzono zakłady niezgodne należą: sklepy spożywcze, w tym markety, magazyny hurtowe, zakłady żywienia zbiorowego otwartego.

Wykres 1. odsetek obiektów o złym stanie sanitarnym latach 2020 – 2021

Zestawienie zakładów o złym stanie sanitarnym według grup obiektów przedstawia poniższa tabela.

Tabela 14. Grupy obiektów o złym stanie sanitarnym (porównanie lat 2020-2021)

Lp.	Grupy obiektów	2020	2021
		(%)	(%)
1.	Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego	2,2	0,97
2.	Magazyny hurtowe	0	4,34
3.	Zakłady żywienia zbiorowego otwartego	4,1	5,52
4.	Sklepy spożywcze, w tym markety	1,8	3,91

Porównanie roku 2020 do 2021, przeprowadzoną większą liczbę klasyfikacji zakładów. Wśród ocenianych grup obiektów zaobserwowano poprawę w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości:

- sprzedaż artykułów spożywczych po upływie terminu/daty przydatności do spożycia;
- niewłaściwe magazynowanie żywności;
- rozbieżności pomiędzy dokumentacją a realizacją zamierzeń wynikających z zasad dobrej praktyki produkcyjnej (GHP);
- wykorzystywanie stanowisk pracy niezgodnie z ich przeznaczeniem;
- brak zachowanego bieżącego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń i sprzętu;
- brak segregacji żywności w urządzeniach chłodniczych;
- przechowywanie żywności niezgodnie z deklaracją producenta;
- brak identyfikacji źródła pochodzenia na wprowadzane do obrotu artykuły spożywcze.

Większość uchybień stwierdzanych podczas przeprowadzanych kontroli w poszczególnych grupach obiektów wynikała z zaniedbań właścicieli i pracowników zatrudnionych w sektorze spożywczym, brak środków finansowych lub nadmiernej oszczędności, brak wdrożenia systemu HACCP oraz nieprzestrzegania zasad dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej.

V.3. Nadzór sanitarny nad środkami transportu

W roku 2021 skontrolowano 57 środków transportu, w tym 48 środków transportu, które stanowiły samodzielny, pojedynczy zakład i należały do osób prywatnych i firm transportowych. Podczas przeprowadzanych kontroli sprawdzano przede wszystkim: stan higieniczno-techniczny pojazdów, w tym poziom czystości pojazdów i wyposażenia, karty mycia i dezynfekcji pojazdów, przestrzeganie zasad higieny, w tym higieny osobistej osób odpowiedzialnych za warunki transportu. Zwracano uwagę na zapewnienie odpowiedniego, niezbędnego wyposażenia i sprzętu w celu zachowania ciągłości łańcucha chłodniczego i sposobu monitorowania warunków transportu.

V.4. Jakość zdrowotna środków spożywczych

V.4.1. Badania żywności

W 2021 roku do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli, monitoringu oraz próbek do badań laboratoryjnych wspólnych w ramach kontroli urzędowej i monitoringu pobrano 273 próbek środków spożywczych, próbek materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością. Zgodnie z rocznym planem pobierania próbek na rok 2021 zaplanowano 99 próbek do badań w kierunku zanieczyszczeń fizykochemicznych oraz 174 próbek do badań w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych. Roczny plan został zrealizowany w 100%.

Zdyskwalifikowano 7 próbek, uwagami opatrzone 5 próbek środków spożywczych. Pobór próbek prowadzony był zgodnie z procedurą pobierania próbek w ramach nadzoru bieżącego.

Tabela 15. Liczba zbadanych, w tym zdyskwalifikowanych próbek w 2021 r

Badanie w kierunku zanieczyszczeń	Liczba próbek				
	pobranych	zdyskwalifikowanych/ opatrzonych uwagą	krajowe	import	UE
chemicznych	92 plan	2 zdyskwalifikowana 3 opatrzone uwagą	70	9	13
	7 poza planem	-	6	-	1
mikrobiologicznych	169 plan	5 zdyskwalifikowanych 2 opatrzone uwagą	149	-	20
	5 poza planem	-	5	-	-

We wszystkich stwierdzonych niezgodnościach postępowano zgodnie z „Algorytmem postępowania z próbkami żywności i przedmiotami użytku oraz wynikami badania próbek” tzn. przekazywano wyniki badań odpowiednio do właściwego terenowo Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego /Powiatowego Lekarza Weterynarii nadzorującego zakład produkcyjny oraz do zakładu, w którym pobierano próbki.

V.4.2. Nadzór nad bezpieczeństwem suplementów diety

W trakcie kontroli sanitarnych sprawdzano prawidłowość znakowania środków spożywczych, w tym ze szczególnym uwzględnieniem suplementów diety, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia i żywności wzbogaconej.

Oceniono oznakowanie 35 suplementów diety, 9 żywności wzbogaconej oraz 3 środki specjalnego przeznaczenia. Nie stwierdzono nieprawidłowości w oznakowaniu ww. produktów. Zmniejszona ilość ocenionych produktów związana była z trwającym stanem epidemii w kraju, a tym samym ograniczoną liczbą kontroli sanitarnych zakładów.

Na terenie objętym nadzorem PIS w Pile zlokalizowany jest 1 zakład zatwierdzony do prowadzenia działalności wyłącznie w zakresie produkcji i konfekcjonowania suplementów diety oraz 1 Zakład Produkcji Przypraw do przetwórstwa spożywczego, który poszerzył swoją działalność o produkcję, konfekcjonowanie i przewóz żywności wzbogaconej oraz suplementów diety i w roku sprawozdawczym rozpoczął produkcję żywności wzbogaconej -wysokobiałkowych posiłków w formie koktajli. W bieżącym roku wpisano do rejestru zakładów 1 importera i dystrybutora suplementów diety, prowadzącego działalność w zakresie magazynowania i sprzedaży suplementów diety za pośrednictwem Internetu. W pierwszym zakładzie nie jest prowadzona działalność produkcyjna oraz w zakresie konfekcjonowania suplementów diety. W przedmiotowym zakładzie odbywa się rozlewanie Aethylum Chloratum pod nadzorem Głównego Inspektoratu Farmaceutycznego.

W rejestrze zakładów wpisanych jest 8 podmiotów, prowadzących działalność w zakresie sprzedaży „na odległość” poprzez strony internetowe i portal Allegro oraz Amazon. m.in. suplementów diety i żywności wzbogaconej.

W ramach urzędowej kontroli żywności pobrano do badań laboratoryjnych 1 próbkę suplementu diety w kierunku WWA. Pobrano także 5 próbek posiłków gotowych do spożycia dla niemowląt i małych dzieci oraz 30 próbek mleka modyfikowanego w kierunku mikrobiologicznym, 3 środki spożywcze specjalnego przeznaczenia dla niemowląt i małych dzieci w kierunku mykotoksyn, 1 próbka suplementu diety w kierunku 3MCPD, 1 próbka produktów zbożowych do dalszego żywienia dzieci i niemowląt w kierunku akrylamidu, 1 próbka mleka początkowego w kierunku oleju mineralnego, 1 próbka środka spożywczego przeznaczenia medycznego i 1 próbka mleka początkowego dla niemowląt w kierunku metali, 2 próbki środków spożywczych zastępujących posiłek na substancje dodatkowe, 3 próbki produktów zbożowych do dalszego żywienia dzieci i niemowląt w kierunku alkaloidów tropanowych oraz 4 próbki gotowych posiłków i deserów dla dzieci w kierunku azotanów.

Jeden środek spożywczy specjalnego przeznaczenia medycznego oraz 1 próbka środka spożywczego zastępującego posiłek do kontroli masy ciała zostały opatrzone uwagami. Niniejsze uwagi opisane są powyżej w części dotyczącej: „Badania żywności”.

V.4.3. Oświadczenia żywieniowe i zdrowotne

Podczas kontroli sanitarnych sprawdzano również implementację unijnych przepisów dotyczących oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych, ujętych w rozporządzeniu (WE) Nr 1924/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych dotyczących żywności oraz w rozporządzeniu Komisji (UE) Nr 432/2012 z dnia 16 maja 2012 r. ustanawiającym wykaz dopuszczonych oświadczeń zdrowotnych dotyczących żywności, innych niż oświadczenia odnoszące się do zmniejszenia ryzyka choroby oraz rozwoju i zdrowia dzieci, uwzględniając różne formy prezentacji i reklamy, w tym w sprzedaży „na odległość” przez Internet.

Podczas kontroli sanitarnych przeprowadzonych w zakładach obrotu żywnością w powyższym zakresie oceniono 38 środków spożywczych, w tym 15 suplementy diety, 3 środki spożywcze specjalnego przeznaczenia, 6 żywności wzbogaconej i 14 artykułów spożywczych ogólnego spożycia. Oceniane produkty zawierały 23 oświadczenia żywieniowe, 10 oświadczeń zdrowotnych oraz 4 oświadczenia żywieniowe i zdrowotne. Użyte oświadczenia były zgodne z przepisami prawa żywnościowego.

V.4.4. Działania w ramach System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach (RASFF)

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w ramach funkcjonowania systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznej żywności i paszach (RASFF) otrzymał w 2021 roku 64 powiadomienia dotyczące niebezpiecznej żywności i pasz oraz wyrobów do kontaktu z żywnością (55 powiadomień dotyczyło produktów spożywczych, w tym 6 suplementów diety oraz 9 powiadomień dotyczyły wyrobów do kontaktu z żywnością). Grupy żywności objęte powiadomieniami to: produkty spożywcze ogólnego spożycia, surowce (surowe mięso drobiowe, jego elementy), suplementy diety oraz materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością. Przesłane powiadomienia podzielone były na: alarmowe (41), informacyjne (24). Środki spożywcze przesyłane w systemie RASFF kwalifikowane do oceny ryzyka były na podstawie kryteriów mikrobiologicznych oraz zanieczyszczeń chemicznych i fizycznych. Do zanieczyszczeń najczęściej występujących należały zanieczyszczenia: chemiczne (50), mikrobiologicznie (14).

Żywność zanieczyszczona była chemicznie (50):

- tlenkiem etylenu, który wykryto w sezamie, mączce chleba świętojańskiego(użytej do: kremów do tortów, serków homogenizowanych o różnych smakach, szprotów w puszkach, pączków z polewą, lodów, sosu), w gumie guar (użytej do produkcji napojów roślinnych – ryżowo - kokosowo-sojowy), suplementach diety (granulat użyty do produkcji);
- obecnością niezadeklarowanej substancji – sylденаfilu (suplement diety);
- przez zawyżoną obecnością dodatku do żywności przekraczającą najwyższy dopuszczalny poziom glikolu propylenowego (E1520), w napojach marki Monster i Burn);
- zawyżoną ilością związków chemicznych estrów 3 - MCPD na poziomie 5138+ -1028 ug/kg, w produkcie frytura gastronomiczna; zawyżoną obecnością glutenu na poziomie powyżej 20 mg/kg w posypce bezglutenowej wyprodukowanej w Niemczech;
- zawyżoną obecnością przekraczającą najwyższy dopuszczalny poziom pozostałości pestycydu – chlorpiryfosu metylowego ($0,053 \pm 0,027$ mg/kg w grejpfrutach, mandarynkach z Turcji);
- niedeklarowaną obecnością orzechów (orzeszki ziemne, migdały, orzechy nerkowca lub orzechy laskowe), w paście orzechowej z Holandii;
- obecnością substancji alergennej - gluten w pieprzu czarnym mielonym z Wietnamu);
- obecnością substancji powodujących alergię lub reakcje nietolerancji w produktach (chipsy z puree ziemniaczanego o różnych smakach);
- stwierdzoną obecnością związku chemicznego pn. 2 – chloroetanolu w ekologicznej kurkumie użytej do produkcji ekologicznego makaronu z kurkumą i pieprzem;
- zawartością siarczynów w przeliczeniu na SO₂ w herbatnikach maślanych;

- zawyżoną obecnością przekraczającą najwyższy dopuszczalny poziom deoksyniwalenolu (DON) w ziarnie kukurydzy;
- ze względu na brak informacji na opakowaniu deklaracji o substancji konserwującej - kwas sorbowy i kwas benzoowy (sosy z UE);
- ze względu na przekroczenie stwierdzenia przekroczenia NDP pozostałości pestycydu - chlorotalonilu ($0,49 \pm 0,25$ mg/kg) w produkcie pn. bazyli z Egiptu;
- ze względu na obecność ochratoksyny A (OTA) na zawyżonym poziomie (mąka żytnia razowa typ 2000).

Ponadto żywność zanieczyszczona była mikrobiologicznie (14) poprzez stwierdzenie:

- obecności *Salmonella Enteritidis* - w udach z kurczaka, mrożonym mięsie z nogi kurczaka, mięsie drobiowym, jajach świeżych, skórkach szyi kurcząt;
- obecności *Clostridium* redukujących siarczyny w próbkach 1 z 5 w wodzie źródlanej, niegazowanej);
- obecności bakterii *Salmonella Stanleyville* – w elementach z indyka;
- obecności *Salmonelli spp.* w ziele angielskim z Meksyku.

W suplementach diety stwierdzono:

- obecność niezadeklarowanej substancji – syldenafilu w produkcie pn. Total Men, zanieczyszczenie surowców tlenkiem etylenu, użytych w suplementach diety („Molekin Osteo”, „Innovit Vitamin D”, „Allnutrition Good Trip”, „Allnutrition Redox Extreme”, „Floractin”);

W wyrobach do kontaktu z żywnością stwierdzono:

- przekroczenie dopuszczalnego poziomu migracji specyficznych pierwszorzędowych amin aromatycznych (2 x łyżka nylonowa z Chin, chochła z Chin);
- użycie niedozwolonych biosubstancji: mielonego lub sproszkowanego bambusa zmieszanego z tworzywem sztucznym (kubek z melaminy z nadrukiem bambusowy, misy dzbanki, patery, łyżka, widelce, zestawy naczyń dla dzieci) oraz łuski ryżowej i PP (kubki i lunchboxy).

Przeprowadzono 45 kontroli w zakładach wskazanych w listach dystrybucyjnych. Nadto 90 razy przekazywano telefoniczne informacje podmiotom wskazanym w listach dystrybucyjnych o kwestionowanych produktach objętych powiadomieniami, które potencjalnie zostały zakupione uzyskując tym samym zwrotne odpowiedzi drogą e-mailową, pisemną o podjętych przez podmiot działaniach wyjaśniających. Przeprowadzone kontrole sanitarne oraz uzyskane informacje na piśmie wykazały, że produkty kwestionowane, zostały wycofywane z obrotu, zgodnie z własną procedurą, bądź zostały sprzedane indywidualnym klientom. Również we własnym zakresie podmioty podejmowały działania polegające na wcześniejszym wycofywaniu z obrotu produktów niebezpiecznych, zgodnie z własnymi procedurami, po otrzymaniu informacji z centrali bądź od producentów. W sporadycznych przypadkach

w zakładach wywieszane były informacje dla klientów o możliwości zwrotu kwestionowanego towaru.

W związku z przesłanymi powiadomieniami RASFF w 3 przypadkach przekazano sprawę do rozpatrzenia Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii, z uwagi na właściwość organu. Zgłoszone produkty w systemie nie spełniały wymagań przepisów prawnych i stanowiły potencjalne zagrożenie dla zdrowia lub życia konsumentów. Z uwagi na ważność funkcjonującego systemu RASFF, na bieżąco pracownicy w ramach samokształcenia udoskonalają wiedzę z zakresu wewnętrznych procedur postępowania w razie pojawienia się żywności i materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością o niewłaściwej jakości zdrowotnej.

V.5. Nadzór nad obrotem grzybami i przetwórstwem grzybów

W dobie panującej epidemii nadzór nad obrotem grzybami świeżymi, suszonymi i przetworami grzybowymi w okresie grzybobrania ograniczono do udzielania porad osobom zainteresowanym w odniesieniu do przynależności gatunkowej grzybów. Udzielono 5 porad w ww. sprawie. Na stronie internetowej znajdowały się informacje dotyczące podstawowych zasadach bezpieczeństwa dla osób zbierających i spożywających grzyby oraz zasad wprowadzania do obrotu handlowego grzybów świeżych.

V.6. Jakość zdrowotna materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

W 2021 roku objętych było 31 miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością. Łącznie przeprowadzono 8 kontroli, z czego 1 zakład sklasyfikowano, uzyskał on ocenę zgodną z wymaganiami. Stwierdzono, że zakład posiada wymaganą dokumentację na wprowadzane do obrotu materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością. W ramach funkcjonowania systemu RASFF do Sekcji Higieny Żywności i Żywnienia przesłano 9 powiadomień, w tym 5 informacyjnych, 4 alarmowych, dotyczących: łyżki nylonowej z Chin, chochli z Chin, kubków z melaminy z nadrukiem bambusowym (misy dzbanki, patery, łyżki, widelce, zestawy naczyń dla dzieci) oraz łuski ryżowej i PP (kubków i lunchboxów). Powyższe produkty pochodziły z Chin. W związku z powyższym przeprowadzono 6 kontroli oraz 8 rozmów telefonicznych. Po wcześniejszych informacjach od dostawców, podmioty własnymi procedurami wycofywały produkty.

W ramach urzędowej kontroli i monitoringu pobrano do badań laboratoryjnych 5 próbek wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością tj. 2 próbki wyrobów szklanych (kieliszki, szklanki kryształowe), 2 próbki wyrobów z melaminy (zestaw naczyń i miseczka) oraz 1 próbkę materiałów z tworzyw sztucznych (kubki do napojów). Pobrane próbki nie były kwestionowane w zakresie badanych parametrów.

V.7. Nadzór nad produktami kosmetycznymi

W roku 2021 objęto nadzorem 26 obiekty wprowadzające do obrotu produkty kosmetyczne, w tym 21 sklepów oraz 5 hurtowni. Ogółem przeprowadzono 10 kontroli. Dokonano 1 oceny zgodności oznakowania opakowania jednostkowego produktu kosmetycznego. Ponadto w 1 markecie oferującym również do sprzedaży produkty kosmetyczne oceniono oznakowanie, w tym zgodności oświadczeń z wymaganiami zawartymi w obowiązujących przepisach prawnych. Oceniano różne formy oświadczeń umieszczanych na opakowaniach produktów kosmetycznych w zakresie ich zgodności z kryteriami, dotyczącymi uzasadnień określonych w rozporządzeniu (WE) nr 655/2013, których niezgodności ze wspólnymi kryteriami mogłyby mieć niekorzystne skutki dla zdrowia konsumentów. Nie zakwestionowano żadnego produktu kosmetycznego. Przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną, dotyczącą nielegalnej produkcji produktów kosmetycznych oraz suplementów diety. Podczas przeprowadzonej kontroli interwencyjnej ustalono, iż skarga okazała się bezzasadna, ponieważ podmiot nie prowadził działalności związanej z produkcją produktów kosmetycznych oraz suplementów diety. Prowadził wyłącznie działalność w zakresie produkcji obuwia oraz jej hurtowej sprzedaży.

Śledzono również strony internetowe z ofertami sprzedaży produktów kosmetycznych, nie stwierdzono nieprawidłowości w tej formie sprzedaży produktów kosmetycznych.

W ramach unijnego systemu RAPEX w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów kosmetycznych otrzymano 1 powiadomienie o umieszczeniu, w tym systemie czterech notyfikacji, dotyczących obecności w obrocie produktów kosmetycznych (w sieci ogólnopolskiej), uznanych za stwarzające zagrożenie dla zdrowia lub życia konsumentów. Przeprowadzono 7 kontroli (5 w sklepach kosmetycznych i 2 w sklepach spożywczych) - nie stwierdzono w obrocie handlowym notyfikowanych w systemie RAPEX produktów kosmetycznych.

V.8. Ocena sposobu żywienia w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego

Żywnie zbiorowe zamknięte jest szczególnie ważnym elementem podstawowej formy żywienia dla określonych grup ludności (pacjentów szpitali, dzieci w szkołach, przedszkolach i żłobkach, na obozach i koloniach, pracowników korzystających ze stołówek pracowniczych, pensjonariuszy domów opieki społecznej oraz domów wczasowych).

W 2021 roku oceniono sposób żywienia w (60) zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego. Oceny żywienia dokonano na podstawie jadłospisów dekadowych w stołówkach przedszkolnych (23), w tym żywienia w systemie cateringowym (12), stołówkach szkolnych (7), w tym żywienia w systemie cateringowym (1), blokach żywieniowych domów opieki społecznej (3), w tym żywienia w systemie cateringowym (1), bloku żywieniowym w szpitalach (2), w tym żywienia w systemie cateringowym (1), w stołówkach na koloniach/półkoloniach/ (10), w tym w systemie cateringowym (7), w stołówkach domów wczasowych (1), stołówkach w żłobkach

i domach małego dziecka (7), w tym żywienia w systemie cateringowym (6), w stołówkach bursach i internatach (2), w bufetach przy zakładach pracy (1), zakład usług cateringowych (1), stołówce w domu dziecka i młodzieży w systemie cateringowym (1), stołówkach w zakładach specjalnych i wychowawczych (2), inne zakłady żywienia (1).

W roku sprawozdawczym podczas bieżących kontroli wydano zalecenia do jadłospisów dekadowych: w 1 punkcie wydawania posiłków w żłobku o zwiększenie porcji produktów nabiałowych oraz owoców i warzyw; w 2 punktach wydawania posiłków w szkołach podstawowych o zwiększenie częstotliwości podawania ryb i/lub przetworów rybnych; w 2 punktach wydawania posiłków w niepublicznych przedszkolach gdzie zalecono zwiększenie częstotliwości podawania ryb i/lub przetworów rybnych oraz owoców i warzyw; w 1 bloku żywieniowym w internacie zalecono zwiększenie częstotliwości podawania ryb i/lub przetworów rybnych oraz zmniejszenie ilości potraw smażonych w ciągu tygodnia; w 2 stołówkach w zakładach specjalnych i wychowawczych zalecono zwiększenie podaży roślin strączkowych suchych, częstotliwości podawania ryb i/lub przetworów rybnych oraz warzyw i owoców.

Podczas kontroli kolonii letnich wydano zalecenia do jadłospisu w 2 obiektach o zwiększenie porcji ryby i/lub przetworów rybnych w tygodniu oraz w 1 obiekcie o zwiększenie porcji owoców i warzyw.

W ocenianych jadłospisach w domach pomocy społecznej poddanych ocenie stwierdzono zbyt małą ilość warzyw i owoców, porcji ryby i/lub przetworów rybnych, małą podaż roślin strączkowych suchych oraz zalecono ograniczenie potraw smażonych w dekadzie.

Pozostałe jadłospisy dostosowane były do wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach oraz Norm żywienia dla populacji Polski – redakcja naukowa Mirosław Jarosz.

We wszystkich kontrolowanych szpitalach poddano ocenie jadłospisy dekadowe. Ocena końcowa sposobu żywienia/ jadłospisu była w każdym przypadku zadowalająca. Nie stwierdzono nieprawidłowości eliminujących pozytywną ocenę jadłospisów. W każdym kontrolowanym zakładzie zwrócono uwagę na poprawę jadłospisu w punkcie dotyczącym podawania ryb lub przetworów rybnych, która była zbyt mała – w dekadzie serwowana była 1 raz porcja ryby, natomiast według zaleceń winna wynosić 3 razy w dekadzie bądź 2 razy w tygodniu. W 1 zakładzie zwrócono uwagę na zwiększenie wprowadzania do jadłospisu roślin strączkowych suchych, które powinny być podawane 1- 2 razy w tygodniu lub 2 razy w dekadzie.

W trakcie dokonywania ocen jadłospisów sprawdzano sposób żywienia według obowiązującego rozporządzenia tj.:

- aby na całodziennym żywności składali się środki spożywcze pochodzące z różnych grup spożywczych;
- posiłki (śniadania, obiady, kolacje) zawierały produkty następujących grup środków spożywczych: produkty zbożowe lub ziemniaki, warzywa lub owoce, mleko lub produkty mleczne, mięso, ryby, jaja, orzechy, nasiona roślin strączkowych i inne nasiona oraz tłuszcze;
- zupy, sosy oraz potrawy sporządzane były z naturalnych składników, bez użycia koncentratów spożywczych;
- od poniedziałku do piątku były podawane nie więcej niż dwie porcje potrawy smażonej;
- napoje przygotowywane na miejscu zawierały nie więcej niż 10g cukru w 250 ml produktu gotowego do spożycia;
- każdego dnia były podawane: co najmniej dwie porcje mleka lub produktów mlecznych, co najmniej jedna porcja z grupy mięso, jaja, orzechy, nasiona roślin strączkowych, warzywa lub owoce w każdym posiłku, co najmniej jedna porcja produktów zbożowych w śniadaniu, obiedzie i kolacji;
- w żywności całodziennym było podawane przynajmniej pięć porcji warzyw lub owoców;
- co najmniej raz w tygodniu była podawana porcja ryb.

V.9. Informacja o współpracy z innymi jednostkami kontrolnymi

W roku sprawozdawczym współpracowano z:

1. Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcją Ochrony Środowiska

w ramach zawartego porozumienia o współpracy przeprowadzono :

- 1 kontrolę z udziałem Inspekcji Ochrony Środowiska, podczas której pobrano do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli żywności truskawki świeże w kierunku obecności metali szkodliwych dla zdrowia, natomiast przedstawiciele IOŚ pobrali do badań próbkę gleby na zawartość metali ciężkich i minerałów (N,P,K). Kontrole nie wykazały nieprawidłowości;
 - 1 wspólną kontrolę w gospodarstwie rolnym z udziałem Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa delegatura w Pile. Przedstawiciele PPIS w Pile w wytypowanym gospodarstwie pobrali do badań w ramach urzędowej kontroli żywności sałatę świeżą w kierunku zanieczyszczeń chemicznych- azotany. Nie stwierdzono nieprawidłowości. Natomiast przedstawiciel PIORiN przeprowadził kontrolę w zakresie stosowania środków ochrony roślin.
- 2. Powiatowym Inspektoratem Weterynarii - współpracę zgodnie z zawartym porozumieniem ramowym pomiędzy Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Pile, a Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Pile o współdziałaniu i współpracy pomiędzy*

inspekcjami, przeprowadzono 1 wspólną kontrolę zakładu produkcyjnego. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. W związku z wystąpieniem stanu epidemii na prośbę/zgłoszenie Inspekcji Weterynaryjnej przekazywano informacje czy w planowanym do kontroli zakładzie, gospodarstwie rolnym przebywają osoby poddane obowiązkowej kwarantannie bądź izolacji domowej.

3. *Wojskowym Ośrodkiem Medycyny Prewencyjnej w Bydgoszczy* - w ramach współpracy przeprowadzono 1 wspólną kontrolę w zakładzie garmażeryjnym, podczas której stwierdzono nieprawidłowości. W związku z tym nałożono mandat karny.
4. *Funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji w Pile* - w ramach współpracy przeprowadzono 2 wspólne kontrole, w okresie letniego wypoczynku dzieci i młodzieży, nie stwierdzono nieprawidłowości.
5. *Środkami masowego przekazu* – na stronie internetowej stacji umieszczono informacje dotyczące:
 - suplementów diety pt. „Co warto wiedzieć o suplementach diety”;
 - rekomendacji Głównego Inspektora Sanitarnego dla bezpiecznej uprawy owoców i warzy;
 - podstawowych zasadach bezpieczeństwa dla osób zbierających i spożywających grzyby oraz zasad wprowadzania do obrotu grzybów;
 - eksportu żywności do Chin dla eksporterów w sprawie rejestracji podmiotów prowadzących produkcję/ przetwórstwo eksportowanych środków spożywczych;
 - dobrej praktyki w postępowaniu z żywymi rybami będącymi przedmiotem sprzedaży detalicznej.

Posumowanie

W podsumowaniu sprawozdawczym za rok 2021 r. należy uwzględnić sytuację epidemiologiczną w kraju, w związku ze skierowaniem działań na realizację zadań związanych z zapobieganiem i przeciwdziałaniem epidemii COVID-19 nastąpił nieznaczny wzrost kontroli klasyfikujących zakłady. Po przeprowadzeniu analizy działań, które wynikały z prowadzonego nadzoru nad obiektami żywnościowo-żywnościowymi stwierdza się nieznaczne pogorszenie stanu sanitarnego w niektórych grup obiektów w stosunku do roku 2020.

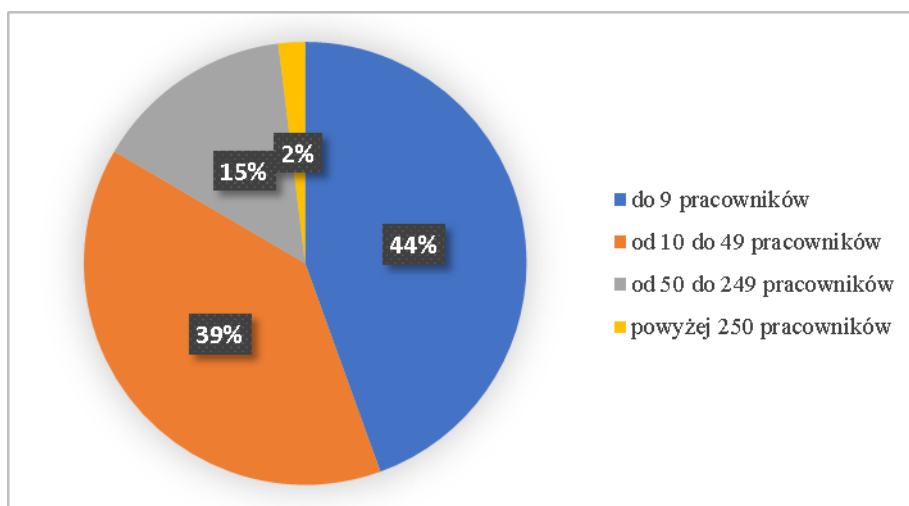
W celu zapewnienia właściwego poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego żywności w dalszym ciągu kontynuowany będzie nadzór sanitarny nad obiektami żywnościowo-żywnościowymi.

VI. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY ORAZ NADZÓR NAD CHEMIKALIAMI

VI.1. Bieżący nadzór sanitarny

Pod nadzorem Sekcji Higieny Pracy na koniec roku 2021 znajdowało się 308 obiektów, w których zatrudnionych było 12114 pracowników. Ewidencja podmiotów gospodarczych obejmuje zakłady, w których pracownicy pracują w ekspozycji lub w narażeniu na czynniki szkodliwe występujące w środowisku pracy, bądź zakłady prowadzące działalność w zakresie obrotu chemikaliami.

Wykres 2. Zakłady pracy w zależności od ilości zatrudnionych osób

Ogółem skontrolowano 42 obiekty, w których przeprowadzono 65 kontroli sanitarnych, w tym 39 kontroli przeprowadzono w ramach bieżącego nadzoru, 19 rekontroli – sprawdzenie wykonania nakazów decyzji lub wykonania zaleceń wydanych podczas kontroli, 7 interwencji na wnioski osób skarżących lub na wniosek innych organów.

Wykonano również 286 kontroli w zakresie sprawdzenia przestrzegania określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, w tym w 43 obiektach będących w ewidencji Sekcji Higieny Pracy (zakłady pracy), pozostałe kontrole wykonano w obiektach użyteczności publicznej (sklepy, hotele, siłownie itp.).

W 2021 roku wydano ogółem 3 decyzje administracyjne nakazujące usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. Wydane nakazy w decyzjach dotyczyły:

- przeprowadzenia badań i pomiarów występujących w środowisku pracy czynników szkodliwych dla zdrowia – 1 nakaz,

- założenia oraz prowadzenia w sposób systematyczny rejestru czynników szkodliwych dla zdrowia oraz karty badań i pomiarów tych czynników – 1 nakaz,
- zapewnienia aktualnej oceny ryzyka zawodowego dla stanowisk pracy – 4 nakazy,
- w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin – 3 nakazy,
- w zakresie czynników rakotwórczych – 2 nakazy,
- przedstawienia zaświadczeń z przeprowadzonych badań lekarskich profilaktycznych stwierdzających brak przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania pracy na określonym stanowisku pracy dla wszystkich pracowników – 1 nakaz.

Podczas kontroli sprawdzających, stwierdzono wykonanie nakazów decyzji jak również wydanych zaleceń pokontrolnych.

VI.2. Kontrole interwencyjne

Ogółem w 2021 roku wpłynęło 6 skarg lub wniosków, przeprowadzono 7 kontroli. Skargi w zakresie higieny pracy dotyczyły 5 zakładów – przeprowadzono 5 kontroli oraz na wniosek Urzędu Celnego w Gdyni przeprowadzono 2 kontrole w 1 podmiocie, który importuje substancje chemiczne. Ponadto 4 skargi zostały przekazane do instytucji właściwych do załatwienia sprawy oraz 6 skarg dotyczyło nie przestrzegania określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

Przeprowadzone kontrole interwencyjne związane ze skargami lub wnioskami dotyczyły:

1. Brak ochron indywidualnych dla pracowników wykonujących pracę z mieszaninami niebezpiecznymi w firmie zajmującej się utrzymaniem czystości w zakładzie. Przeprowadzona kontrola nie potwierdziła nieprawidłowości, warunki pracy są dostosowane do rodzaju wykonywanych zadań i zakresu obowiązków, nie naruszają przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy.
2. Brak wietrzenia pomieszczeń przeznaczonych na pobyt dzieci oraz nieprawidłowej wentylacji. Skarga nie potwierdziła się.
3. Nieprawidłowej temperatury – zbyt wysokiej w pomieszczeniach pracy oraz złych warunków higienicznych przy dystrybutorach z wodą. Skarga potwierdziła się, zakład podjął działania przed kontrolą sanitarną, gdyż została ona zgłoszona przez pracowników poprzez elektroniczny system zgłaszania zdarzeń potencjalnie wypadkowych.
4. Brak zapewnienia pomieszczeń higienicznosanitarnych dla pracowników. W wyniku zebranych informacji, stwierdzono że niedogodności z dostępem pomieszczeń higienicznosanitarnych są chwilowe (trwa remont pomieszczeń) i zakład dołożył wszelkich starań, aby zniwelować niedogodności do minimum.
5. Domniemanego niestosowania się do określonych ograniczeń, nakazów i zakazów, obowiązujących w związku z wystąpieniem stanu epidemii, w związku z brakiem przekazywania przez zakład informacji o osobach podejrzanych o zakażenie wirusem

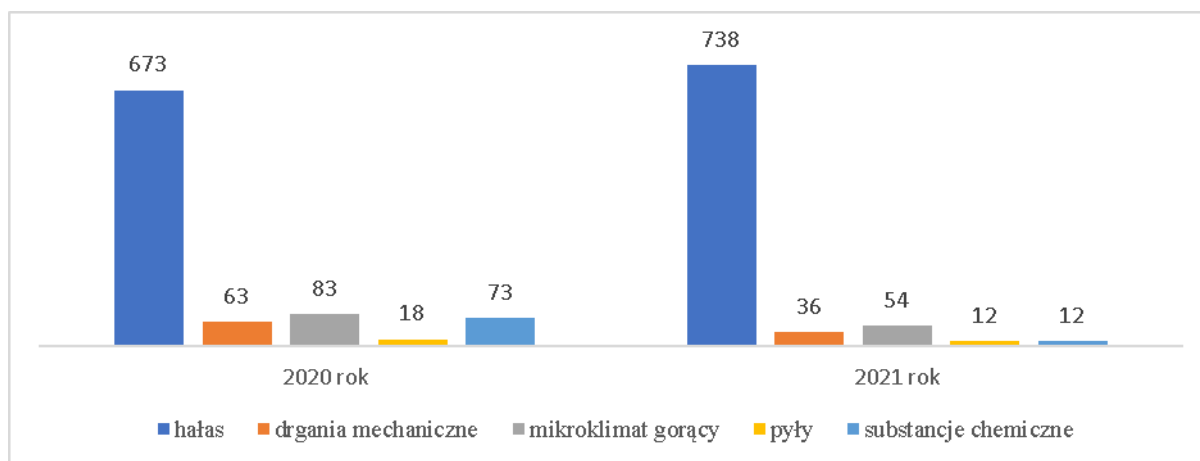
SARS-CoV-2, które miały styczność ze źródłem zakażenia (bezpośredni lub pośredni kontakt ze źródłem zakażenia) tj. z zakażonymi pracownikami wirusem SARS-CoV-2. Skarga nie potwierdziła się.

6. Nieprawidłowości dotyczących importu z poza UE (Chiny) niebezpiecznej substancji chemicznej – benzokainy. Przeprowadzono dwie kontrole sanitarne, w wyniku których nie stwierdzono nieprawidłowości.

W zakresie działań przeciwepidemicznych związanych ze stanem epidemii wpłynęło 6 skarg. Przeprowadzono 2 kontrole, w przypadku 4 skarg wystosowano pisma do zakładów pracy przypominające o aktualnie obowiązujących zasadach epidemicznych.

VI.3. Występujące przekroczenia normatywów higienicznych

Ogółem w ewidencji znajduje się 42 zakłady, w których występują przekroczenia normatywów higienicznych w zakresie NDS (najwyższych dopuszczalnych stężeń) i NDN (najwyższych dopuszczalnych natężeń) czynników szkodliwych środowiska pracy.

Wykres 3. Liczba osób pracujących w przekroczeniach NDS i NDN w latach 2020-2021 z podziałem na poszczególne czynniki

W roku sprawozdawczym skontrolowano 18 zakładów, w których stwierdzono przekroczenia normatywów higienicznych. We wszystkich skontrolowanych zakładach pracownicy są poinformowani o występujących przekroczeniach oraz stosowane są ochrony zbiorowe lub indywidualne.

Przekroczenia normatywów higienicznych w środowisku pracy dotyczą głównie przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu, charakteryzowanego jako poziom ekspozycji na hałas odniesiony do 8-godzinnego czasu pracy. Ogółem w narażeniu na hałas powyżej 85 dB pracuje 738 osób w 28 zakładach. Strefy, gdzie występuje hałas, są oznakowane znakami informującymi o występującym zagrożeniu. We wszystkich zakładach stosowane są zabezpieczenia pracowników przed nadmiernym hałasem, głównie indywidualne ochrony słuchu. Ponadto w części zakładów stosowane są rozwiązania techniczne takie jak ekrany ochronne, ściany

i kabiny dźwiękochłonne. Pracownicy są informowani o zagrożeniach związanych z występowaniem hałasu.

W narażeniu na czynniki chemiczne pracuje 12 osób. W porównaniu z rokiem 2020 nastąpił znaczący spadek ilości osób pracujących w przekroczeniu normatywów higienicznych. Przekroczenia dotyczą: manganu pochodzącego z procesów spawania - w narażeniu pracują 2 osoby, ditlenku azotu pochodzącego z procesu spawania - w narażeniu pracują 2 osoby, dwutlenku siarki pochodzącego z procesu produkcji pracują 2 osoby oraz 3 osoby w narażeniu na benzynę i toluen wydzielający się podczas procesu drukowania. We wszystkich zakładach stosowane są rozwiązania techniczne: wentylacja mechaniczna ogólna i/lub miejscowa. Pracownicy są informowani o występujących przekroczeniach normatywów higienicznych.

W przypadku narażenia na drgania mechaniczne, mikroklimat gorący i pyły ilość osób pracujących w przekroczeniach nie znacznie uległa zmniejszeniu w porównaniu z rokiem ubiegłym. Wszyscy pracownicy mają odpowiednio dobrane środki ochrony zbiorowej i indywidualnej.

VI.4. Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi

W ewidencji na koniec 2021 roku znajdowało się 29 zakładów, w których pracownicy byli narażeni na działanie czynników rakotwórczych. Przeprowadzone kontrole nie wykazały przekroczeń normatywów higienicznych dotyczących czynników rakotwórczych. W wyniku przeprowadzonych kontroli w 1 zakładzie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie nadzoru nad czynnikami rakotwórczymi. Wystawiono 1 decyzję, w których ujęto 2 nakazy: 1 nakaz z zakresu zaprowadzenia rejestru prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawiania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami o działaniu rakotwórczym oraz 1 nakaz dotyczący przekazania właściwemu państwowemu wojewódzkiemu inspektorowi sanitarnemu informacji o substancjach chemicznych, ich mieszaninach o działaniu rakotwórczym.

Tabela 16. Czynniki rakotwórcze w poszczególnych rodzajach działalności

Lp.	Czynnik rakotwórczy	Rodzaj działalności
1	Pyły drewna	6 Zakładów zajmujące się obróbką drewna
2	Benzen	11 Stacji paliw
		3 Laboratoria zakładowe
3	Epichlorohydryna	1 Zakład produkcji sprzętu oświetleniowego – produkcja podzespołów elektronicznych
		1 Laboratorium zakładowe
5	Fenoloftaleina	1 Laboratorium zakładowe
6	WWA (wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne)	1 Zakład produkcji sprzętu oświetleniowego – produkcja podzespołów elektronicznych
7	Bezwodnik kwasu chromowego	1 Zakład branży metalowej (cynkownia),
8	Związki niklu	1 Zakład branży metalowej (spawanie)
9	Promieniowanie jonizujące	1 Laboratorium zakładowe
		1 Zakład inżynierii zajmujący się poszukiwaniem złóż naturalnych
		3 Zakłady opieki zdrowotnej
11	Prace związane z narażeniem na krzemionkę krystaliczną – frakcję respirabilną powstającą w trakcie pracy	1 zakład - odzysk surowców z materiałów segregowanych – stłuczki szklanej
12	Prace związane z narażeniem na spaliny emitowane z silników Diesla	2 zakłady - konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych, transport drogowy

W 2021 roku wpłynęło 3 zgłoszenia dotyczące planowanych prac polegających na zabezpieczeniu lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest, w których łącznie wskazano 29 adresów obiektów (lokalizacji budynków) na terenie Gminy Piła. Zgłoszenia dotyczyły demontażu i odbioru materiałów zawierających azbest z posesji prywatnych lub zakładów. Prace wykonywały firmy posiadające pozwolenie na prace z azbestem.

VI.5. Nadzór nad czynnikami biologicznymi

W ewidencji podmiotów gospodarczych znajduje się 170 zakładów pracy, w których uwzględniono w ocenie ryzyka zawodowego dla danych stanowisk pracy, narażenie na szkodliwe czynniki biologiczne należące do grupy 2 zagrożenia (np. wirus grypy, wirus opryszczki, laseczka tężca) i/lub 3 grupy zagrożenia (np. gruźlica, WZW typu B, borelioza, Sars-CoV-2). Grupa 3 zagrożenia ujęta jest głównie w zakładach służby zdrowia, w zakładach gdzie pracownicy zajmują się wywozem i utylizacją odpadów ciekłych i stałych oraz pracują w terenie mając kontakt z potencjalnym źródłem zakażenia (ziemia, zwierzęta).

Przeprowadzono łącznie 30 kontroli w 21 zakładach pracy z zakresu nadzoru nad czynnikami biologicznymi. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie występowania w środowisku pracy szkodliwych czynników biologicznych oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki. W skontrolowanych zakładach przestrzegane były zasady bezpieczeństwa i higieny pracy. Pracownicy byli wyposażeni w odzież ochronną i w razie konieczności środki ochrony indywidualnej. Pracownicy byli szkoleni z zakresu biologicznych szkodliwości zawodowych.

VI.6. Nadzór nad stosowaniem, obrotem i produkcją substancji w postaci własnej lub jako składniki w mieszaninach (w tym nadzór nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3 oraz produktami biobójczymi).

Biorąc pod uwagę "główną funkcję" podmiotu, w ewidencji znajduje się 142 obiekty, które stosują w działalności zawodowej substancje chemiczne i ich mieszaniny, 52 obiekty (podmioty) wprowadzające do obrotu substancje chemiczne i ich mieszaniny - są to hurtownie, markety, stacje paliw i inny handel detaliczny, 4 formulatorów (2 wytwórnie betonu, 2 wytwórnie środków myjąco-dezynfekujących) oraz 2 importerów. Ogółem przeprowadzono 42 kontrole w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin, w tym 35 kontroli u stosujących, 4 kontrole u dystrybutorów, 3 kontrole u formulatorów. W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono naruszenie przepisów w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin w 1 podmiocie. Wystawiono decyzję, w których ujęto 3 nakazy z zakresu substancji chemicznych i ich mieszanin tj. nakaz dotyczący zapewnienia aktualnego spisu stosowanych substancji niebezpiecznych, mieszanin niebezpiecznych, substancji stwarzających zagrożenie lub mieszanin stwarzających zagrożenie, nakaz w zakresie zapewnienia aktualnych karty charakterystyki dla wszystkich stosowanych substancji i mieszanin oraz zapewnienia pracownikom dostęp do kart

charakterystyki tych substancji i mieszanin, nakaz zapewnienia instrukcji stanowiskowej bhp przy pracach z mieszaninami chemicznymi.

W ramach nadzoru nad produktami biobójczymi przeprowadzono 2 kontrole u dystrybutorów produktów, podczas których dokonano oceny kart charakterystyki oraz oceny oznakowania opakowania produktów biobójczych. W wyniku kontroli nie zakwestionowano i nie wycofano z obrotu żadnego produktu biobójczego.

Prowadzono nadzór nad stosowaniem w działalności zawodowej prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3. W ewidencji znajduje się 11 zakładów stosujących prekursory narkotyków:

- prekursory narkotyków kategorii 2: bezwodnik kwasu octowego w zakładzie produkcji skrobi ziemniaczanej oraz nadmanganian potasu do uzdatniania wody i w laboratoriach analitycznych do przeprowadzania analiz laboratoryjnych,
- kategorii 3 – kwas solny do produkcji preparatów skrobiowych, przy produkcji sprzętu oświetleniowego, w trawialni przy procesie produkcji krat i mat stalowych; kwas siarkowy przy produkcji sprzętu oświetleniowego; metyloetyloketon przy produkcji sprzętu oświetleniowego; oraz jako odczynniki chemiczne w 6 laboratoriach analitycznych zakładowych i badawczych - kwas solny, kwas siarkowy, metyloetyloketon, eter etylowy, aceton, toluen.

W 2021 roku przeprowadzono 2 kontrole w zakładach pracy w zakresie prekursorów narkotyków – nie stwierdzono nieprawidłowości. Na terenie Gminy Piła brak jest wprowadzających do obrotu prekursorów narkotyków kategorii 2. W przypadku kategorii 3 jest dwóch dystrybutorów, którzy wprowadzają do obrotu aceton – hurtownie farb i lakierów.

VI.7. Choroby zawodowe, ocena narażenia zawodowego

W 2021 roku zgłoszono 19 podejrzeń chorób zawodowych u pracowników lub byłych pracowników pracujących w zakładach pracy na terenie Gminy Piła. Zgłoszeń dokonały podmioty medyczne oraz zakłady pracy jak i osoby indywidualne (emeryci). Przeprowadzono 20 postępowań w sprawie chorób zawodowych zakończonych sporządzeniem karty oceny narażenia zawodowego. Postępowania prowadzone były w celu wydania decyzji w sprawie choroby zawodowej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pile oraz na wnioski Wielkopolskiego Centrum Medycyny Pracy w Poznaniu oraz Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy w Rzeszowie. W ramach postępowań przeprowadzono 3 wizytacje w zakładach pracy.

Wydano łącznie 16 decyzji w sprawie chorób zawodowych, w tym 6 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej oraz 10 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej. Wystawiono 7 kart stwierdzenia choroby zawodowej po uprawomocnieniu się decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej (1 decyzja wydana w 2020 r. i 6 decyzji z 2021 r.),

które przesłano do Centralnego Rejestru Chorób Zawodowych Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.

Tabela 17. Stwierdzone choroby zawodowe w 2021 roku

Jednostki chorobowe	Nr choroby zawodowej	Wykonywany zawód	Ilość przypadków
Przewlekłe choroby narządu głosu wywołane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat: Niedowład mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głośni i trwałą dysfonią	15.3	nauczyciel	3
Choroby skóry. Alergiczne kontaktowe zapalenie skóry	18.1	fryzjerka	1
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy: Zespół cieśni w obrębie nadgarstka	20.1	fryzjerka	1
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa. Wirusowe zapalenie wątroby WZW typu B	26	lekarz	1
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa. Borelioza		monter sieci i instalacji gazowych	1

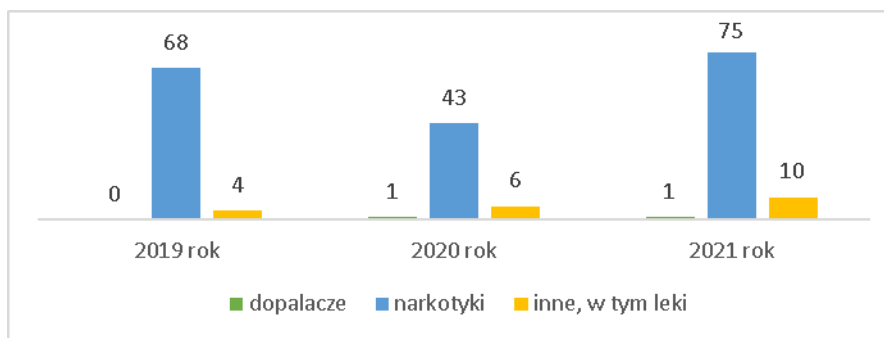
VI.8. Nadzór nad produktami kosmetycznymi

Od połowy roku 2021 nadzór nad obiektami wprowadzającymi do obrotu produkty kosmetyczne został przekazany do Sekcji Higieny Pracy. Przeprowadzono 4 kontrole w obiektach zajmujących się obrotem hurtowym i detalicznym produktami kosmetycznymi. Kontrole te zostały przeprowadzone w ramach powiadomienia o umieszczeniu notyfikacji, dotyczącej obecności w obrocie produktów kosmetycznych (w sieci ogólnopolskiej), uznanych za stwarzające zagrożenie dla zdrowia lub życia konsumentów. Nie stwierdzono w obrocie handlowym notyfikowanego produktu.

VI.9. Nadzór nad przestrzeganiem zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych

W 2021 roku nie prowadzono kontroli w zakresie przestrzegania zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych, z powodu braku informacji o podmiotach prawnych i fizycznych działających na terenie powiatu pilskiego, co do których istnieje uzasadnione podejrzenie, że wytwarzają lub wprowadzają do obrotu środki zastępcze.

W ramach współpracy z ośrodkami opieki zdrowotnej, w zakresie monitorowania podejrzeń zatruc środków psychoaktywnymi, w 2021 roku otrzymywano 58 informacji o zatruciach ze Szpitala Specjalistycznego w Pile. Zgłoszenia podejrzeń zatruc środków psychoaktywnymi, dotyczyły łącznie 80 osób. Były to zatrucia głównie substancjami psychoaktywnymi objętymi ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii: kannabinolami, amfetaminą, metamfetaminą oraz w pojedynczych przypadkach również MDMA. Przypadki zatrucia lekami psychotropowymi (benzodiazepinami, morfiną) i innymi lekami odnotowano dziesięciokrotnie. Stwierdzono również jeden przypadek podejrzenia zatrucia środkami zastępczymi tzw. dopalaczami. Zgłoszonych przypadków śmiertelnych wywołanych zażyciem substancji psychoaktywnych w roku 2021 nie było.

Wykres 4. Porównanie liczby zgłoszonych zatruc dopalaczami, narkotykami i innymi środkami w latach 2019-2021

Prowadzono także współpracę z Komendą Powiatową Policji w Pile, do której przekazywane są informacje o zgłoszeniach przypadków zatruc substancjami psychoaktywnymi, otrzymanymi ze Szpitala Specjalistycznego w Pile. W roku 2020 roku wysłano łącznie 57 zawiadomień.

Sekcja Higiena Pracy zajmuje się prowadzeniem i aktualizowaniem systemu monitorowania informacji o „dopalaczach” SMIOD. W systemie raportowane są na bieżąco wszelkie informacje i dokumenty dotyczące realizacji zadań w zakresie kontroli przestrzegania przepisów zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych m. in. decyzji, wyników badań kwestionowanych produktów i dokumentacji toczących się postępowań. Ponadto do systemu są także wpisywane informacje o podejrzeniach zatruc substancjami psychoaktywnymi.

W ramach nadzoru nad nielegalnym handlem środkami zastępczymi nie odnotowano przypadku wytwarzania lub wprowadzania do obrotu środków zastępczych (handlu w sklepie stacjonarnym). W obszarze przestrzegania prawa dotyczącego środków zastępczych prowadzona jest stała współpraca z organami ścigania i Służbami Celno-Skarbowymi.

VI.10. Promocja zdrowia

Na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Pile zostały umieszczone informacje dotyczące realizowanej kampanii pt.: „Zdrowe i bezpieczne miejsce pracy. Dźwigaj z głową”. Informacja mówiła o głównych przesłaniach kampanii na lata 2020–2022 oraz zostały umieszczone linki do materiałów promocyjnych w formie elektronicznej znajdujących się na stronach koordynatorów. Na poziomie ogólnoeuropejskim kampanię koordynuje Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy (EU-OSHA), a w Polsce prowadzi ją Centralny Instytut Ochrony Pracy–Państwowy Instytut Badawczy.

W ramach realizacji działań z zakresu środków zastępczych (ŚZ) i nowych substancji psychoaktywnych (NSP), traktowanych jako szeroko rozumiany obszar zdrowia publicznego, zamieszczono na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Pile komunikat: „Raport dotyczący zatruc środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną

za 2020 rok”. Poinformowano, iż raport został opublikowany w Biuletynie Informacji Publicznej i zamieszczono link z dostępem do raportu.

Prowadzona była również ocena przestrzegania przepisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. W czasie kontroli w 42 zakładach wypełniono kwestionariusz oceny przestrzegania przepisów ustawy z dnia 9 listopada 1995 roku o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. We wszystkich zakładach był przestrzegany zakaz palenia tytoniu na stanowiskach pracy, w tym w 2 zakładach pracownicy palący tytoń mogli korzystać z palarni. W czasie kontroli zwracano uwagę na szkodliwość palenia tytoniu, szczególnie w tych zakładach, gdzie w środowisku pracy występują szkodliwe czynniki rakotwórcze, chemiczne, biologiczne.

Podsumowanie

Liczba zakładów będących w ewidencji Sekcji Higieny Pracy w porównaniu z rokiem ubiegłym utrzymuje się na tym samym poziomie. Również liczba zakładów, w których występują przekroczenia NDS (najwyższych dopuszczalnych stężeń) i NDN (najwyższych dopuszczalnych natężeń) utrzymuje się na tym samym poziomie, z wyjątkiem narażenia na substancje chemiczne – ilość pracowników narażonych znacząco spadła.

Rodzaj jak i wielkość narażenia na występujące w środowisku pracy czynniki rakotwórcze w ciągu ostatnich lat nie uległa zmianie.

Zakłady pracy stosujące w swojej działalności chemikalia, jak również podmioty wprowadzające do obrotu substancje chemiczne i ich mieszaniny posiadają wiedzę o konieczności posiadania aktualnych kart charakterystyki oraz prawidłowego oznakowania opakowań stosowanych i wprowadzanych do obrotu chemikaliów.

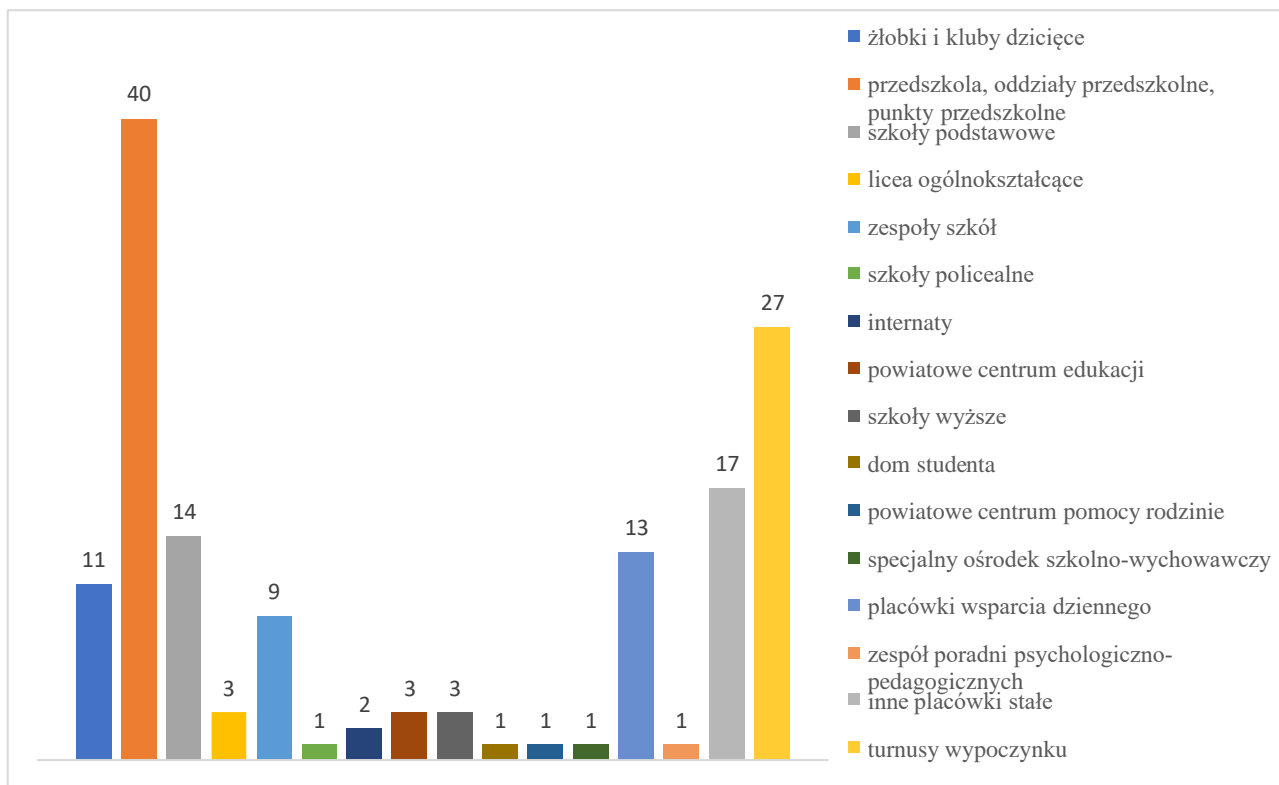
VII. WARUNKI SANITARNE W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO – WYCHOWAWCZYCH

VII.1. Informacje wstępne

W 2021 r. w ramach działań Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży sprawowano nadzór nad placówkami nauczania, wychowania, opieki oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży. Realizowanie zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej miało na celu zapewnienie właściwych warunków higieniczno-sanitarnych pomieszczeń, sprzętu używanego w placówkach oraz eliminowanie niekorzystnych zjawisk występujących w środowisku przebywania dzieci i młodzieży podczas procesu nauczania i wychowania.

Na terenie Gminy Piła w roku 2021 Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży pełniła nadzór nad 118 placówkami nauczania i wychowania, w tym: 11 placówkami świadczącymi usługi z zakresie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 (żłobki, kluby dziecięce); 40 przedszkolami, w tym 4 przedszkolami specjalnymi; 14 szkołami podstawowymi, w tym 1 specjalną; 3 liceami ogólnokształcącymi; 1 szkołą policealną; 9 zespołami szkół; 2 internatami; 1 powiatowym centrum edukacji; 3 uczelniami wyższymi – 2 publicznymi, 1 niepubliczną; 1 domem studenta; 1 powiatowym centrum pomocy rodzinie; 1 specjalnym ośrodkiem szkolno-wychowawczym; 13 placówkami wsparcia dziennego; 1 zespołem poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz 17 innymi placówkami stałymi, w tym pozaszkolnymi placówkami specjalistycznymi – młodzieżowym domem kultury, szkołami językowymi, szkołą muzyczną, kołami prowadzącymi zajęcia techniczne i kreatywne, placami zabaw dla dzieci zlokalizowanymi w centrach handlowych, boiskami Orlik zlokalizowanymi przy szkołach.

Liczbę placówek objętych nadzorem w 2021 r. wraz z danymi liczbowym przedstawia wykres 5.

Wykres 5. Placówki stałe oraz zorganizowane turnusy wypoczynku dzieci i młodzieży objęte nadzorem w 2021 roku

Ogółem w placówkach stałych i sezonowych przeprowadzono 101 kontroli sanitarnych, w tym 27 kontroli wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży. W 2021 r. występowały placówki, w których stwierdzono niewłaściwy stan techniczny, w związku z tym wszczęto postępowania administracyjne. Łącznie wydano 2 decyzje nakazujące usunięcie nieprawidłowości w wyznaczonym terminie; nieprawidłowości dotyczyły:

- niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego zewnętrznych schodów betonowych prowadzących na boisko szkolne z bieżnią – powierzchnia nierówna, zapadnięta, z ubytkami;
- niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego zewnętrznej nawierzchni betonowej placu znajdującego się od frontu budynku szkoły – nawierzchnia częściowo nierówna, popękana, z ubytkami, wybrzuszeniami i zagłębieniami.

Dodatkowo wydano 3 decyzje prolongujące termin wykonania nakazów prawomocnych decyzji WPWIS, PPIS w Pile z lat ubiegłych w 2 przedszkolach publicznych, 1 zespole szkół.

VII.2. Funkcjonalność i stan techniczny budynków

Na terenie Gminy Piła wszystkie obiekty przeznaczone do prowadzenia działalności oświatowo-wychowawczej posiadają odpowiednią do tego celu infrastrukturę. Placówki nauczania i wychowania funkcjonują głównie w obiektach budowlanych przeznaczonych wyłącznie do tego celu lub zaadoptowanych do prowadzenia w nich powyższej działalności, natomiast nowopowstałe uzyskały pozytywną decyzję lub opinię Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego. We wszystkich obiektach, w których prowadzona jest działalność

dydaktyczno-wychowawcza zapewniona jest bieżąca ciepła i zimna woda. Sanitariaty wyposażone są w podstawowe środki higieniczne. Placówki zaopatrywane są wodę z wodociągu publicznego, natomiast ścieki odprowadzane są do kanalizacji centralnej. W pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt dzieci i młodzieży zapewniona jest wentylacja grawitacyjna, mechaniczna lub klimatyzacja. Część obiektów dostosowana jest do potrzeb osób niepełnosprawnych (podjazdy do budynków, windy, dostosowane toalety). W 2021 r. w części placówek objętych nadzorem przeprowadzane były prace remontowe oraz termomodernizacyjne w celu poprawy warunków pobytu uczniów.

VII.3. Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

Warunkiem prawidłowego rozwoju i zdrowia ucznia jest uprawianie sportu. Z oceny przeprowadzonej pod kątem warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w roku 2021 wynika, że na terenie Gminy Piła spośród ocenionych szkół, większość placówek posiada szkolny zespół sportowy z boiskami wielofunkcyjnymi oraz pełnym zapleczem sanitarnym, pozostałe posiadają w swojej strukturze salę gimnastyczną bądź rekreacyjną z boiskiem lub bez. Jedna szkoła podstawowa oraz jeden zespół szkół nie posiadają własnej infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.

VII.4. Ocena posiadania certyfikowanych mebli i sprzętu sportowego

W roku 2021 przeprowadzono ocenę posiadania przez szkoły i placówki certyfikowanych mebli edukacyjnych oraz urządzeń i sprzętu sportowego. Powyższą ocenę przeprowadzono na terenie gminy w nadzorowanych przedszkolach i szkołach - łącznie w 30 placówkach, w tym: w 23 przedszkolach i 7 szkołach podstawowych. Z prowadzonej w roku 2021 r. analizy wynika, że liczba placówek posiadających 100% mebli edukacyjnych z certyfikatami stanowi największą grupę placówek. W grupie tej najwięcej mebli z certyfikatami posiadają przedszkola i szkoły podstawowe, natomiast pod kątem posiadania certyfikatów na urządzenia i sprzęt sportowy również stwierdzono, że wszystkie placówki posiadały 100% sprzętu i urządzeń z certyfikatami.

VII.5. Ocena warunków środowiska szkolnego

W roku 2021 wzorem lat poprzednich przeprowadzono kontrole w zakresie procesów nauczania wychowania, dotyczące zapewnienia uczniom możliwości pozostawiania podręczników i przyborów szkolnych, posiadania certyfikatów na meble edukacyjne i sprzęt sportowy oraz oceny tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych.

Dokonano ocen tygodniowego rozkładu zajęć lekcyjnych: zwracano uwagę na fakt, czy zajęcia rozpoczynają się o stałej porze, czy różnica pomiędzy dniami jest nie większa niż 1 godzina oraz czy różnica liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia jest nie większa od 1 godziny.

W roku 2021 oceniono rozkłady zajęć lekcyjnych w 16 szkołach i 269 oddziałach, nieprawidłowości stwierdzono w 3 szkołach i 17 oddziałach - zajęcia nie rozpoczynały się codziennie o stałej porze, różnica godzin lekcyjnych pomiędzy poszczególnymi dniami tygodnia często przekraczała 1 godzinę, uczniowie byli nierównomiernie obciążeni zajęciami z uwzględnieniem zróżnicowania zajęć oraz ich zdolności psychomotorycznych. Dyrektorzy szkół odpowiadający za tworzenie planów lekcji zdają sobie sprawę z przepisów regulujących kryteria higienicznego rozkładu zajęć, zgodnie z § 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.

W szkołach prowadzony jest przede wszystkim jednozmianowy system nauki, dyrektorzy wykazują starania, aby plany lekcji były sporządzane z zachowaniem zasad higieny. Zdarza się, że uczniowie szczególnie klas I – III szkoły podstawowej podzieleni są w tygodniu nauki, w taki sposób, że część klas przychodzi do szkoły na pierwszą godzinę lekcyjną, natomiast pozostałe klasy przychodzą maksymalnie trzy godziny później, jednak lekcje w całej szkole trwają do tej samej godziny popołudniowej. W jednej placówce zajęcia w klasach I – III odbywają się w systemie zmianowym, takie przesunięcie czasowe spowodowane jest większą ilością oddziałów w stosunku do liczby sal dydaktycznych. We wszystkich skontrolowanych w 2021 roku placówkach zapewnia się uczniom możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych w indywidualnych szafkach uczniowskich lub wyznaczonych miejscach w salach lekcyjnych.

W 2021 roku wykonano oznaczenia fizyczne w zakresie pomiarów temperatury wody przy umywalkach dla dzieci oraz otoczenia w salach pobytu dzieci i młodzieży w okresie grzewczym, również w trakcie trwania wypoczynku zimowego - ogółem wykonano 271 pomiarów, zmierzono także powierzchnie i wysokości sal pobytu na potrzeby kontroli, odległości miejsc gromadzenia odpadów od okien i drzwi pomieszczeń przeznaczonych na pobyt, szerokość otworów drzwiowych, odległości pomiędzy monitorami w pracowniach komputerowych łącznie dokonano 253 takich pomiarów. Łącznie w 2021 roku wykonano 524 oznaczenia fizyczne.

VII.6. Dożywianie dzieci i młodzieży

Posiłek w szkole stanowi niezbędny element racjonalnego żywienia warunkujący prawidłowy rozwój dziecka, jego dobre samopoczucie i zdolność do pracy. Ocenę dożywiania prowadzono podczas kontroli szkół podstawowych z uwzględnieniem posiłków dofinansowywanych. W roku 2021 dożywianie dzieci i młodzieży w formie obiadów przygotowywanych na miejscu lub dowożonych dla placówki w formie cateringu prowadziły wszystkie szkoły podstawowe. W szkołach zapewniono również uczniom śniadania – były to posiłki w 100% dofinansowywane. Poza posiłkami dzieci otrzymywały napoje (wodę, herbatę).

Ponadto szkoły podstawowe – klasy I-V uczestniczyły w rządowym programie „Owoce i warzywa w szkole”, „Szkłanka mleka”.

VII.7. Opieka medyczna w szkołach

Systemem profilaktycznej opieki zdrowotnej objęte są dzieci i młodzież podlegająca obowiązkowi szkolnemu. W skontrolowanych szkołach uczniowie objęci byli opieką medyczną przez pielęgniarkę szkolną na terenie placówki. Część szkół organizuje opiekę stomatologiczną nad uczniami, w tym w 2 placówkach gabinet stomatologiczny istnieje na terenie szkoły, w pozostałych gabinet stomatologiczny zlokalizowany jest poza terenem szkoły – są to gabinety działające w ramach kontraktu z NFZ.

Stan sanitarno-techniczny oraz porządkowy pomieszczeń, w których realizowana jest opieka zdrowotna nad uczniami nie budzi zastrzeżeń.

VII.8. Nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi w szkołach

Substancje chemiczne i ich mieszaniny jako wyposażenie pracowni chemicznych w roku 2021 posiadało 13 szkół. W pracowniach znajdowały się aktualne spisy posiadanych substancji chemicznych, wymagane karty charakterystyki, substancje niebezpieczne były właściwie oznakowane i przechowywane. W widocznych miejscach znajdowały się instrukcje bhp oraz apteczki z podstawowymi materiałami do udzielania pierwszej pomocy, sale zajęć wyposażono w umywalki z bieżącą ciepłą i zimną wodą. Nieprawidłowości w kontrolowanym obszarze nie stwierdzono. Uczniowie nie mieli bezpośredniego kontaktu z substancjami i preparatami chemicznymi, gdyż wszystkie doświadczenia wykonywane były przez nauczycieli chemii lub przedstawiane z wykorzystaniem filmów instruktażowych.

VII.9. Wypoczynek dzieci i młodzieży

Wszystkie skontrolowane w roku 2021 turnusy wypoczynku zimowego i letniego zostały zgłoszone do elektronicznej bazy wypoczynku MEN. Skontrolowano 1 turnus wypoczynku zimowego oraz 26 turnusów wypoczynku letniego, w których uczestniczyło łącznie 926 dzieci i młodzieży, wszystkie to półkolonie w miejscu zamieszkania, odbywające się w cyklach 5 dniowych od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00 do 16:00. Placówki, w których wypoczywały dzieci i młodzież zostały przygotowane właściwie oraz zapewniały bezpieczne warunki pobytu. Organizatorami wypoczynku były stowarzyszenia, uczniowskie kluby sportowe, osoby fizyczne i prawne. Dla uczestników organizowane były zajęcia odbywające się zarówno na terenie obiektów zgłoszonych jako miejsca odbywania wypoczynku: sportowe, językowe, muzyczne, plastyczne, taneczne, ekologiczne, informatyczne, programistyczne, gry i zabawy kreatywne oraz poza terenem tych obiektów – park linowy, park wodny, sala zabaw i trampoliny w obiekcie zamkniętym, kino, kąpielisko strzeżone, kręgielnia. Kontrole prowadzone były

wspólnie z Sekcją Higieny Żywności i Żywienia oraz Sekcją Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia oraz przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Pile.

W czasie wypoczynku nie odnotowano wypadków, urazów, chorób czy zatruc pokarmowych. Organizatorzy wypoczynku zapewнили opiekę medyczną i wychowawczą. Zajęcia prowadzone były pod okiem wychowawców - nauczycieli lub instruktorów. Wszystkim uczestnikom zapewniono ciepłe posiłki w większości w formie cateringu. Ogółem z dożywiania skorzystało 936 uczestników, w tym 90 z posiłków dofinansowywanych.

Sekcja Higieny Żywności i Żywienia przeprowadziła 14 kontroli warunków w jakich prowadzone jest żywienie uczestników, wydała jedno zalecenie pokontrolne, dotyczące zwiększenia porcji owoców i/lub warzyw podawanych uczestnikom. Warunki sanitarne wydawania posiłków oraz organizacja miejsc spożywania posiłków pod kątem zapewnienia prawidłowych warunków w związku z epidemią COVID-19 nie budziły zastrzeżeń. Na wszystkich turnusach pozostawiono materiały informacyjne – ulotki i plakaty - dotyczące: profilaktyki chorób odkleszczowych, bezpiecznych wakacji - wpływu nadmiernej ekspozycji ciała na promienie słoneczne, bezpiecznego pobytu nad wodą, w lesie, w górach. Sekcja Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia przygotowała i przeprowadziła łącznie 21 zajęć edukacyjnych dla uczestników wypoczynku, poruszających tematykę bezpiecznego wypoczynku, z czego 10 z udziałem przedstawicieli Komendy Powiatowej Policji w Pile.

W ramach nadzoru nad wypoczynkiem zwracano uwagę na dodatkowe zabezpieczenia zmniejszające ryzyko zakażenia wirusem SARS-CoV-2 zgodne z wytycznymi Głównego Inspektoratu Sanitarnego, Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Edukacji Narodowej wydanymi dla organizatorów wypoczynku w 2021 r., między innymi na procedury zapobiegawcze, mające na celu minimalizację ryzyka zachorowania na COVID-19 oraz postępowanie w przypadku podejrzenia zakażenia koronawirusem tj. przeszkolenie kadry wypoczynku oraz uczestników i ich rodziców z zasad bezpieczeństwa i procedur w okresie pandemii, zapewnienie środków do dezynfekcji (rąk i powierzchni) oraz przestrzeganie właściwych warunków do utrzymania higieny osobistej (w tym: zapewnienie ciepłej wody, mydła, ręczników jednorazowych, papieru toaletowego, odpowiedniej ilości umywalk i oczek ustępowych – zgodnie z informacją zawartą w zgłoszeniu). Przygotowanie skontrolowanych placówek w większości nie budziło zastrzeżeń: kierownicy wypoczynku opracowali i wdrożyli procedury bezpieczeństwa, zapobiegające szerzeniu się zakażenia wirusem SARS-CoV-2 (pomieszczenia w których odbywały się zajęcia były regularnie wietrzone, zapewniono bieżącą – średnio co godzinę lub częściej w razie potrzeby – dezynfekcję powierzchni dotykowych między innymi: klamek, stołów, materiałów edukacyjnych), zapewniono niezbędne, o szerokim spektrum działania (wiruso-, bakterio-, grzybobójczym) i w wystarczającej ilości środki do utrzymania higieny w obiekcie, w widocznych miejscach widoczne były instrukcje prawidłowego zakładania i zdejmowania

maseczek i rękawic ochronnych, a przy punktach wodnych do mycia rąk oraz stanowiskach dezynfekcji - prawidłowego mycia i dezynfekcji rąk. Opiekunowie dzieci i uczestnicy wypoczynku zostali zapoznani z wdrożonym i obowiązującym regulaminem wypoczynku letniego podczas trwania epidemii. Do placówek przyjmowane były wyłącznie dzieci zdrowe, nie mające kontaktu z osobą chorą bądź przebywającą na kwarantannie. Dzieciom przychodzącym na wypoczynek mierzona była (za pisemną zgodą rodziców/opiekunów) temperatura ciała, rodzice/opiekunowie nie wchodzili na teren placówek, wyznaczono miejsca izolacji osób podejrzanych o zachorowanie na COVID-19. Ponadto, przeprowadzając kontrole, zwracano uwagę na stan sanitarno-techniczny pomieszczeń, warunki do prowadzenia żywienia, dokumentację do celów sanitarno-epidemiologicznych personelu oraz formę zapewnienia opieki medycznej uczestnikom wypoczynku. W przypadku niespełniania któregoś z kryteriów zawartych w wytycznych przeciwepidemicznych dla organizatorów wypoczynku letniego wydano zalecenia w trybie pilnym, celem natychmiastowego ich uzupełnienia, zalecenia wykonano. Jeżeli chodzi o wytyczne dotyczące powierzchni co najmniej 4 m² przypadającej na uczestnika podczas prowadzenia zajęć w pomieszczeniu, pouczono organizatorów o dostosowaniu ilości uczestników w stosunku do metrażu pomieszczeń w sposób spełniający ten warunek. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości higieniczno-sanitarnych oraz technicznych.

W skontrolowanych placówkach wypoczynku zapewniono uczestnikom prawidłowe warunki pobytu, w tym: wypracowano procedury przeciwdziałające zakażeniu koronawirusem, zapewniono możliwość prawidłowego utrzymania higieny osobistej, prowadzenia zajęć rekreacyjnych, wyżywienia, opieki medycznej. W czasie trwania wypoczynku nie wpłynęła żadna interwencja ani skarga dotycząca niewłaściwych warunków sanitarnych w użytkowanych obiektach. Obiekty, w których wypoczywały dzieci i młodzież były właściwie przygotowane, nie odnotowano nieprawidłowości sanitarno-higienicznych, wypoczynek letni przebiegał prawidłowo i bezpiecznie.

Tabela 18. Ilość turnusów i liczba uczestników wypoczynku zimowego i letniego w roku 2020 i 2021

Rodzaj placówek	Rok 2020		Rok 2021	
	liczba turnusów skontrolowanych	Liczba uczestników wypoczynku	liczba turnusów skontrolowanych	Liczba uczestników wypoczynku
wypoczynek zimowy	20	1011	1	36
wypoczynek letni	24	445	26	890
RAZEM	44	1456	27	926

VII.10. Interwencje

W roku 2021 bezpośrednio do Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży PSSE w Pile wpłynęło 5 informacji, dotyczących nieprzestrzegania prawidłowych warunków higienicznosanitarnych na terenie objętych nadzorem placówek, były to w większości telefoniczne bądź listowne skargi anonimowe, a dotyczyły:

- temperatury w pomieszczeniu poniżej 18°C w trakcie matur odbywających się w dniach 04-06.05.2021 r.; temperatura otoczenia na zewnątrz w tym dniu, w którym wpłynęła skarga i w trakcie poprzedzającego weekendu wynosiła 25°C, przeprowadzono rozmowę telefoniczną z dyrektorem placówki i poinformowano o wartości minimalnej temperatury wewnątrz sal lekcyjnych, zgodnie z § 17 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych *szkołach* i placówkach, która wynosi 18°C. Dyrektor placówki oświadczył, iż zna zapis powyższego paragrafu i temperatura w pomieszczeniach gdzie odbywały się egzaminy nie była niższa niż dopuszczalna;
- niestosowania się do obowiązkowego zakrywania nosa i ust w czasie pandemii COVID - 19 przez rodziców przyprowadzających dzieci, poinformowano, że zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U.2021.861), na terenie placówki oświatowej obowiązuje nakaz stosowania osłony ust i nosa, chyba że kierujący placówką postanowi inaczej, natomiast egzekwowaniem tego nakazu od osób fizycznych zajmuje się policja;
- niestosowania się do obowiązku zasłaniania ust i nosa przez personel obiektu przeznaczonego dla dzieci, niewłaściwy stan sanitarny na terenie obiektu – brak dezynfekcji powierzchni dotykowych w części poczekalni, przeprowadzono kontrolę sanitarną, która wykazała brak stosowania osłony ust i nosa przez personel w trakcie obsługi, nałożono mandat karny;
- nieprzestrzegania wyznaczonego limitu osób przebywających jednocześnie w sali zabaw, przeprowadzono kontrolę sanitarną, która nie wykazała nieprawidłowości we wskazanym obszarze, pouczone, iż zgodnie z § 10 ust. 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii przed wejściem do obiektów i placówek informuje się o limicie osób oraz podejmuje środki zapewniające jego przestrzeganie;
- niewłaściwych warunków higieniczno-sanitarnych w placówce, kontrola sanitarna wykazała, że w parterowej części budynku, trwał remont/adaptacja pomieszczeń przeznaczonych na placówkę. Według informacji placówka przygotowywana była zgodnie z projektem opracowanym przez biuro architektoniczne oraz posiadała uzgodnienie rzeczoznawcy do spraw ppoż oraz rzeczoznawcy do spraw sanitarno-higienicznych, po zakończeniu prac

związanych z adaptacją pomieszczeń, właściciel zobowiązał się złożyć wniosek do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pile, celem uzyskania właściwej opinii uzgadniającej spełnienie wymagań higieniczno – sanitarnych w placówce.

VII.11. Współpraca z instytucjami i mediami

W roku 2021 Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży współpracowała z sekcjami Higieny Żywności i Żywienia, Sekcją Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia oraz Sekcją Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego. W zakresie wspólnych kontroli z:

- *Sekcją Higieny Żywności Żywienia i Przedmiotów Użytku* – przeprowadzono ogółem 55 kontroli w szkołach lub placówkach posiadających bloki żywieniowe lub miejsca wydawania posiłków oraz bloków żywieniowych w miejscach zorganizowanego wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży, w roku sprawozdawczym podczas bieżących kontroli wydano zalecenia do jadłospisów dekadowych w: 1 punkcie wydawania posiłków w żłobku o zwiększenie porcji produktów nabiałowych oraz owoców i warzyw, w 2 punktach wydawania posiłków w szkołach podstawowych o zwiększenie porcji ryby, w 2 punktach wydawania posiłków w niepublicznych przedszkolach gdzie zalecono zwiększenie porcji ryby oraz owoców i warzyw, w 1 bloku żywieniowym w internacie zalecono zwiększenie porcji ryby oraz zmniejszenie ilości potraw smażonych w ciągu tygodnia. Ponadto prowadzono postępowanie administracyjne: wydano decyzję nakazującą na blok żywieniowy publicznego przedszkola, która obejmowała doprowadzenie do właściwego stanu sanitarno-technicznego ściany oraz sufity w pomieszczeniach bloku żywieniowego (kuchni właściwej, pomieszczeniu obróbki wstępnej warzyw i jaj, w dwóch pomieszczeniach wydawalni posiłków, w dwóch pomieszczeniach zmywalni naczyń, w magazynie środków spożywczych);
- *Sekcją Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia* przeprowadzono 41 kontroli obiektów stałych oraz wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży;
- *Sekcją Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego* przeprowadzono 4 kontrole sprawdzające warunki techniczne w nowo oddanych placówkach – żłobkach, przedszkolach.

W roku 2021 wzorem lat ubiegłych Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży współpracowała z Komendą Powiatową Policji w Pile, Urzędami Miast i Gmin, a przede wszystkim dyrektorami szkół, współpraca polegała przede wszystkim na konsultacji i poradnictwie w związku z obecną sytuacją epidemiczną. Ponadto na bieżąco przekazywano organom oraz osobom fizycznym prowadzącym placówki aktualne materiały, dotyczące funkcjonowania w trakcie epidemii, powyższe informacje umieszczano również na stronie internetowej powiatowej stacji sanitarno-epidemiologicznej.

Współpraca z mediami w 2021 r. polegała na przesłaniu lokalnym mediom (prasa, lokalny portal internetowy) informacji dotyczących oceny warunków sanitarno-higienicznych

wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży oraz działań podejmowanych przez organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej w celu zapewnienia jego prawidłowego przebiegu.

Podsumowanie

1. Organy prowadzące placówki oświatowe dbając bezpieczne i higieniczne warunki pobytu dzieci i młodzieży w ramach posiadanych środków finansowych dokonują sukcesywnych remontów, w tym modernizacji, bieżących napraw i konserwacji pomieszczeń, ich wyposażenia, zakupu i wymiany zużytego wyposażenia.
2. Na podniesienie standardu technicznego oraz poprawę warunków pobytu dzieci i młodzieży w placówkach wpływ mają podejmowane prace naprawczo - remontowe, realizowane także dzięki regularnym kontrolom organu Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz decyzjom Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, nakazującym podjęcie działań naprawczych.
3. Z końcem grudnia 2021 r. upływały terminy wykonania nakazów decyzji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pile z lat ubiegłych dążących do poprawy stanu sanitarno – technicznego obiektów. Część nakazów prawomocnych decyzji zostało zrealizowanych.
4. W trakcie kontroli sanitarnych zwracano uwagę na wdrożone procedury, dotyczące minimalizowania szerzenia się zakażenia koronawirusem - przygotowanie placówki w nawiązaniu do aktualnej sytuacji epidemicznej.
5. Zgodnie z § 18 ust. 2a rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. z 2020 r. poz. 1604), Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pile wydał 314 opinii, dotyczących zawieszenia zajęć w placówkach na czas oznaczony w przypadku, gdy w związku z aktualną sytuacją epidemiczną mogło być zagrożone zdrowie uczniów.

VIII. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Głównym zadaniem nadzoru jest zapobieganie negatywnym skutkom działalności inwestycyjnej dla zapewnienia bezpieczeństwa sanitarnego i ochrony zdrowia ludzi. Zakres działania w dziedzinie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego określa ustawa z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r., poz. 195 z późn. zm.). Zadania Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w 2021 r. obejmowały w szczególności:

1. opiniowanie miejscowych planów zagospodarowanie przestrzennego;
2. uczestniczenie w postępowaniu w sprawie oddziaływania na środowisko inwestycji mogących znacząco pogorszyć stan środowiska,
3. uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych, dotyczącej budowy i zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych (obiekty przemysłowe, obiekty służby zdrowia, użyteczności publicznej, oświaty i wychowania, obiekty nauki, obiekty usługowe);
4. uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych różnego przeznaczenia;
5. wydawanie opinii o spełnieniu wymagań obowiązujących przepisów w lokalach żłobków, przedszkoli, szkół podstawowych i ponadpodstawowych i innych placówek oświatowych; zakładów kosmetycznych, fryzjerskich i odnowy biologicznej oraz innych lokali usługowych;
6. uzgadnianie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych;
7. udzielanie zainteresowanym (inwestorom, projektantom, itp.) wyjaśnień w zakresie obowiązujących przepisów i wymagań sanitarnohigienicznych;
8. współpraca z organami administracji państwowej i lokalnej oraz innymi organami inspekcji.

Podczas realizacji swoich zadań skupiano się przede wszystkim na ochronie zdrowia ludzi poprzez egzekwowanie wymogów higieniczno–zdrowotnych oraz higieny środowiska dla ww. kierunków działania.

W 2021 r. wydano 6 opinii sanitarnych dotyczących uzgodnienia pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych pomieszczeń przeznaczonych m.in. na: obiekty produkcji i obrotu artykułami spożywczymi oraz obiekt przeznaczony na niepubliczne przedszkole.

Wydano 4 opinie sanitarne z zastrzeżeniami dotyczącymi pomieszczeń przeznaczonych na daną działalność. Zastrzeżenia dotyczyły przede wszystkim wentylacji pomieszczeń sanitarnych oraz pomieszczeń przeznaczonych na usługi bądź inne wynikające z danej działalności. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pile wydał także 2 opinie odmawiające uzgodnienia. W dokumentacji projektowej stwierdzono szereg nieprawidłowości oraz niespełnienie warunków wynikających z przepisów szczególnych, które dyskwalifikowały projektowane pomieszczenia na prowadzenie w nich danej działalności.

W 2021 roku wydano:

- 3 opinie dotyczące spełnienia wymagań określonych w przepisach: w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach; o ochronie środowiska; o Państwowej Inspekcji Sanitarnej i przepisach techniczno-budowlanych, zapewniających bezpieczne i higieniczne warunki nauki i pracy szkół niepublicznych z uprawnieniami szkół publicznych,
- opinię dotyczącą spełnienia wymagań określonych w przepisach rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 19 sierpnia 2004 r. w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie (Dz. U. z 2017 r., poz. 2166) obiektu Hotel Arche Piła,
- opinię dotyczącą spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych, określonych w przepisach sanitarnych w zakresie obrotu materiałami wybuchowymi, bronią i amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym przez pomieszczenia przeznaczone na sklep myśliwski,
- opinię dotyczącą spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych przez pomieszczenia lokalu zlokalizowanego, przeznaczonego na komorę przeładunkową.

Sprawując zapobiegawczy nadzór sanitarny w 2021 roku uczestniczono w 13 kontrolach obiektów zgłoszonych do użytkowania. Wydano 13 opinii sanitarnych, które dotyczyły kontroli obiektów budowlanych zgłoszonych do odbioru zgodnie z Prawem Budowlanym. W czasie kontroli, w żadnym z 13 obiektach nie stwierdzono występowania niezgodności wykonania robót budowlanych w stosunku do projektu budowlanego jak i obowiązujących przepisów. Wszystkie obiekty budowlane realizowane były na podstawie opracowanej i uzgodnionej dokumentacji projektowej. Uzgodnienia dokonywane były głównie przez rzeczoznawcę d/s higienicznych i zdrowotnych. Wszystkie obiekty posiadały decyzję o pozwoleniu na budowę wydaną przez stosowny urząd. Obiekty realizowane były zgodnie z założeniami projektowymi uzgodnionymi przez rzeczoznawcę d/s higienicznych i zdrowotnych lub przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pile wydał również 3 decyzje stwierdzające spełnienie wymagań sanitarno-lokalowych przez pomieszczenia lokali przeznaczonych na niepubliczne żłobki w Pile oraz 13 postanowień rozpatrujących

w sposób milczący zawiadomienie o zakończeniu budowy. Wydano także 3 decyzje wyrażające zgodę na ustawienie tymczasowych, nieskanalizowanych ustępów publicznych w postaci przenośnych kabin sanitarnych na skanalizowanych terenach zieleni miasta Piły.

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r., poz. 2373 ze zm.) Państwowi Powiatowi Inspektorzy Sanitarni wypowiadają się w formie opinii sanitarnej co do obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko oraz uzgodnienia warunków higienicznych i zdrowotnych przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W roku analizowanym 2021 wydano ogółem 11 opinii sanitarnych w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Na ogólną liczbę ww. 11 opinii: 10 opinii proponuje odstąpić od konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, natomiast 1 opinia dotyczyła uzgodnienia warunków higienicznych i zdrowotnych przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W 2021 r. wydano 58 postanowień odnośnie uzgodnienia warunków zabudowy, na terenie dla którego brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla danej inwestycji. Postanowienia wydane jako pozytywne, we wszystkich 58 rozpatrywanych przypadkach.

W szczególności postanowienia odnośnie uzgodnienia warunków zabudowy dla danej inwestycji dotyczyły następujących przedsięwzięć: budowy/rozbudowy /nadbudowy/ przebudowy hali/budynku magazynowego, produkcyjnego; budowy/rozbudowy/nadbudowy/przebudowy pawilonu handlowego, budynku garażowego, budynku usługowego, budynku gospodarczego, biurowego; budowy /rozbudowy /nadbudowy /przebudowy budynku mieszkalnego jednorodzinnego, wielorodzinnego; zmiany sposobu użytkowania.

W 2021 roku analizie i ocenie poddano 6 wniosków dotyczących zaopiniowania oraz uzgodnienia projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz 8 wniosków dotyczących uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego danej gminy. Łącznie wydano 14 opinii. Wydane opinie, nie posiadały zastrzeżeń, przedłożona dokumentacja uzgodniona została bez zastrzeżeń.

W roku 2021 wydano ogólnie 19 decyzji płatniczych. Wydane decyzje płatnicze oraz rachunki dotyczyły opłat za wykonywane czynności w pionie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, a mianowicie: za czynności związane z kontrolą obiektu/pomieszczeń w związku z dopuszczeniem go /ich do użytkowania oraz za uzgodnienie projektu technologicznego /budowlanego.

Ponadto wydano 3 pisma dotyczące m.in. współpracy z urzędami miejskimi; współpracy z interesantami. W tabeli poniżej przedstawiono wyszczególnienie uzgodnionych opinii, postanowień oraz decyzji w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Tabela 19. Liczba opinii, postanowień, decyzji i pism w latach 2020-2021

Wyszczególnienie		2020 r.	2021 r.
Ogółem uzgodniono i zaopiniowano w drodze decyzji, postanowień i opinii sanitarnych,		147	150
w tym w drodze opinii sanitarnej:	dokumentacje projektowe	8	6
	konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko	1	0
	odstąpienie od konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko	13	10
	dokumentacja dotycząca środowiskowych uwarunkowań inwestycji	3	1
	kontrole obiektów budowlanych w związku z dopuszczeniem ich do użytkowania	3	13
	uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko	6	8
	projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	7	6
	inne	4	7
w drodze postanowienia:	warunki zabudowy dla terenów, dla których brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	58	58
	milcząca zgoda	12	13
w drodze decyzji:	decyzja opłatowa	18	19
	decyzja merytoryczna	3	3
	decyzja odbiorowa	2	3
pisma	współpraca urzędy miejskie, interesanci	9	3

IX. ODDZIAŁ LABORATORYJNY

Oddział Laboratoryjny Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Pile wykonuje badania laboratoryjne zgodnie z wymaganiami systemu zarządzania określonymi w normie PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02. Wysokie kompetencje personelu do wykonywania ważnych wyników analiz potwierdza Certyfikat Akredytacji nr AB 616 wydany przez Polskie Centrum Akredytacji oraz pozytywne wyniki uzyskiwane w krajowych i międzynarodowych badaniach biegłości. Wykaz badań akredytowanych znajduje się w Zakresie Akredytacji Laboratorium Badawczego nr AB 616, wydanie 21 z dnia 13 kwietnia 2021 r.

W 2021 r. Laboratorium potwierdziło kompetencje techniczne do wykonywania badań poprzez udział w badaniach biegłości zorganizowanych przez:

1. LGC – Wielka Brytania /UKAS 0001 - dla oznaczeń wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych.
2. LGC – Wielka Brytania /UKAS 0001/ - dla oznaczeń mikrobiologicznych wody pitnej (bakterie grupy coli, Escherichia coli, enterokoki, ogólna liczba mikroorganizmów w 36°C i 22°C, Legionella sp., Clostridium perfringens, Pseudomonas aeruginosa).
3. Eurofins OBiKŚ Polska Sp. z o.o. /PT 011/ - dla oznaczeń fizykochemicznych wody (pH, przewodność, barwa, mętność, wapń, magnez, żelazo ogólne, mangan, twardość ogólna, utlenialność, chlorki, jon amonowy, azotany, azotyny, cyjanki wolne, siarczany).
4. Centralny Ośrodek Badań Jakości w Diagnostyce Mikrobiologicznej – Program POLMICRO/SSE 2021 - dla identyfikacji szczepów bakteryjnych (obecność pałeczek Salmonella i Shigella).

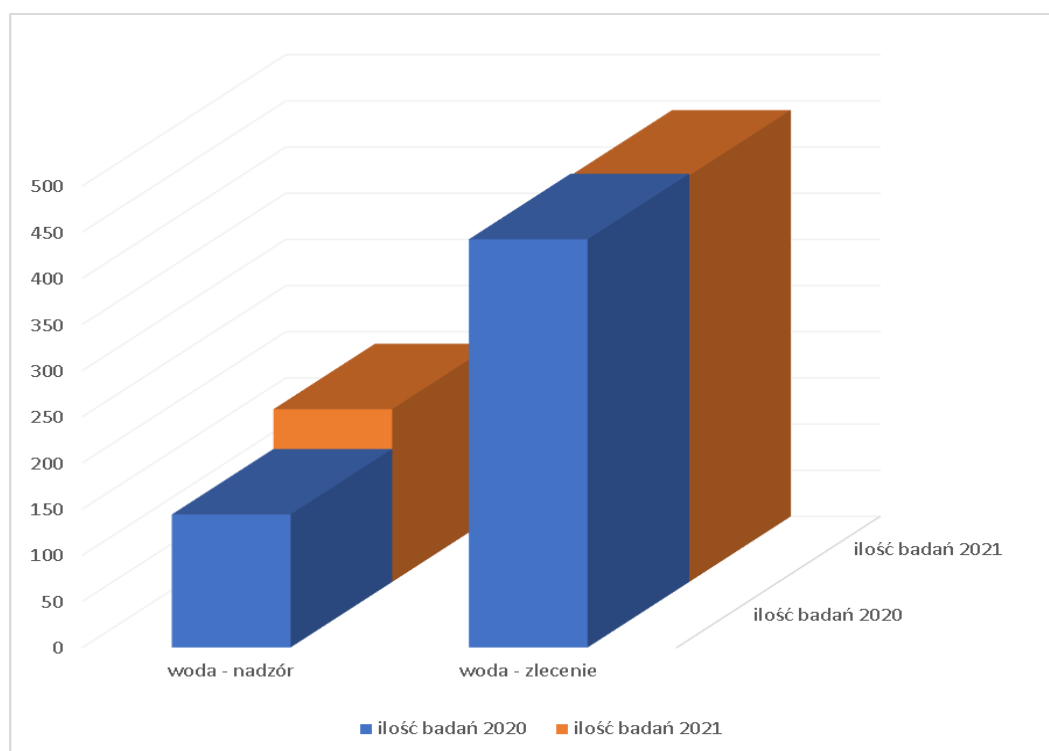
IX.1. Laboratorium Badania Wody i Gleby

W ramach nadzoru sanitarnego i zapobiegawczego pełnionego przez Państwową Inspekcję Sanitarną w obszarze zadań realizowanych z zakresu zdrowia publicznego dla Gminy Piły oraz w ramach działalności usługowej wykonywano badania próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, wody z pływalni i z kąpielisk.

Ogółem w 2021 r. wykonano 627 badań, co stanowi ok. 6,7 % wzrost ilości badań w stosunku do roku ubiegłego. W ramach działań nadzorowych wykonano 187 badań próbek wody (ok. 29,9% więcej niż w roku ubiegłym). Badania na zlecenia wykonano na podobnym poziomie. Szczegóły dotyczące ilości badań przedstawia poniższa tabela oraz wykres.

Tabela 20. Badania laboratoryjne przeprowadzone w roku 2020 i 2021

Rodzaj badań	Lata	Ilość badań			
		Chemicznych	Fizycznych	Mikrobiologicznych	Ogółem
Badania w ramach nadzoru - próbki wody	2020	7	50	87	144
	2021	17	57	113	187
Badania na zlecenie – próbki wody	2020	81	124	237	442
	2021	106	101	233	440

Wykres 6. Badania laboratoryjne przeprowadzone w latach 2020 - 2021

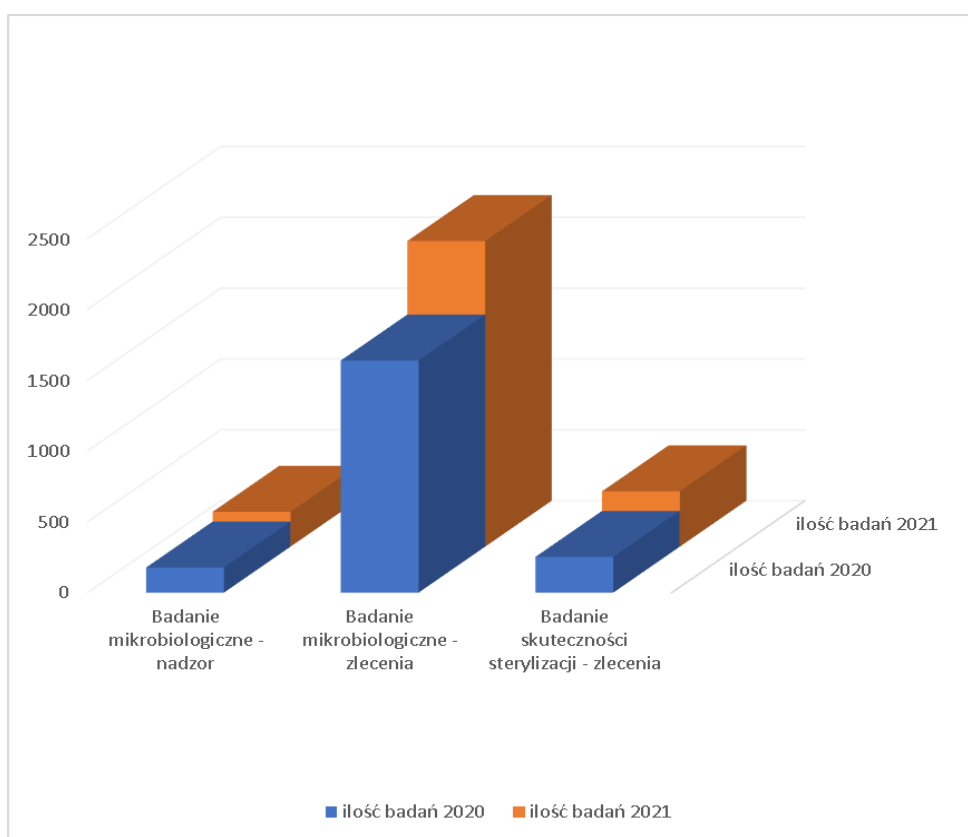
IX.2. Laboratorium Mikrobiologii i Parazytologii – Wykonywano badania sanitarno-epidemiologiczne w kierunku obecności pałeczek Salmonella, Shigella w ramach nadzoru epidemiologicznego prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pile, zgodnie z wymaganiami Ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2021 r., poz. 2069 z późn. zm.). Badania te prowadzone były u osób: ozdowieńców po przebytej salmonellozie, nosicieli pałeczek Salmonella, podejrzanych o zakażenie oraz uczniów i studentów szkół wyższych kształcących się w kierunku zawodów, gdzie przepisy prawa nakazują wykonanie takich badań. Wykonywano również badania sanitarno-epidemiologiczne oraz badania skuteczności sterylizacji w ramach działalności usługowej.

Ogółem w 2021 r. wykonano 2793 badania (28,9 % wzrost w stosunku do roku 2020). W ramach działalności nadzorowej wykonano 246 badań (ok. 39,0 % wzrost w stosunku do roku

ubiegłego). Szczegóły dotyczące ilości poszczególnych rodzajów przedstawia poniższa tabela oraz wykres.

Tabela 21. Badania laboratoryjne przeprowadzone w 2020 i 2021 roku

Rodzaj badań	Lata	Ilość badań		
		W ramach nadzoru	Na zlecenia	Ogółem
Badania w mikrobiologiczne kierunku obecności pałeczek Salmonella, Shigella	2020	177	1638	1815
	2021	246	2157	2403
Badania skuteczności sterylizacji	2020	-	352	352
	2021	-	390	390

Wykres 7. Badania laboratoryjne przeprowadzone w latach 2020 - 2021

X. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

Działalność z zakresu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia podejmowana przez Państwową Inspekcję Sanitarną w Pile ukierunkowana była na kształtowanie właściwych postaw i zachowań prozdrowotnych w celu umocnienia zdrowia jednostki i społeczeństwa na terenie powiatu pilskiego. Realizowane przedsięwzięcia oparto o wytyczne Głównego Inspektoratu Sanitarnego, Wojewódzkiej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Poznaniu oraz potrzeby środowiska lokalnego. W 2021 roku działania z zakresu profilaktyki nikotynowej, profilaktyki zażywania substancji psychoaktywnych, profilaktyki HIV/AIDS, profilaktyki nadwagi i otyłości, profilaktyki chorób nowotworowych oraz promocji zdrowia zostały ograniczone w związku z trwaniem w kraju stanu epidemii.

X.1. Realizacja programów edukacyjnych o zasięgu krajowym

W 2021 roku realizowano pięć programów edukacyjnych o zasięgu krajowym, inicjowanych przez Główny Inspektorat Sanitarny: Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS, Program edukacyjny „Trzymaj Formę!”, Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej „Bieg po zdrowie”, Program edukacyjny „Skąd się biorą produkty ekologiczne?”, Program edukacyjny „Ars, czyli jak dbać o miłość?”.

X.1.1. Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS

Podejmowane działania mają na celu wzrost poziomu wiedzy na temat wirusa HIV i choroby AIDS u ogółu społeczeństwa oraz zmiany postaw, ze szczególnym uwzględnieniem odpowiedzialności za własne zdrowie i życie. Proponowane przedsięwzięcia ukierunkowane są również na ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV poprzez promowanie anonimowego i bezpłatnego testowania w kierunku HIV w Punktach Konsultacyjno-Diagnostycznych na terenie całego kraju.

X.1.1.1. Akcja informacyjno- edukacyjna „Bezpieczne Walentynki 2021”

W ramach akcji opracowano informację „Bezpieczne Walentynki 2021” oraz prezentację multimedialną pt. „Profilaktyka HIV/AIDS i chorób przenoszonych drogą płciową”. Opracowane materiały oraz materiały Krajowego Centrum ds. AIDS takie jak quiz „Sprawdź co wiesz o HIV/AIDS i innych chorobach przenoszonych drogą płciową!”, broszura „Zakażenia przenoszone drogą płciową” oraz 5 plakatów laureatów konkursu „Nie daj szansy AIDS”

przesłano do 11 szkół ponadpodstawowych z terenu miasta Piły oraz do 10 redakcji lokalnych mediów (Gazety, Tygodnika, Radia i TV). Wszystkie informacje przesłane do szkół i lokalnych mediów zamieszczono również na stronie internetowej i na portalu społecznościowym Facebook PSSE w Pile. Odnotowano 89 odsłon na stronie internetowej i 392 odsłony na portalu społecznościowym Facebook. Łącznie w działaniach wzięło udział 506 osób.

X.1.1.2. Międzynarodowy Dzień Pamięci o Zmarłych na AIDS

Celem corocznej akcji jest zwiększenie świadomości społeczeństwa o HIV/AIDS oraz upamiętnienie wszystkich osób, które odeszły z powodu choroby AIDS. W 2021 r. dzień ten przypadł na 16 maja. Na stronie internetowej PSSE w Pile zamieszczono informację, która jest krótkim apelem do osób młodych, które często żyją w przeświadczeniu, że HIV ich nie dotyczy. Zostały tam również zamieszczone materiały dotyczące podstawowych informacji na temat HIV/AIDS oraz najbliższego Punktu Konsultacyjno - Diagnostycznego i aktualnej sytuacji epidemiologicznej. Dzień ten jest też okazją do ukazania problemów dotyczących osób zakażonych, które często są dyskryminowane i wobec których łamane są prawa człowieka.

X.1.1.3. Światowy Dzień AIDS - 01 grudnia 2021 r.

Celem tego dnia jest uwrażliwienie społeczeństwa na problem zakażeń wirusem HIV oraz solidaryzowanie się z ludźmi dotkniętymi tą chorobą. Do wszystkich szkół ponadpodstawowych z terenu gminy Piła przesłano informacje o obchodach Światowego Dnia AIDS wraz opracowaną krzyżówką tematyczną, która w kreatywny i przyjemny sposób pomaga przyswajać wiedzę. Zaproszono do włączenia się w działania na rzecz poszerzania wiedzy młodzieży z zakresu profilaktyki zakażeń HIV i choroby AIDS, zachęcono do przeprowadzenia w szkołach działań edukacyjno - informacyjnych. Na stronie internetowej PSSE w Pile została zamieszczona informacja dotycząca Światowego Dnia AIDS, krzyżówka edukacyjna oraz informacja o XXVIII Konferencji „Człowiek żyjący z HIV w rodzinie i społeczeństwie” organizowanej przez Polską Fundację Pomocy Humanitarnej „Res Humanae”.

X.1.1.4. Inne działania z zakresu profilaktyki HIV/AIDS

Włączono się w realizację XIX wojewódzkiego konkursu na infografikę pt. „Nie daj szansy AIDS”. Zadanie konkursowe polegało na wykonaniu przez uczniów infografiki przedstawiającej informacje z jednej wybranej grupy tematycznej w dowolnym programie graficznym. Pierwsza grupa tematyczna miała dotyczyć znaczenia terminów HIV, AIDS oraz STD, druga dróg zakażenia wirusem HIV, trzecia sytuacji, w których dochodzi do zakażenia HIV, a czwarta praw i obowiązków osoby żyjącej z HIV. Adresatami konkursu byli uczniowie szkół ponadpodstawowych. Regulamin konkursu „Nie daj szansy AIDS” przesłano do 11 szkół ponadpodstawowych z terenu miasta Piły, zamieszczono na stronie internetowej oraz na portalu społecznościowym Facebook PSSE w Pile. W etapie szkolnym wzięło udział 130 uczniów.

Na etap powiatowy wpłynęły prace 10 uczniów z 4 szkół ponadpodstawowych miasta Piły. Wyłoniono laureatów konkursu I, II, III miejsca oraz przyznano dwa wyróżnienia. Nagrody dla laureatów zostały ufundowane przez PSSE w Pile. Praca laureatki I miejsca uczennicy Agaty Martenka z Zespołu Szkół Budowlanych w Pile przesłana została na etap wojewódzki do Wojewódzkiej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Poznaniu, w którym reprezentantka zdobyła wyróżnienie.

I miejsce – Agata Martenka

Rys. 15 Prace konkursowe „Nie daj szansy AIDS”

Rozpropagowano Ogólnopolski Konkurs na komiks dotyczący problematyki HIV/AIDS. Działanie zainicjowane zostało przez Krajowe Centrum ds. AIDS. Regulamin konkursu przesłano do 11 szkół ponadpodstawowych z terenu gminy Piła. Adresatami konkursu byli uczniowie, którzy w dniu ogłoszenia konkursu ukończyli 16 lat. Celem konkursu było zwiększenie świadomości ogółu społeczeństwa na temat HIV/AIDS. Informacja o konkursie zamieszczona została na stronie internetowej PSSE w Pile oraz na portalu społecznościowym Facebook. Realizowano działania informacyjne pod hasłem „Czy wiesz, że...”, które są kontynuacją kampanii profilaktycznej HIV/AIDS z 2020r. Na stronie internetowej oraz na portalu społecznościowym Facebook PSSE w Pile zamieszczono informacje dotyczące kampanii, Europejskiego Tygodnia Testowania w kierunku HIV w dniach 22-29 listopada 2021r., plakaty graficzne. Zaproszenie do włączenia się w realizację kampanii przesłano do 11 szkół ponadpodstawowych. Zorganizowano jedno szkolenie w ramach Projektu „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia - Kontra HIV”. Celem projektu jest uzyskanie przez młodzież aktualnej wiedzy na temat HIV/AIDS, nabycie umiejętności podejmowania świadomych decyzji zmniejszających ryzyko zakażenia wirusem HIV i szerzenia chorób przenoszonych drogą płciową. Uzyskana podczas spotkania wiedza zgodnie z ideą edukacji rówieśniczej ma być przekazywana kolegom, znajomym w środowisku szkolnym. W ramach szkolenia przeprowadzono wykład na podstawie prezentacji multimedialnej, ćwiczenia problemowe i ankietyzację dotyczącą poziomu wiedzy uczniów przed i po szkoleniu. Działaniem edukacyjnym objęto 19 uczniów klasy I technikum w Zespole Szkół Technicznych w Pile.

Rys. 16 i 17 Szkolenie „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia - Kontra HIV” w Zespole Szkół Technicznych w Pile

X.1.2. Program edukacyjny „Trzymaj Formę !”

Celem programu jest edukacja młodzieży szkolnej i ich rodzin w zakresie kształtowania nawyków zdrowotnych poprzez promocję aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety. Program adresowano do młodzieży szkół podstawowych (klasy V – VIII) i ich rodziców. W powiecie pilskim w roku szkolnym 2020/2021 do Programu przystąpiło 9 szkół podstawowych w tym 2 szkoły podstawowe z Piły /Szkoła Podstawowa nr 2 w Pile, Szkoła Podstawowa nr 6 w Pile/. Szkoły zgłosiły się poprzez formularz rejestracyjny. Ogółem programem w pilskich szkołach objęto 1017 uczniów, 6 nauczycieli. W roku szkolnym 2020/2021 szkoły otrzymały Certyfikaty uczestnictwa w programie. Program realizowano w oparciu o materiały z lat ubiegłych i materiały zamieszczone na stronie internetowej programu edukacyjnego.

X.1.3. Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej „Bieg po zdrowie”

Program adresowany jest do uczniów klas IV szkół podstawowych. Jego celem jest opóźnianie i zapobieganie inicjacji tytoniowej oraz zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów w zakresie zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i używania e-papierosów. W roku szkolnym 2020/2021 program realizowano w 9 szkołach podstawowych powiatu pilskiego w tym w 3 pilskich szkołach podstawowych /Szkoła Podstawowa Nr 2 w Pile, Szkoła Podstawowa Nr 7 w Pile, Szkoła Podstawowa nr 12 w Pile/. Działaniami programowymi objęto 152 uczniów klas IV szkół podstawowych, 79 rodziców i 7 nauczycieli.

Program zawiera sześć scenariuszy zajęć do realizacji z uczniami oraz przewiduje organizację dwóch spotkań z rodzicami. W trakcie cyklu zajęć dzieci przeprowadzają wywiady z osobami niepalącymi, liczą koszty jakie generuje palenie papierosów, pracują w grupach przy tworzeniu antyreklamy dla papierosów. Materiały do programu udostępnione były przez Główny Inspektorat Sanitarny w wersji elektronicznej na stronie internetowej.

Rys. 18 Materiały do programu „Bieg po zdrowie”

X.1.4. Program „Skąd się biorą produkty ekologiczne?”

W roku szkolnym 2020/2021 w ogólnopolskim programie wzięło udział 7 placówek przedszkolnych. Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Zorganizowano 3 narady inauguracyjne program dla 5 nowych nauczycieli realizujących program. Podczas narad omówiono cel i główne założenia programowe, metodykę realizacji programu, zachęcono nauczycieli do obejrzenia webinarium #po1profilaktyka. Łącznie na terenie gminy Piła program realizowało 7 przedszkoli, w tym jedno przedszkole po raz pierwszy. Działaniami edukacyjnymi objęto 209 dzieci i 87 rodziców. Przeprowadzono 3 wizytacje wraz z oceną realizacji programu, co stanowi 43% wszystkich placówek przedszkolnych realizujących program. Podczas roku szkolnego rozdysponowano 178 szt. broszur „Skąd się biorą produkty ekologiczne” do 6 placówek przedszkolnych. Jedna placówka przedszkolna wykorzystwała materiały otrzymane w poprzedniej edycji.

X.1.5. Program edukacyjny „Ars, czyli jak dbać o miłość?”

Głównym celem programu jest ograniczenie używania tytoniu, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez młodzież szkół ponadpodstawowych. W realizacji VIII edycji programu wzięło udział 6 szkół ponadpodstawowych: 1 szkoła branżowa, 1 liceum i 4 technika. Na realizację programu w dwóch szkołach poświęcono od 8 do 10 godzin lekcyjnych w pozostałych do 6 godzin lekcyjnych. Działaniami edukacyjnymi objęto 334 uczniów. Realizacja programu odbyła się w oparciu o dostępne materiały informacyjno-edukacyjne przekazane do szkół w poprzednich edycjach oraz na podstawie materiałów zamieszczonych na stronie internetowej.

X.2. Realizacja programów edukacyjnych o zasięgu wojewódzkim

W 2021 roku realizowano trzy programy edukacyjne o zasięgu wojewódzkim: Program edukacyjny „Wybierz Życie - Pierwszy Krok”, Program „Mamo, Tato – co Wy na to?” oraz Program przedszkolnej edukacji antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas”.

X.2.1. Program edukacyjny „Wybierz Życie – Pierwszy Krok”

Program skierowany jest głównie do uczniów szkół ponadpodstawowych. Celem programu jest prowadzenie działań edukacyjnych z zakresu profilaktyki pierwotnej raka szyjki macicy i innych skutków zakażeń HPV. W roku szkolnym 2020/2021 do realizacji programu przystąpiły 3 szkoły ponadpodstawowe z terenu powiatu pilskiego. Edukacją objęto 328 uczniów 100 rodziców i 4 nauczycieli. Szkolni koordynatorzy programu prowadzili tematyczne pogadanki i pokazy prezentacji multimedialnych, quizy, realizowano scenariusze zajęć zawarte w poradniku dla nauczyciela, zamieszczano informacje na stronach internetowych i portalach społecznościowym Facebook szkół. Szkoły realizowały program w oparciu o materiały przekazane w latach ubiegłych /zakładki dla uczniów, scenariusze zajęć, plakaty, prezentacja multimedialna/.

X.2.2. Program „Mamo, Tato – co Wy na to?”

Program kierowany jest do dzieci 5 - 6 letnich, ich rodziców i opiekunów. W roku szkolnym 2020/2021 programem objęto 18 przedszkoli i 1 oddział przedszkolny przy szkole podstawowej. Celem ogólnym Programu jest zwrócenie uwagi rodziców i opiekunów dzieci 5 - 6 letnich na specyfikę ich rozwoju, istotę zmian fizycznych i psychicznych, których doświadczają, ze szczególnym naciskiem na ich potrzeby, słabości i kryzysy. Celem Programu jest również podniesienie poziomu wiedzy osób dorosłych na temat wybranych elementów rozwoju dzieci, budowanie relacji pełnych wzajemnego szacunku i poczucia bezpieczeństwa oraz uświadomienie rodzicom roli jaką odgrywają w rozwoju własnego dziecka. Pomocą do realizacji treści programowych są odblaski - puzzle i broszura dla dzieci oraz rodziców, która zawiera zagadnienia związane ze zdrowiem psychicznym, higieną jamy ustnej, żywieniem dzieci w wieku przedszkolnym, prawidłowym rozwojem mowy, szczepieniami ochronnymi i chorobami pasożytniczymi. Dla kadry pedagogicznej przygotowano prezentację multimedialną oraz list do dyrektorów i nauczycieli przedszkolnych zapraszający do udziału w Programie. Działaniami programowymi objęto 470 dzieci w wieku 5 - 6 lat oraz 490 rodziców, łącznie 960 osób.

Rys. 19 Logo programu edukacyjnego „Mamo, Tato - co Wy na to?”

W czterech placówkach odbyły się indywidualne narady dla 4 nauczycieli wychowania przedszkolnego. Podczas narad przekazano informacje o programie oraz materiały dydaktyczne (broszury „Mamo, Tato...” i puzzle - odblaski).

X.2.3. Program przedszkolnej edukacji antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas”

Celem programu jest wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy oraz wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy. W roku szkolnym 2020/2021 do realizacji programu przystąpiło 13 placówek przedszkolnych. Adresatami programu były dzieci w wieku przedszkolnym oraz ich rodzice i opiekunowie. W ramach realizacji programu odbyło się 8 narad z 8 przedszkolnymi koordynatorami programu. Podczas narad omówiono założenia programowe, metodykę realizacji, materiały edukacyjne i sposób ich wykorzystania. W pozostałych placówkach koordynatorzy korzystali z ramowych założeń realizacji programu uzyskanych w poprzednich edycjach programu. Łącznie działaniami objęto 512 dzieci przedszkolnych i 307 rodziców. Przeprowadzono 1 wizytację w przedszkolu wraz z oceną realizacji Przedszkolnego Programu Edukacji Antytytoniowej.

Rys. 20 Logo Programu przedszkolnej edukacji antytytoniowej pt. „Czyste powietrze wokół nas”.

W roku szkolnym 2020/2021 ze względu na zaistniałą sytuację epidemiologiczną nie organizowano zajęć edukacyjnych w placówkach przedszkolnych. Wszystkim przedszkolnym koordynatorom przekazano materiały do realizacji treści programowych. Łącznie wydano 425 sztuk kserokopii kart pracy (kolorowanka - smok Dinek, ramki z napisem „Proszę, nie pal przy mnie”, „Znajdź 10 różnic”, labirynt, kwiatek) dla dzieci oraz 506 ulotek dla rodziców (98 ulotek „Wiesz o tym?”, 98 ulotek „Palenie uzależnia”, 50 ulotek „Pamiętaj!”, 260 ulotek „Nie zawsze wędzone trzyma dłużej”).

X.3. Realizacja interwencji nieprogramowych

X.3.1. Profilaktyka palenia tytoniu

Celem działań jest zwiększenie odsetka osób, które nigdy nie wypaliły żadnego papierosa, zmniejszenie ekspozycji na dym tytoniowy (aktywne i bierne palenie) oraz edukacja w zakresie szkodliwości używania e-papierosów. Każdego roku w dniu 31 maja przypada Światowy Dzień bez Tytoniu. Informację o obchodach i przesłaniu Światowego Dnia Bez Tytoniu 2021 przygotowaną przez PSSE w Pile przesłano do 34 szkół podstawowych i 15 szkół ponadpodstawowych na terenie powiatu pilskiego w celu rozpowszechnienia i podjęcia działań edukacyjnych w szkołach. Wiadomości zawarte w informacji dotyczyły ochrony młodzieży przed

manipulacjami branży tytoniowej oraz zapobieganie używaniu tytoniu i nikotyny. Informacja o Światowym Dniu Bez Tytoniu zamieszczona została również na stronie internetowej i portalu społecznościowym Facebook PSSE w Pile. Zorganizowano w Zespole Szkół Gastronomicznych w Pile dwa spotkania edukacyjne z uczniami. W spotkaniach wzięło udział ogółem 38 osób. Przeprowadzono etap powiatowy wojewódzkiego konkursu „Palić, nie palić – oto jest pytanie?” dla uczniów klas V szkół podstawowych. Zadaniem konkursowym było samodzielne przygotowanie prezentacji multimedialnej promującej zdrowy styl życia wolny od nałogu palenia papierosów i inhalowania e-papierosami. Na etap powiatowy nadesłano 7 prac z 6 szkół podstawowych. W etapie szkolnym uczestniczyło 85 uczniów. Praca Martynty Łuczak ze Szkoły Podstawowej Nr 4 w Pile zajęła I miejsce w etapie powiatowym konkursu i została wysłana do Wojewódzkiej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Poznaniu na etap wojewódzki. Uczniowie w etapie powiatowym konkursu otrzymali dyplomy oraz nagrody ufundowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pile.

Realizowano działania w ramach obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia, który przypadał w dniu 18 listopada 2021r. Jego celem jest organizowanie przedsięwzięć promujących styl życia wolny od dymu tytoniowego. Zorganizowano zajęcia w trzech placówkach oświatowych: w Zespole Szkół w Starej Łubiance zorganizowano 2 spotkania w których uczestniczyło 34 uczniów, w Zespole Szkół Ekonomicznych w Pile, odbyły się 4 spotkania w których uczestniczyły 224 osoby, a w Zespole Szkół Gastronomicznych w Pile zorganizowano 3 spotkania dla 92 osób. Ogółem w zajęciach edukacyjnych uczestniczyło 350 osób.

Rys. 21 i 22 Zajęcia edukacyjne w Zespole Szkół Ekonomicznych w Pile

X.3.2. Akcja „Mały kleszcz - duży problem”

Celem akcji jest profilaktyka chorób odkleszczowych poprzez edukację społeczeństwa w zakresie zagrożeń zdrowotnych wywołanych przez kleszcze. Przeprowadzono w obiektach wypoczynku letniego pogadanki dla dzieci i młodzieży w których uczestniczyły 163 osoby. Podczas pogadarek omówiono zagrożenia zdrowotne przenoszone przez kleszcze oraz zasady prawidłowego usuwania kleszcza z ciała człowieka i zasady prawidłowego ubioru do lasu. Zorganizowano dwie akcje profilaktyczne na plaży nad Jeziorem Płocie w Pile. Podczas akcji „Mały kleszcz - duży problem. Bezpieczne wakacje” w dniu 21.06.2021r. zorganizowano zajęcia

edukacyjne i tematyczny konkurs rysunkowy dla 45 uczniów klasy I i II Szkoły Podstawowej Nr 2 w Pile. Podczas akcji „Kręci mnie bezpieczeństwo nad wodą” w dniu 31.07.2021r. prowadzono zajęcia edukacyjno – plastyczne rozmowy indywidualne, dystrybucję tematycznych ulotek. Odbiorcami działań były osoby wypoczywające na plaży nad jeziorem Płocie, ogółem 75 osób. Akcje profilaktyczne były współorganizowane z Komendą Powiatową Policji w Pile. Celem akcji była edukacja w zakresie zagrożeń zdrowotnych przenoszonych przez kleszcze oraz informacja jak bezpiecznie usunąć kleszcza z ciała człowieka. Podczas Akcji „Lato 2021” w obiektach wypoczynku letniego prowadzono także zajęcia edukacyjne. W trakcie zajęć edukacyjnych omawiano cechy charakterystyczne kleszczy, występowanie w przyrodzie, zasady prawidłowego usuwania kleszcza z ciała człowieka. Ogółem zorganizowano zajęcia edukacyjne w 12 obiektach, w zajęciach uczestniczyło 361 osób.

Rys. 23 i 24 Akcje profilaktyczne nad jeziorem Płocie

X.3.3. Akcja „Lato 2021”

Podczas Akcji „Lato 2021” prowadzono działania edukacyjne w obiektach w których przebywały dzieci i młodzież, brano również udział w akcjach profilaktycznych. Zorganizowano 5 pogadanek i 13 zajęć edukacyjnych. W trakcie spotkań omówiono: zasady bezpiecznego wypoczynku nad wodą, w górach, w lesie oraz w mieście, zasady postępowania w czasie upałów, zasady zdrowego odżywiania, profilaktykę chorób odkleszczowych oraz profilaktykę palenia tytoniu. W pogadankach uczestniczyły ogółem 163 osób, a w zajęciach edukacyjnych 406 osób. Prowadzono poradnictwo zdrowotne i dystrybucję materiałów edukacyjnych /plakaty, ulotki/ na temat profilaktyki nikotynowej, bezpiecznego opalania, profilaktyki chorób odkleszczowych. Materiały przekazano do 30 placówek wypoczynku letniego dzieci i młodzieży.

Rys. 25-28 Spotkania edukacyjne podczas Akcji LATO 2021

Podczas akcji „Lato 2022” wzięto udział w dwóch akcjach profilaktycznych na plaży nad Jeziorem Płocie w Pile. Akcje profilaktyczne były współorganizowane z Komendą Powiatową Policji w Pile. W akcjach wzięło udział 120 osób. Ich celem było przekazanie informacji na temat bezpieczeństwa podczas wakacji.

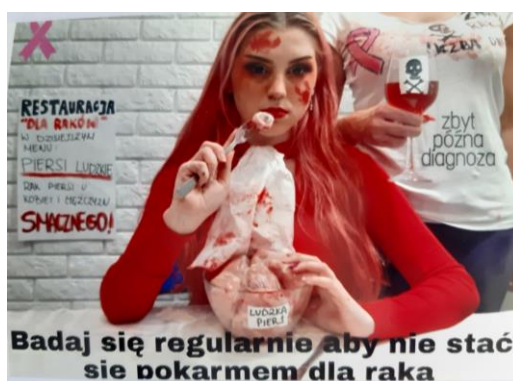
X.3.4. Profilaktyka chorób nowotworowych

Celem działań jest informacja w zakresie epidemiologii chorób nowotworowych, czynników ryzyka i objawów chorobowych w przebiegu raka piersi i w zakresie profilaktyki nowotworów złośliwych skóry. Grupę docelową działań stanowili uczniowie szkół ponadpodstawowych, nauczyciele oraz mieszkańcy powiatu pilskiego. We wrześniu 2021r. zorganizowano konkurs dla uczniów szkół ponadpodstawowych pod hasłem „Pamiętaj o profilaktyce – chroń Siebie i Najbliższych”. Zadanie konkursowe polegało na wykonaniu fotografii, która zachęca kobiety do dbania o własne zdrowie i wykonywania badań profilaktycznych w kierunku chorób nowotworowych gruczołu piersiowego. Na etap powiatowy konkursu wpłynęło 11 prac z 5 szkół ponadpodstawowych. Komisja wyłoniła laureatów: I miejsce zajęła Paulina Jagła z Zespołu Szkół Technicznych w Pile, II miejsce otrzymała Martyna Płotka z Zespołu Budowlanych w Pile, a III miejsce zajął Dominik Wolański z Zespołu Szkół

Technicznych w Pile. Nagroda dla laureatki II miejsca ufundowana została przez Prezydenta Miasta Piły.

I miejsce – Paulina Jagła

II miejsce – Martyna Plotka

III miejsce – Dominik Wolański

Rys. 29 Prace konkursowe „Pamiętaj o profilaktyce-chron Siebie i Najbliższych”

W październiku 2021r. zorganizowano Powiatowe Obchody Dnia Zdrowia Piersi. Honorowy Patronat nad obchodami objął Starosta Piłski i Prezydent Miasta Piły. W sali widowiskowej Młodzieżowego Domu Kultury „Iskra” w Pile odbyła się akademia okolicznościowa przygotowana przez uczniów z Zespołu Szkół przy Teatralnej w Pile. Przedstawiono rys historyczny Powiatowych Obchodów Dnia Zdrowia Piersi od 2006r. Podsumowano także w trakcie uroczystości powiatowy konkurs „Pamiętaj o profilaktyce – chroń Siebie i Najbliższych” oraz wręczono nagrody laureatom konkursu. W holu przed salą widowiskową przygotowano wystawę prac nadesłanych na konkurs. W obchodach uczestniczyli: zaproszeni goście, uczniowie szkół ponadpodstawowych powiatu piłskiego, nauczyciele, członkinie Stowarzyszenia Piłski Klub Amazonek i Stowarzyszenia Europa Donna w Pile, ogółem 115 osób.

Rys. 30-33 Powiatowe Obchody Dnia Zdrowia Piersi

Prowadzono dystrybucję materiałów Ogólnopolskiego programu profilaktyki nowotworów skóry i edukacji społeczeństwa w makroregionie zachodnim „ABCD samokontrola znamion”, którego koordynatorem na terenie województwa wielkopolskiego jest Wielkopolskie Centrum Onkologii. W ramach Programu wydano ulotki, plakaty i broszury zachęcające do wykonywania badań profilaktycznych do 4 placówek służby zdrowia oraz podczas dwóch akcji profilaktycznych „LATO 2021”. W ramach programu przekazano także pracownikom PSSE w Pile kremy ochronne do opalania. Każda osoba otrzymała dwa kremy wraz z informacją o konieczności ochrony skóry w okresie letnim.

X.3.5. Światowy Dzień Zdrowia

W roku 2021 zgodnie z wytycznymi Światowej Organizacji Zdrowia obchodzono Światowy Dzień Zdrowia pod hasłem "Budowanie sprawiedliwszego i zdrowszego świata dla wszystkich". Zamieszczono na stronie internetowej i w serwisie społecznościowym Facebook informację o Światowym Dniu Zdrowia 2021. Przesłano do 34 szkół podstawowych i 15 szkół ponadpodstawowych powiatu pilskiego materiały dotyczącą Światowego Dnia Zdrowia obchodzonego pod hasłem "Budowanie sprawiedliwszego i zdrowszego świata dla wszystkich". Materiały zostały opracowane przez PSSE w Pile na podstawie strony WHO. Na prośbę Szkoły Podstawowej Nr 2 w Pile przekazano upominki dla laureatów szkolnego konkursu „Zdrowie to wyzwanie”, który organizowany był w kwietniu 2021r. Konkurs prowadzony był on - line w aplikacji umożliwiającej dokumentowanie odpowiedzi na kolejne wyzwania związane ze zdrowym stylem życia.

X.3.6. Profilaktyka chorób zakaźnych

Prowadzono edukację społeczeństwa poprzez informację i kształtowanie zachowań, ograniczających liczbę zachorowań na choroby zakaźne. Działania edukacyjne dotyczyły promocji szczepień ochronnych oraz informacji w zakresie dróg zakażeń wirusem SARS-CoV-2 i choroby covid. Promowano zasadę DDM /dystans, dezynfekcja, maseczka/ jako środek zapobiegawczy przeciwko szerzeniu się zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2. Przeprowadzono 8 pogadarek w placówkach oświatowych, wzięło w nich udział 206 osób. Przekazano podczas spotkań materiały informacyjne dotyczące korzyści płynących ze szczepień przeciwko Covid –19. Promowano Kampanię Ministerstwa Zdrowia #SzczepimySię zachęcającą do szczepień przeciwko Covid-19. Przekazano rekomendację Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pile w sprawie powszechnych szczepień przeciwko COVID-19 do Starostwa Pilskiego, Urzędów Miast i Gmin powiatu pilskiego, Komendy Powiatowej Policji w Pile, Komendy Państwowej Powiatowej Straży Pożarnej w Pile, Straży Miejskiej w Pile w celu udostępnienia i rozpowszechnienia wśród mieszkańców powiatu pilskiego.

Rys. 34 Plakat Kampanii #SzczepimySię

Materiały kampanii #SzczepimySię zostały także przekazane do innych instytucji: Miejskiego Zakładu Komunikacji w Pile w celu wyświetlenia ich na ekranach w autobusach miejskich w Pile, Regionalnego Centrum Kultury "Fabryka Emocji" w Pile w celu wyświetlenia na banerze multimedialnym znajdującym się na RCK w Pile, do Zarządu Targowiska Miejskiego "Tarpil" Sp. z o.o. w Pile w celu ogłoszenie informacji w radiowęźle targowiska, do Dziekana Dekanatu Pilskiego w celu rozpowszechnienia materiałów kampanii w podległych dekanatowi 11 parafiach, do 30 zakładów pracy w celu rozpowszechnienia informacji wśród pracowników i zachęcenie ich do szczepień ochronnych oraz do lokalnych mediów. Materiały Kampanii #SzczepimySię /plakaty, ulotki, spoty, filmy, informacje/ były także regularnie zamieszczane na stronie internetowej i portalu społecznościowym Facebook PSSE w Pile.

X.3.7. Kampania informacyjna „Wybieraj Bezpieczną Żywność” #EUChooseSafeFood

Celem kampanii jest zwiększenie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat roli nauki w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności w Unii Europejskiej oraz zachęcenie do dokonywania świadomych wyborów żywieniowych. Kierowana jest ona do ogółu społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem kobiet i młodych rodziców w wieku 25-45 lat. Kampania

realizowana jest przez Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) we współpracy z Głównym Inspektorem Sanitarnym (GIS). Kluczowym przesłaniem kampanii jest zachęcenie obywateli do dokonywania świadomych i pewnych wyborów żywieniowych. W ramach kampanii zorganizowano dwa webinaria pt. „Wybieraj bezpieczną żywność” dla rodziców dzieci przedszkolnych, łącznie wzięło w nich udział 19 osób oraz jedno spotkanie informacyjno-edukacyjne dla kadry pedagogicznej w Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Pile, wzięło w nim udział 7 osób. Zorganizowane webinaria i spotkanie w CDN w Pile urozmaiczone było prezentacjami ekspertów z Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego - Państwowego Zakładu Higieny-PIB oraz Krajowego Punktu Koordynacyjnego EFSA. Informację o kampanii zamieszczono na stronie internetowej PSSE w Pile i na portalu społecznościowym Facebook oraz przesłano do 22 przedszkoli, 8 szkół podstawowych i do 10 redakcji lokalnych mediów.

Rys. 35 Materiały informacyjne opracowane w ramach Kampanii „Wybieraj Bezpieczną Żywność” #EUChooseSafeFood

X.3.8. Rządowa kampania - Profilaktyka 40 PLUS

Włączono się w promocję rządowej kampanii „Profilaktyka 40 PLUS”, która ma na celu objęcie świadczeniobiorców od 40 roku życia profilaktyczną diagnostyką w zakresie najczęściej występujących problemów zdrowotnych. Informację o kampanii wraz z linkami do materiałów informacyjnych (plakatów, ulotek, spotu TV i radiowego oraz infografiki) zamieszczono na stronie internetowej PSSE w Pile i na portalu społecznościowym Facebook oraz przesłano do Starostwa Powiatowego w Pile, Urzędu Miasta Piły oraz do ośmiu pozostałych urzędów miast i gmin powiatu pільskiego w celu rozpropagowania w społeczeństwie.

X.4. Inne przedsięwzięcia

Przeprowadzono 33 wizytacje. Podczas wizytacji oceniano w placówkach edukacyjnych stopień realizacji programów edukacyjnych.

Tabela 22. Wizytacje przeprowadzone w roku 2020 i 2021

	Rok 2020	Rok 2021
Liczba wizytacji	27	33
Ocena realizacji programu „Czyste powietrze wokół nas”	4	3
Ocena realizacji programu „Bieg po zdrowie”	1	2
Ocena realizacji programu „Skąd się biorą produkty ekologiczne”	4	3
Ocena realizacji programu „Mamo, Tato – co Wy na to?”	10	14
Ocena realizacji działań z zakresu profilaktyki HIV/AIDS	1	1
Ocena realizacji programu „Trzymaj Formę!”	7	3
Ocena realizacji programu „Ars, czyli jak dbać o miłość?”	-	2
Ocena realizacji programu „Wybierz Życie – Pierwszy Krok”	-	3

Pracownicy Sekcji Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia realizowali zadania nałożone na PSSE w Pile w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19 /wywiady epidemiczne, informacja społeczeństwa na temat zasad odbywania kwarantanny i izolacji, praca w systemie EWP, praca w systemie SEPIS/. Współuczestniczyli w czynnościach kontrolnych prowadzonych przez inne komórki PSSE w Pile.

X.5. Współpraca PSSE w Pile z mediami :

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pile współpracował z redakcjami lokalnych gazet, portali internetowych, telewizji i radia. Prowadzono monitoring informacji przekazanych i opublikowanych w lokalnych mediach. Ukazał się 1 artykuł prasowy. Udzielono 2 wywiadów w TV oraz 3 wywiadów dla radia. Przekazano do lokalnych mediów 6 pakietów informacyjnych. Zamieszczono 17 informacji na stronach internetowych regionalnych portali informacyjnych. Na stronie PSSE w Pile zamieszczano informacje dotyczące bieżących działań Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Pile. Tematyka informacji :

- Informacje publikowane w ramach Kampanii Ministerstwa Zdrowia #Szczepimy Się.
- Informacje dotyczące możliwości zarejestrowania się na badania w kierunku Covid-19.
- Informacja dotycząca Domowej Opieki Medycznej.
- Szczepienia przeciwko grypie na sezon 2020/2021.
- Wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego dla organizatorów ruchu pielgrzymkowego podczas epidemii COVID-19 w Polsce.
- List Ministra Zdrowia do dyrektorów szkół, pedagogów, rodziców w sprawie wykonywania szczepienia przeciwko SARS-CoV-2 wśród nieletnich uczniów w wieku od 12 do 15 roku życia.

- Wytyczne MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych obowiązujące od 1 września 2021 r.
- Zalecenia organizacyjne dotyczące szczotkowania zębów u dzieci w przedszkolach w okresie epidemii koronawirusa SARS-CoV-2.
- Wytyczne MRiRW i GIS dla producentów rolnych zatrudniających cudzoziemców przy pracach sezonowych w związku z rozprzestrzenianiem się SARS-CoV-2.
- Dobra praktyka w postępowaniu z żywymi rybami będącymi przedmiotem sprzedaży detalicznej.
- Akcja informacyjno - edukacyjna „Bezpieczne Walentynki 2021”.
- Światowy Dzień AIDS 2021. Międzynarodowy Dzień Pamięci o Zmarłych na AIDS.
- Regulamin i podsumowanie konkursu „Nie daj szansy AIDS”.
- XIX wojewódzki konkurs na infografikę pod tytułem „Nie daj szansy AIDS”
- Ogólnopolski konkurs na „KOMIKS dotyczący HIV/AIDS” – regulamin.
- Europejski Tydzień Testowania w kierunku HIV 22-29 listopada 2021.
- Kampania społeczna „Czy wiesz, że...”
- Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach.
- Kampania informacyjna „Wybieraj bezpieczną żywność”.
- Gdzie można spotkać kleszcza ? Infografika Głównego Inspektoratu Sanitarnego
- Światowy Dzień Zdrowia 2021.
- Światowy Dzień bez Tytoniu 2021. Światowy Dzień Rzucania Palenia 2021.
- Zasady bezpieczeństwa podczas upałów. Promienie słoneczne bywają niebezpieczne.
- Program Profilaktyki Nowotworów Skóry – materiały.
- Program „Profilaktyka 40 plus” – informacja.
- Czas na grzybobranie. Zasady bezpiecznego zbierania grzybów.
- Bezpieczna uprawa owoców i warzyw.
- Przedsięwzięcia edukacji zdrowotnej rekomendowane przez Państwową Inspekcję Sanitarną w Pile na rok szkolny 2021/2022 dla przedszkoli, szkół podstawowych i ponadpodstawowych.
- Ogólnopolski program edukacyjny dla przedszkoli „Skąd się biorą produkty ekologiczne?”
- Realizacja „Programu „Mamo, Tato co Wy na to?”
- Regulamin i podsumowanie etapu powiatowego konkursu „Palić, nie palić - oto jest pytanie?”.
- Regulamin i podsumowanie konkursu „Pamiętaj o profilaktyce – chroń Siebie i Najbliższych”.

ZAKOŃCZENIE

W 2021 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny (PPIS) w Pile kontynuował wykonywanie zadań związanych ze sprawowaniem zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego, prowadzeniem działalności zapobiegawczej, przeciwepidemicznej oraz oświatowo-zdrowotnej.

Realizację ustawowych obowiązków Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu pilskiego wynikających w szczególności z ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz.U. z 2021 r. poz. 195) zapewniała Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna (PSSE) w Pile (nadzorowo - laboratoryjna).

Jednak głównym wyzwaniem, z jakim przyszło się mierzyć pracownikom Państwowej Inspekcji Sanitarnej była pandemia związana z wirusem SARS-Cov-2. Pandemia w Polsce spowodowała, że praca organów PIS skierowana została głównie na zwalczanie epidemii i minimalizowanie jej skutków. Wszystkie działania w tym zakresie skutkowały zwiększonymi obowiązkami.

Kontynuowano procedury, wytyczne i zalecenia dotyczące działań zapobiegawczych i ograniczających ryzyko zakażenia wirusem SARS-CoV-2 oraz strategii nadzoru nad zachorowaniami. Realizowano obowiązki wynikające z Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii. Państwowa Inspekcja Sanitarna w 2021 roku:

- przeprowadziła łącznie 6998 kontroli sanitarnych, wizytacji i wywiadów epidemicznych,
- pobrała do badań 774 próbek,
- w ramach nadzoru sanitarnego i na zlecenie wykonała ogółem 3088 badań w tym: 3030 badań laboratoryjnych oraz 58 badań wykonanych przez sekcję higieny dzieci i młodzieży.

Ogółem wydano:

- 629 decyzji administracyjnych,
- 96 postanowień,
- przeprowadzono 5266 wywiadów epidemicznych w związku ze zgłoszeniem chorób zakaźnych, oraz 20 postępowań w związku ze zgłoszeniem chorób zawodowych.

Reasumując, stan sanitarny Gminy Piła przedstawia się:

1. Czynnikiem wpływającym na stan sanitarny i sytuację epidemiologiczną Gminy Piła było, m.in. wystąpienie /ogłoszenie na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2.
2. Efektem wydania przez Ministra Zdrowia w dniu 13 marca 2020 r. rozporządzenia w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego oraz w dniu 20 marca 2020 r. rozporządzenia w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii nastąpiła zmiana zakresu obowiązków i priorytetów w bieżącej działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej ograniczono działalność kontrolną mając na uwadze ograniczenie transmisji wirusa SARS-CoV-2.
3. Nastąpił *wzrost* ogólnej liczby zakażeń i zachorowań na choroby zakaźne, z uwagi na znaczny wzrost zachorowań na ospę wietrzną.
4. W roku 2021 zarejestrowano 8 niepożądanych odczynów poszczepiennych (NOP) po szczepieniu szczepionką przeciw COVID-19, w tym 2 ciężkie (po szczepionce Pfizer) i 2 poważne (jedno po szczepionce Pfizer i jeden po szczepionce Astra Zeneca).
5. Do PSSE w Pile w 2021 r. podobnie jak w 2020 r. żaden z podmiotów leczniczych nie zgłosił dzieci, których rodzice uchylają się od obowiązku szczepień ochronnych. Wobec powyższego w rejestrze prowadzonym przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Pile znajduje się, analogicznie jak w roku 2020 ogółem 36 dzieci zamieszkałych na terenie Gminy Piła, których rodzice lub opiekunowie prawni w liczbie 45 osób, uchylają się od obowiązkowych szczepień ochronnych.
6. Nieznaczne pogorszenie stanu sanitarnego niektórych grup obiektów (magazyny hurtowe, zakłady żywienia zbiorowego otwartego, sklepy spożywcze, markety) w stosunku do roku 2020.
7. Mieszkańcy korzystający z wody wodociągowej na terenie Gminy Piła zaopatrywani są głównie przez podmioty do tego celu powołane, a dostarczana woda spełnia wymogi obowiązującego rozporządzenia Ministra Zdrowia, co jest wynikiem dobrej współpracy z producentami wody.
8. Stan sanitarno-techniczny obiektów użyteczności publicznej ulega systematycznej poprawie, jednak rok sprawozdawczy z uwagi na sytuację epidemiczną kraju był specyficzny, ilość kontroli była mniejsza niż w latach poprzednich, często były to kontrole tematyczne związane z rozprzestrzeniającą się epidemią COVID-19.
9. Liczba zakładów, w których występują przekroczenia NDS (najwyższych dopuszczalnych stężeń) i NDN (najwyższych dopuszczalnych natężeń) utrzymuje się na tym samym poziomie, z wyjątkiem narażenia na substancje chemiczne - ilość pracowników narażonych znacząco spadła.

10. Rodzaj jak i wielkość narażenia na występujące w środowisku pracy czynniki rakotwórcze w ciągu ostatnich lat nie uległa zmianie.
11. Zakłady pracy stosujące w swojej działalności chemikalia, jak również podmioty wprowadzające do obrotu substancje chemiczne i ich mieszaniny posiadają wiedzę o konieczności posiadania aktualnych kart charakterystyki oraz prawidłowego oznakowania opakowań stosowanych i wprowadzanych do obrotu chemikaliów.
12. Liczba rozpoznawanych i stwierdzanych przypadków chorób zawodowych utrzymuje się na tym samym poziomie co w roku ubiegłym. Liczba decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej utrzymuje się również na tym samym poziomie.
13. Organy prowadzące placówki oświatowe dbając o bezpieczne i higieniczne warunki pobytu dzieci i młodzieży w ramach posiadanych środków finansowych dokonują sukcesywnych remontów, w tym modernizacji, bieżących napraw i konserwacji pomieszczeń, ich wyposażenia, zakupu i wymiany zużytego wyposażenia.
14. Na podniesienie standardu technicznego oraz poprawę warunków pobytu dzieci i młodzieży w placówkach wpływ mają podejmowane prace naprawczo-remontowe.
15. W trakcie kontroli sanitarnych zwracano uwagę na wdrożone procedury, dotyczące minimalizowania szerzenia się zakażenia koronawirusem - przygotowanie placówki w nawiązaniu do aktualnej sytuacji epidemicznej.
16. Zgodnie z § 18 ust. 2a rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. z 2020 r. poz. 1604), Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pile wydał 314 opinii, dotyczących zawieszenia zajęć w placówkach na czas oznaczony w przypadku, gdy w związku z aktualną sytuacją epidemiczną mogło być zagrożone zdrowie uczniów.
17. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pile współpracował z redakcjami lokalnych gazet, portali internetowych, telewizji i radia. Prowadzono monitoring informacji przekazanych i opublikowanych w lokalnych mediach. Ukazał się 1 artykuł prasowy. Udzielono 2 wywiadów w TV oraz 3 wywiadów dla radia. Przekazano do lokalnych mediów 6 pakietów informacyjnych. Zamieszczono 17 informacji na stronach internetowych regionalnych portali informacyjnych

Do najważniejszych zadań wymagających dalszych skutecznych działań ze strony Państwowej Inspekcji Sanitarnej należy:

1. Monitorowanie sytuacji epidemicznej.
2. Kontynuowanie działań w zakresie zapobiegania i zwalczania zakażeń wywołanych wirusem SARS-CoV-2 oraz zwalczania skutków epidemii COVID-19.

3. Wzmocnienie nadzoru nad:

- wykonawstwem szczepień ochronnych i oceny wpływu ich prowadzenia na sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych objętych Programem Szczepień Ochronnych, zwłaszcza wieku dziecięcego, jak również w zakresie osób uchylających się od obowiązkowych szczepień;
- jakością wody produkowanej przez przedsiębiorstwa wodociągowe i podmioty produkujące wodę dla mniejszych grup ludności, co pozwoli na szybkie wykrycie zanieczyszczeń wody i podjęcie natychmiastowych działań naprawczych;
- obiektami sezonowymi zlokalizowanymi na trasach turystycznych;
- znakowaniem środków spożywczych oraz znakowania suplementów diety, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i środków spożywczych wzbogaconych;
- nad jakością mikrobiologiczną i chemiczną środków spożywczych, przedmiotów użytku, produktów kosmetycznych;
- wzmocnieniem nadzoru nad sprzedażą środków spożywczych oraz chemikaliów wprowadzanych do obrotu za pośrednictwem stron internetowych;
- warunkami pracy w zakładach produkcyjnych, w których stwierdzono przekroczenia normatywów higienicznych (najwyższych dopuszczalnych stężeń oraz najwyższych dopuszczalnych natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia);
- obiektami użyteczności publicznej.

4. Kontynuowanie realizowanych zadań w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego poprzez:

- kontrolę przestrzegania wymagań sanitarno-higienicznych i zdrowotnych na etapie opiniowania dokumentacji,
- udział w ocenie oddziaływania przedsięwzięć na środowisko, w celu wyeliminowania uciążliwości i zagrożeń dla życia ludzi związanych z nowopowstającymi obiektami oraz w dopuszczeniu do eksploatacji nowouruchomionych, modernizowanych, przebudowanych obiektów,
- uczestnictwo w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych.

5. Kontynuowanie działań w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia poprzez inicjowanie, organizowanie, koordynowanie i nadzorowanie działalności w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób.